

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2011. gada 12. maijs)

par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu

(izzinots ar dokumenta numuru C(2011) 3099)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/314/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 17. jūnija Direktīvu 2008/57/EK par dzelzceļa sistēmas savstarpēju izmantojamību Kopienā⁽¹⁾ un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulas (EK) Nr. 881/2004 par Eiropas Dzelzceļa aģentūras izveidošanu⁽²⁾ 12. pants paredz, ka Eiropas Dzelzceļa aģentūra (turpmāk "Aģentūra") nodrošina, lai savstarpējas izmantojamības tehniskās specifikācijas (turpmāk "SITS") tiktu pielāgotas tehniskajam progresam, tirgus tendencēm un sociālajām prasībām, un sniedz Komisijai priekšlikumus par SITS grozījumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem.
- (2) Pieņemot 2007. gada 13. jūlija Lēmumu C(2007) 3371, Komisija deva Aģentūrai vispārēju pilnvarojumu veikt noteiktus pasākumus saskaņā ar Padomes 1996. gada 23. jūlija Direktīvu 96/48/EK par Eiropas ātrgaitas dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību⁽³⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 19. marta Direktīvu 2001/16/EK par Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību⁽⁴⁾. Saskaņā ar šā vispārējā pilnvarojuma noteikumiem Aģentūrai lūdza pārskatīt SITS, kas pieņemta ar Komisijas 2006. gada 11. augusta Lēmumu 2006/920/EK par savstarpējas izmantojamības

tehnisko specifikāciju attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas apakšsistēmu "Satiksmes nodrošināšana un vadība"⁽⁵⁾.

- (3) Aģentūra 2009. gada 17. jūlijā sniedza četrus ieteikumus – par Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (ERTMS) ekspluatācijas noteikumiem (ERA/REC/2009-02/INT), par satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS P pielikuma pārskatīšanu (ERA/REC/2009-03/INT), par parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS T pielikuma pārskatīšanu (ERA/REC/2009-04/INT) un par saskaņotību ar Direktīvu 2007/59/EK attiecībā uz vilcienu vadītāju kompetences prasībām (ERA/REC/2009-05/INT). Ņemot vērā šos četrus ieteikumus, Komisija izstrādāja lēmuma projektu, ar ko groza Lēmumu 2006/920/EK un 2008/231/EK par satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS, par kuru 2010. gada 25. februārī pozitīvu atzinumu sniedza komiteja, kas izveidota ar Direktīvas 2008/57/EK 29. panta 1. punktu.
- (4) Aģentūras 2010. gada 7. maija ieteikumā (ERA/REC/03-2010/INT) ir ierosināts parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS veikt papildu grozījumus, *inter alia*, attiecībā uz vilcienu (astes daļas) redzamību, vilcienu identifikāciju un saskaņotību ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/49/EK par drošību Kopienas dzelzceļos un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem⁽⁶⁾.
- (5) Skaidrības un vienkāršības labad ir lietderīgi aizstāt Lēmumu 2006/920/EK.

⁽¹⁾ OV L 191, 18.7.2008., 1. lpp.⁽²⁾ OV L 164, 30.4.2004., 1. lpp.⁽³⁾ OV L 235, 17.9.1996., 6. lpp.⁽⁴⁾ OV L 110, 20.4.2001., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV L 359, 18.12.2006., 1. lpp.⁽⁶⁾ OV L 164, 30.4.2004., 44. lpp.

- (6) Pielikumā pievienotajai SITS nav jāuzliek par pienākumu izmantot īpašas tehnoloģijas vai tehniskus risinājumus, izņemot gadījumus, kad tas noteikti nepieciešams Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpējai izmantojamībai.
- (7) Pielikumā pievienotās SITS īstenošana un atbilstība šīs SITS attiecīgajiem punktiem jānosaka saskaņā ar īstenošanas plānu, kas katrai dalībvalstij jāatjaunina attiecībā uz dzelzceļa līnijām, par kurām tā ir atbildīga.
- (8) Dzelzceļa satiksme pašlaik darbojas saskaņā ar spēkā esošiem valsts, divpusējiem, starpvalstu un starptautiskiem nolīgumiem. Ir svarīgi, lai šie nolīgumi nekavētu pašreizējo un turpmāko virzību uz savstarpējas izmantojamības panākšanu. Tādēļ Komisijai jāizvērtē šie nolīgumi, lai noteiktu, vai attiecīgi jāpārskata šajā lēmumā izklāstītā SITS.
- (9) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Direktīvas 2008/57/EK 29. panta 1. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo pieņem pielikumā izklāstīto savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju (SITS) attiecībā uz Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu.

2. Šā lēmuma pielikumā izklāstīto SITS piemēro satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmai, kas aprakstīta Direktīvas 2008/57/EK II pielikuma 2.4. punktā.

2. pants

1. Aģentūra savā tīmekļa vietnē publicē Pa papildinājuma 9., 10., 11., 12. un 13. daļā minētos kodu sarakstus.

2. Aģentūra regulāri atjaunina 1. punktā minētos kodu sarakstus un informē Komisiju par to pārmaiņām.

Komisija informē dalībvalstis par šo kodu pārmaiņām ar tās komitejas starpniecību, kas izveidota ar Direktīvas 2008/57/EK 29. pantu.

3. pants

Ja ritekļi saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 2. panta c) apakšpunktā izmantoto definīciju pārdod vai iznomā uz ilgstošu laika posmu, kas pārsniedz sešus mēnešus, un ja visi tehniskie raksturlielumi, ar kuriem šo ritekli atļāva nodot ekspluatācijā, paliek nemainīti, līdz 2013. gada 31. decembrim tā Eiropas ritekļa numuru (*European Vehicle Number*) (turpmāk "EVN") var mainīt, ritekli reģistrējot no jauna un atsaucot sākotnējo reģistrāciju.

Ja jaunā reģistrācija attiecas uz dalībvalsti, kas nav sākotnējās reģistrācijas dalībvalsts, reģistrācijas iestāde, kura ir kompetenta attiecībā uz jauno reģistrāciju, var pieprasīt ar iepriekšējo reģistrāciju saistīto dokumentu kopijas.

Šī EVN maiņa neierobežo Direktīvas 2008/57/EK 21.–26. panta piemērošanu attiecībā uz atļauju saņemšanas kārtību.

Ar EVN maiņu saistītos administratīvos izdevumus sedz pieteikuma iesniedzējs, kas lūdz mainīt EVN.

4. pants

Sešos mēnešos no pielikumā pievienotās SITS stāšanās spēkā dalībvalstis paziņo Komisijai par šādiem nolīgumiem, ja par tiem jau nav paziņots saskaņā ar Lēmumu 2006/920/EK:

- 1) valsts līmeņa nolīgumi starp dalībvalstīm un dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem vai infrastruktūras pārvaldītājiem, kas noslēgti pastāvīgi vai uz noteiktu laiku un ir nepieciešami, jo paredzētie transporta pakalpojumi ir ļoti specifiski vai vietēji pakalpojumi;
- 2) divpusēji un daudzpusēji nolīgumi, kas noslēgti starp dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem vai drošības iestādēm un kas nodrošina ievērojama līmeņa vietēju vai reģionālu savstarpēju izmantojamību;
- 3) starptautiski nolīgumi, kas noslēgti starp vienu vai vairākām dalībvalstīm un vismaz vienu trešo valsti vai starp dalībvalstu dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem vai infrastruktūras pārvaldītājiem un vismaz vienu trešās valsts dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumu vai infrastruktūras pārvaldītāju un kas nodrošina ievērojama līmeņa vietēju vai reģionālu savstarpēju izmantojamību.

5. pants

Visas dalībvalstis atjaunina saskaņā ar Lēmuma 2006/920/EK 4. pantu izstrādāto SITS valsts īstenošanas plānu. Atjaunināto īstenošanas plānu izstrādā saskaņā ar šā lēmuma pielikuma 7. nodaļu.

Vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim katra dalībvalsts nosūta atjaunināto īstenošanas plānu pārējām dalībvalstīm un Komisijai.

6. pants

Komisijas Lēmumu 2006/920/EK no 2012. gada 1. janvāra atceļ.

7. pants

Šo lēmumu piemēro no 2012. gada 1. janvāra.

Tomēr

- 1) "P" papildinājumu piemēro no 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim;
- 2) "Pa" papildinājumu piemēro no 2014. gada 1. janvāra.

8. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2011. gada 12. maijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Siim KALLAS*

PIELIKUMS

SATIKSMES NODROŠINĀŠANAS UN VADĪBAS APAKŠSISTĒMAS SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS
TEHNISKĀ SPECIFIKĀCIJA

SATURS

1.	IEVADS	9
1.1.	Tehniskā darbības joma	9
1.2.	Ģeogrāfiskā darbības joma	9
1.3.	Šīs SITS saturs	9
2.	APAKŠSISTĒMAS/DARBĪBAS JOMAS APRAKSTS	9
2.1.	Apakšsistēma	9
2.2.	Darbības joma	9
2.2.1.	Personāls un vilcieni	9
2.2.2.	Principi	10
2.2.3.	Piemērojamība pašreizējiem ritekļiem un infrastruktūrai	10
3.	PAMATPRASĪBAS	10
3.1.	Atbilstība pamatprasībām	10
3.2.	Pamatprasību pārskats	11
4.	APAKŠSISTĒMAS RAKSTUROJUMS	15
4.1.	Ievads	15
4.2.	Apakšsistēmas funkcionālās un tehniskās specififikācijas	15
4.2.1.	Uz personālu attiecināmās specififikācijas	15
4.2.1.1.	Vispārīgas prasības	15
4.2.1.2.	Dokumentācija vilcienu vadītājiem	15
4.2.1.2.1.	Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmata	15
4.2.1.2.2.	Izmantojamo dzelzceļa līniju un ar tām saistīto attiecīgo lauka iekārtu apraksts	16
4.2.1.2.2.1.	Maršruta apraksta sagatavošana	16
4.2.1.2.2.2.	Maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumi	17
4.2.1.2.2.3.	Vilcienu vadītāju informēšana reālā laikā	17
4.2.1.2.3.	Kustības grafiki	17
4.2.1.2.4.	Ritošais sastāvs	17
4.2.1.3.	Dokumentācija dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbiniekiem, kas nav vilcienu vadītāji	17
4.2.1.4.	Dokumentācija infrastruktūras pārvaldītāju darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību	17
4.2.1.5.	Ar drošību saistīta komunikācija starp vilciena apkalpi, citiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbiniekiem un darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību	18
4.2.2.	Uz vilcieniem attiecināmās specififikācijas	18

4.2.2.1.	Vilciena redzamība	18
4.2.2.1.1.	Vispārīga prasība	18
4.2.2.1.2.	Vilciena priekšgals	18
4.2.2.1.3.	Vilciena astes daļa	19
4.2.2.2.	Vilciena dzirdamība	20
4.2.2.2.1.	Vispārīga prasība	20
4.2.2.2.2.	Brīdinājuma ierīču kontrole	20
4.2.2.3.	Ritekļu identifikācija	20
4.2.2.4.	Pasažieru un kravas drošība	20
4.2.2.4.1.	Kravas drošība	20
4.2.2.4.2.	Pasažieru drošība	20
4.2.2.5.	Vilciena sastāvs	20
4.2.2.6.	Vilciena bremsēšana	21
4.2.2.6.1.	Obligātās prasības bremsžu sistēmai	21
4.2.2.6.2.	Bremzēšanas veiktspēja	21
4.2.2.7.	Vilciena darbīgas nodrošināšana	21
4.2.2.7.1.	Vispārīga prasība	21
4.2.2.7.2.	Vajadzīgie dati	21
4.2.2.8.	Prasības attiecībā uz signālu un gar dzelzceļa līniju izvietoto zīmju saskatāmību	21
4.2.2.9.	Vilciena vadītāja modrības kontrole	22
4.2.3.	Uz vilcienu ekspluatāciju attiecināmās specifikācijas	22
4.2.3.1.	Vilcienu plānošana	22
4.2.3.2.	Vilcienu identifikācija	22
4.2.3.2.1.	Vilciena numura formāts	22
4.2.3.3.	Vilciena atiešana	22
4.2.3.3.1.	Pārbaudes un testi pirms atiešanas	22
4.2.3.3.2.	Infrastruktūras pārvaldītāja informēšana par vilciena ekspluatācijas stāvokli	22
4.2.3.4.	Satiksmes vadība	22
4.2.3.4.1.	Vispārīgas prasības	22
4.2.3.4.2.	Ziņošana par vilcienu	22
4.2.3.4.2.1.	Dati, kas vajadzīgi ziņošanai par vilciena pozīciju	22
4.2.3.4.2.2.	Paredzētais nodošanas laiks	23
4.2.3.4.3.	Bīstamās kravas	23
4.2.3.4.4.	Ekspluatācijas kvalitāte	23
4.2.3.5.	Datu reģistrēšana	23

4.2.3.5.1.	Uzraudzības datu reģistrēšana ārpus vilciena	24
4.2.3.5.2.	Uzraudzības datu reģistrēšana vilcienā	24
4.2.3.6.	Traucēts ekspluatācijas režīms	24
4.2.3.6.1.	Ieteikumi citiem lietotājiem	24
4.2.3.6.2.	Ieteikumi vilcienu vadītājiem	24
4.2.3.6.3.	Rezerves pasākumi vajadzības gadījumā	24
4.2.3.7.	Avārijas situāciju pārvaldība	25
4.2.3.8.	Palīdzība vilciena apkalpei starpgadījumu vai nopietnu ritošā sastāva darbības traucējumu gadījumā	25
4.3.	Saskarņu funkcionālās un tehniskās specifikācijas	25
4.3.1.	Saskarnes ar infrastruktūras SITS	25
4.3.2.	Saskarnes ar vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmas SITS	26
4.3.3.	Saskarnes ar ritošā sastāva SITS	26
4.3.3.1.	Saskarnes ar lokomotīvu un pasažieru ritošā sastāva SITS	26
4.3.3.2.	Saskarnes ar kravas vagonu SITS	26
4.3.4.	Saskarnes ar energoapgādes SITS	27
4.4.	Ekspluatācijas noteikumi	27
4.5.	Tehniskās apkopes noteikumi	27
4.6.	Profesionālā kvalifikācija	27
4.6.1.	Profesionālā kompetence	27
4.6.1.1.	Profesionālās zināšanas	27
4.6.1.2.	Spēja praktiski izmantot profesionālās zināšanas	28
4.6.2.	Lingvistiskā kompetence	28
4.6.2.1.	Principi	28
4.6.2.2.	Zināšanu līmenis	28
4.6.3.	Personāla sākotnējā un pastāvīgā novērtēšana	28
4.6.3.1.	Pamatelementi	28
4.6.3.2.	Mācību vajadzību analīze	29
4.6.3.2.1.	Mācību vajadzību analīzes izstrāde	29
4.6.3.2.2.	Mācību vajadzību analīzes atjaunināšana	29
4.6.3.2.3.	Īpašas prasības vilciena apkalpei un palīgpersonālam	29
4.6.3.2.3.1.	Zināšanas par infrastruktūru	29
4.6.3.2.3.2.	Zināšanas par ritošo sastāvu	29
4.6.3.2.3.3.	Palīgpersonāls	30
4.7.	Veselības un drošības nosacījumi	30
4.7.1.	Ievads	30

4.7.2.	Svītrots	30
4.7.3.	Svītrots	30
4.7.4.	Medicīniskās pārbaudes un psiholoģiskais novērtējums	30
4.7.4.1.	Pārbaudes pirms pieņemšanas darbā	30
4.7.4.1.1.	Medicīnisko pārbauzu obligātais saturs	30
4.7.4.1.2.	Psiholoģiskais novērtējums	30
4.7.4.2.	Pārbaudes pēc pieņemšanas darbā	31
4.7.4.2.1.	Periodisko medicīnisko pārbauzu biežums	31
4.7.4.2.2.	Periodisko medicīnisko pārbauzu obligātais saturs	31
4.7.4.2.3.	Papildu medicīniskās pārbaudes un/vai psiholoģiskais novērtējums	31
4.7.5.	Medicīniskās prasības	31
4.7.5.1.	Vispārīgas prasības	31
4.7.5.2.	Redzes prasības	31
4.7.5.3.	Dzirdes prasības	32
4.8.	Infrastruktūras un ritekļu reģistri	32
4.8.1.	Infrastruktūra	32
4.8.2.	Ritošais sastāvs	32
5.	SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS KOMPONENTI	32
5.1.	Definīcija	32
5.2.	Komponentu saraksts	32
6.	KOMPONENTU ATBILSTĪBAS UN/VAI PIEMĒROTĪBAS LIETOŠANAI NOVĒRTĒJUMS UN APAKŠSISTĒMAS VERIFIKĀCIJA	32
6.1.	Savstarpējas izmantojamības komponenti	32
6.2.	Satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma	32
6.2.1.	Principi	32
7.	ĪSTENOŠANA	33
7.1.	Principi	33
7.2.	Īstenošanas pamatnostādnes	33
7.3.	Īpaši gadījumi	33
7.3.1.	Ievads	33
7.3.2.	Īpašu gadījumu saraksts	34
7.3.2.1.	Īpašs pagaidu gadījums (T1) — Igaunija, Latvija un Lietuva	34
7.3.2.2.	Īpašs pagaidu gadījums (T2) — Īrija un Apvienotā Karaliste	34
A papildinājums.	ERTMS/ETCS ekspluatācijas noteikumi	35
B papildinājums.	Citi noteikumi, kas ļauj nodrošināt saskaņotu ekspluatāciju	36
C papildinājums.	Ar drošību saistītas komunikācijas metodika	37

D papildinājums.	Informācija, kam jābūt pieejamai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam saistībā ar maršrutiem, kurus tas plāno izmantot	47
E papildinājums.	Valodas un saziņas prasību līmenis	51
F papildinājums.	52
G papildinājums.	52
H papildinājums.	52
I papildinājums.	52
J papildinājums.	Obligātās prasības attiecībā uz profesionālo kvalifikāciju vilcienu pavadīšanas pienākumu pildīšanai	53
K papildinājums.	55
L papildinājums.	Obligātās prasības attiecībā uz profesionālo kvalifikāciju vilcienu sagatavošanas pienākumu pildīšanai	56
M papildinājums.	58
N papildinājums.	58
O papildinājums.	58
P papildinājums.	59
Pa papildinājums.	97
Q papildinājums.	107
R papildinājums.	107
S papildinājums.	107
T papildinājums.	Bremzēšanas veikspēja	108
U papildinājums.	Atklāto punktu saraksts	109
V papildinājums.	109
W papildinājums.	Skaidrojošā vārdnīca	110

1. IEVADS

1.1. **Tehniskā darbības joma**

Šī savstarpējas izmantojamības tehniskā specifikācija (turpmāk "SITS") attiecas uz Direktīvas 2008/57/EK II pielikuma 1. punkta sarakstā iekļauto satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu. Plašāka informācija par šo apakšsistēmu sniegta 2. nodaļā.

1.2. **Ģeogrāfiskā darbības joma**

Šīs SITS ģeogrāfiskā darbības joma ir Eiropas parasto dzelzceļu sistēma, kas aprakstīta Direktīvas 2008/57/EK I pielikumā.

1.3. **Šīs SITS saturs**

Saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 5. panta 3. punktu šajā SITS:

- a) norādīta tās paredzētā darbības joma, t. i., satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma — 2. nodaļa;
- b) noteiktas pamatprasības attiecīgajai apakšsistēmai un tās saskarnēm ar citām apakšsistēmām — 3. nodaļa;
- c) noteiktas funkcionālās un tehniskās specifikācijas, kas jāievēro attiecībā uz mērķa apakšsistēmu un tās saskarnēm ar citām apakšsistēmām. Vajadzības gadījumā šīs specifikācijas var atšķirties atkarībā no apakšsistēmas izmantošanas, piemēram, atkarībā no Direktīvas 2008/57/EK I pielikumā paredzētajām dzelzceļa līniju, mezglu un/vai ritošā sastāva kategorijām — 4. nodaļa;
- d) noteikti savstarpējas izmantojamības komponenti un saskarnes, kam piemēro Eiropas specifikācijas, tostarp Eiropas standartus, kuri vajadzīgi, lai panāktu Eiropas parasto dzelzceļu sistēmas savstarpēju izmantojamību — 5. nodaļa;
- e) noteikts, kādas procedūras katrā attiecīgā gadījumā jāizmanto, lai novērtētu savstarpējas izmantojamības komponentu atbilstību vai piemērotību lietošanai — 6. nodaļa;
- f) norādīta šīs SITS īstenošanas stratēģija. Jo īpaši precizēts, kādi starpposmi jāīsteno un kurus elementus var piemērot, lai pakāpeniski pārietu no pašreizējā stāvokļa uz galīgo stāvokli, kad atbilstība SITS būs kļuvusi par normu — 7. nodaļa;
- g) norādīta attiecīgā personāla profesionālā kvalifikācija un veselības un darba drošības nosacījumi, kas vajadzīgi attiecīgās apakšsistēmas ekspluatācijai un tehniskajai apkopei, kā arī SITS īstenošanai — 4. nodaļa.

Turklāt saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 5. panta 5. punktu katrā SITS var paredzēt īpašus gadījumus. Šie gadījumi norādīti 7. nodaļā.

Šīs SITS 4. nodaļā iekļauti arī ekspluatācijas un tehniskās apkopes noteikumi, kas attiecas uz šā pielikuma 1.1. un 1.2. punktā norādīto darbības jomu.

2. **APAKŠSISTĒMAS/DARBĪBAS JOMAS APRAKSTS**

2.1. **Apakšsistēma**

Satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma Direktīvas 2008/57/EK II pielikuma 2.4. punktā aprakstīta šādi:

"Darba paņēmieni un pienācīgais aprīkojums, kas nodrošina dažādu struktūras apakšsistēmu saskaņotu darbību gan parastā, gan traucētā režīmā, ietverot īpaši vilcienu sastāvu veidošanu un vadīšanu, satiksmes plānošanu un vadību.

Profesionālā kvalifikācija, kas nepieciešama pārrobežu pārvadājumu veikšanai."

2.2. **Darbības joma**

Šo SITS piemēro infrastruktūras pārvaldītāju (turpmāk "IP") un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu (turpmāk "DzPU") satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmai, kas attiecas uz vilcienu ekspluatāciju parastā dzelzceļa TEN līnijās.

Satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS noteiktās specifikācijas var izmantot kā atsauces dokumentu vilcienu ekspluatācijā arī tad, ja uz tiem neattiecas šīs SITS darbības joma.

2.2.1. *Personāls un vilcieni*

SITS 4.6. un 4.7. punkts attiecas uz personālu, kas veic tādas drošībai būtiskus pienākumus kā vilciena pavadīšana, ja tie ir saistīti ar valsts robežu šķērsošanu un darbu aiz jebkuras vietas, kura infrastruktūras pārvaldītāja tīkla pārskatā ir noteikta kā "robeža" un iekļauta tā drošības atļaujā.

SITS 4.6.2. punkts attiecas arī uz vilcienu vadītājiem, kā noteikts Direktīvas 2007/59/EK VI pielikuma 8. punktā. Ja darbs jāveic tikai līdz jebkurai "robežas" vietai, kā aprakstīts šā punkta pirmajā daļā, neuzskata, ka personāls šķērso valsts robežu.

Uz personālu, kas veic tādas drošībai būtiskus pienākumus kā vilcienu dispečera pienākumi un vilcienu kustības atļaušana, attiecas profesionālās kvalifikācijas un veselības un drošības nosacījumu savstarpēja atzīšana starp dalībvalstīm.

Uz personālu, kas veic tādas drošībai būtiskus pienākumus, kuri saistīti ar pēdējiem vilciena sagatavošanas darbiem, pirms tam paredzēts šķērsot valsts robežu, un strādā aiz jebkuras "robežas" vietas, kā aprakstīts šā punkta pirmajā daļā, attiecas 4.6. punkts par veselības un drošības nosacījumu savstarpēju atzīšanu starp dalībvalstīm. Ja visi ritekļi vilcienā, kas šķērso valsts robežu, šķērso to tikai līdz "robežas" vietai, kā aprakstīts šā punkta pirmajā daļā, neuzskata, ka vilciens veic pārrobežu pārvadājumus.

Iepriekš teikto var apkopot šādās tabulās.

Personāls, kas nodrošina tādu vilcienu darbību, kuri šķērso valsts robežu un turpina kustību aiz vietas, kas noteikta kā "robeža"

Pienākums	Profesionālā kvalifikācija	Medicīniskās prasības
Vilcienu pavadīšana	4.6.	4.7.
Vilcienu kustības atļaušana	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana
Vilcienu sagatavošana	4.6.	Savstarpēja atzīšana
Vilcienu dispečera pienākumi	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana

Personāls, kas nodrošina tādu vilcienu darbību, kuri nešķērso valsts robežu vai šķērso to tikai līdz vietai, kas noteikta kā "robeža"

Pienākums	Profesionālā kvalifikācija	Medicīniskās prasības
Vilcienu pavadīšana	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana
Vilcienu kustības atļaušana	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana
Vilcienu sagatavošana	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana
Vilcienu dispečera pienākumi	Savstarpēja atzīšana	Savstarpēja atzīšana

2.2.2. *Principi*

Šī SITS attiecas uz tiem parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmas elementiem (kā izklāstīts 4. nodaļā), attiecībā uz kuriem galvenokārt pastāv DzPU un IP ekspluatācijas saskarnes un kuri īpaši veicina savstarpēju izmantojamību.

DzPU un IP jānodrošina, lai tiktu izpildītas visas prasības attiecībā uz noteikumiem, procedūrām un dokumentiem, nosakot atbilstošus procesus. Šo procesu organizācijai ir būtiska nozīme DzPU un IP drošības pārvaldības sistēmā (turpmāk "DPS"), kas jāizveido saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK prasībām. DPS pirms drošības sertifikātu/atļauju piešķiršanas novērtē attiecīgās valsts drošības iestādes (turpmāk "VDI").

2.2.3. *Piemērojamība pašreizējiem ritekļiem un infrastruktūrai*

Lai gan šajā SITS iekļautās prasības pārsvarā ir saistītas ar procesiem un procedūrām, daļa no tām attiecas arī uz ekspluatācijai svarīgiem fiziskiem elementiem, vilcieniem un ritekļiem.

Šo elementu konstrukcijas kritēriji ir aprakstīti SITS, kas attiecas uz citām apakšsistēmām, piemēram, uz ritošā sastāva apakšsistēmu. Šajā SITS ņemtas vērā šo elementu ekspluatācijas funkcijas.

3. PAMATPRASĪBAS

3.1. **Atbilstība pamatprasībām**

Saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 4. panta 1. punktu Eiropas parasto dzelzceļu sistēmai, tās apakšsistēmām un to savstarpējas izmantojamības komponentiem jāatbilst pamatprasībām, kas vispārīgā veidā noteiktas Direktīvas III pielikumā.

3.2. Pamatprasību pārskats

Pamatprasības attiecas uz:

- drošību,
- drošumu un darbīgatavību,
- veselības aizsardzību,
- vides aizsardzību,
- tehnisko savietojamību.

Saskaņā ar Direktīvu 2008/57/EK pamatprasības var būt vispārīgi piemērojamas visai Eiropas parasto dzelzceļu sistēmai vai īpaši noteiktas katrai apakšsistēmai un tās komponentiem.

Turpmākajā tabulā sniegts kopsavilkums par atbilstību starp šo SITS un Direktīvas 2008/57/EK III pielikumā izklāstītajām pamatprasībām.

Punkts	Punkta nosaukums	Drošība					Drošums un darbġatavġba	Veselġbas aizsardzġba		Vides aizsardzġba					Tehniskā savietojamġba	Satiksmes nodrošināšanas un vadġbas apakšsġstēmai ġpaši piemērojamās pamatprasġbas		
		1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.		1.2.	1.3.1.	1.3.2.	1.4.1.	1.4.2.	1.4.3.	1.4.4.		1.4.5.	1.5.	2.6.1.
4.2.1.2.	Dokumentācija vilcienu vadġtājiem						X									X		X
4.2.1.2.1.	Procedūru rokasgrāmata												X			X		X
4.2.1.2.2.	Maršruta apraksts															X		X
4.2.1.2.2.1.	Maršruta apraksta sagatavošana															X		
4.2.1.2.2.2.	Maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozġjumi															X		X
4.2.1.2.2.3.	Vilcienu vadġtāju informēšana reālā laikā															X	X	X
4.2.1.2.3.	Kustġbas grafiki															X	X	X
4.2.1.2.4.	Ritošais sastāvs						X									X		X
4.2.1.3.	Dokumentācija dzelzceļa pārvadājumu uzņēģmumu darbiniekiem, kas nav vilcienu vadġtāji						X									X		X
4.2.1.4.	Dokumentācija infrastruktūras pārvaldġtāju darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustġbu						X									X	X	
4.2.1.5.	Ar drošġbu saistġta komunikācija starp vilciena apkalpi, citiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēģmuma darbiniekiem un darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustġbu						X									X	X	X
4.2.2.1.	Vilciena redzamġba	X														X		X
4.2.2.1.1.	Vispārġga prasġba	X														X		X
4.2.2.1.2.	Vilciena priekšģgals	X														X		X
4.2.2.1.3.	Vilciena astes daļa	X														X		X
4.2.2.2.	Vilciena dzirdamġba	X											X			X		X
4.2.2.2.1.	Vispārġga prasġba	X														X		X
4.2.2.2.2.	Brġdinājuma ierġču kontrole	X																X

Punkts	Punkta nosaukums	Drošība					Drošums un darbġatavġbġa	Veselġbas aizsardzġba		Vides aizsardzġba					Tehniskġ savġejojamġbġa	Satiksmes nodrošinġšanas un vadġbas apakšsistġmai ġpaši piemġrojams pamatprasġbas		
		1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.		1.2.	1.3.1.	1.3.2.	1.4.1.	1.4.2.	1.4.3.	1.4.4.		1.4.5.	1.5.	2.6.1.
4.2.2.3.	Ritekġu identġfikġcija						X									X		X
4.2.2.4.	Pasaġieru un kravas drošġbġa															X		
4.2.2.5.	Vilciena sastġvġs															X		
4.2.2.6.	Vilciena bremzġġšana		X													X		X
4.2.2.6.1.	Obligġtġs prasġbas bremġu sistġmai		X													X		X
4.2.2.6.2.	Bremzġġšanas veiktspġja		X													X		X
4.2.2.7.	Vilciena darbġatavġbas nodrošinġšana		X													X		X
4.2.2.7.1.	Vispġrġga prasġba															X		X
4.2.2.7.2.	Vajadzġgie dati															X		X
4.2.2.8.	Prasġbas attiecġbġ uz signġlu un gar dzelzceġa lġnġju izvietoto zġmġju saskatġmġbu														X	X		
4.2.2.9.	Vilciena vadġtġja modġrġbas kontrole															X		
4.2.3.1.	Vilcienu plġnošana		X														X	X
4.2.3.2.	Vilcienu identġfikġcija															X	X	X
4.2.3.3.	Vilciena atġešana															X		X
4.2.3.3.1.	Pġrbaudes pirms atġešanas		X				X									X		X
4.2.3.3.2.	Infrastruktġras pġrvaldġtġja informġġšana par vilciena ekspluatġcijas stġvokli		X				X										X	X
4.2.3.4.	Satiksmes vadġbġa															X	X	X
4.2.3.4.1.	Vispġrġgas prasġbas															X	X	X
4.2.3.4.2.	Ziġošana par vilcġnu															X	X	X
4.2.3.4.2.1.	Dati, kas vajadzġgi ziġošanai par vilcġna pozġġciju															X		X

Punkts	Punkta nosaukums	Drošība					Drošums un darbġatavġba	Veselġbas aizsardzġba			Vides aizsardzġba					Tehniskā savietojamġba	Satiksmes nodrošināšanas un vadġbas apakšsġstēmai īpaši piemērojamās pamatprasġbas		
		1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.		1.2.	1.3.1.	1.3.2.	1.4.1.	1.4.2.	1.4.3.	1.4.4.	1.4.5.		1.5.	2.6.1.	2.6.2.
4.2.3.4.2.2.	Paredzētais nodošanas laiks															X		X	
4.2.3.4.3.	Bġstamās kravas															X	X		
4.2.3.4.4.	Ekspluatācġjas kvalitāte																X	X	
4.2.3.5.	Datu reġistrēšana						X										X		
4.2.3.5.1.	Uzraudzġbas datu reġistrēšana ārpus vilciena						X										X		
4.2.3.5.2.	Uzraudzġbas datu reġistrēšana vilcienā						X										X		
4.2.3.6.	Traucēts ekspluatācġjas režġms															X	X	X	
4.2.3.6.1.	Ieteikumi citiem izmantotājiem															X		X	
4.2.3.6.2.	Ieteikumi vilcienu vadġtājiem															X			
4.2.3.6.3.	Rezerves pasākumi vajadzġbas gadġjumā															X	X	X	
4.2.3.7.	Avārijas situācġju pārvaldġba															X	X	X	
4.2.3.8.	Palġdzġba vilciena apkalpei starpgadġjumu vai nopietnu ritošā sastāva darbġbas traucējumu gadġjumā																	X	
4.4.	ERTMS ekspluatācġjas noteikumi															X	X		
4.6.	Profesionālā kvalifikācġja															X	X	X	
4.7.	Veselġbas un drošġbas nosacġjumi															X			

4. APAKŠSISTĒMAS RAKSTUROJUMS

4.1. Ievads

Ņemot vērā visas attiecīgās pamatprasības, 2.2. punktā aprakstītā satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma aptver tikai šajā nodaļā noteiktos elementus.

Saskaņā ar Direktīvu 2001/14/EK infrastruktūras pārvaldītāja vispārējā atbildībā ir visu to attiecīgo prasību noteikšana, kas ir obligātas vilcieniem, kuriem ir atļauta kustība tā tīklā, ņemot vērā atsevišķu dzelzceļa līniju ģeogrāfiskās īpatnības un šajā nodaļā izklāstītās funkcionālās un tehniskās specifikācijas.

4.2. Apakšsistēmas funkcionālās un tehniskās specifikācijas

Satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmas funkcionālās un tehniskās specifikācijas ir šādas:

- uz personālu attiecināmas specifikācijas,
- uz vilcieniem attiecināmas specifikācijas,
- uz vilcienu ekspluatāciju attiecināmas specifikācijas.

4.2.1. Uz personālu attiecināmās specifikācijas

4.2.1.1. Vispārīgas prasības

Šis punkts attiecas uz personālu, kas piedalās apakšsistēmas ekspluatācijā, veicot drošībai būtiskus pienākumus, kuros dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam ir tieša saskarne ar infrastruktūras pārvaldītāju.

1. Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbinieki, kas

- a) vada vilcienus (turpmāk šajā SITS "vilciena vadītājs") un ir vilciena apkalpes locekļi;
- b) veic pienākumus vilcienā (izņemot vilciena vadīšanu) un ir vilciena apkalpes locekļi;
- c) sagatavo vilcienus;

2. infrastruktūras pārvaldītāja personāls, kas atbild par vilcienu kustības atļaušanu.

Prasības attiecas uz šādām jomām:

- dokumentācija,
- komunikācija.

Turklāt attiecībā uz 2.2.1. punktā minēto personālu šajā SITS ir izklāstītas prasības, kas attiecas uz:

- kvalifikāciju (sk. 4.6. punktu un L papildinājumu),
- veselības un drošības nosacījumiem (sk. 4.7. punktu)

4.2.1.2. Dokumentācija vilcienu vadītājiem

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas ekspluatē vilcienus, jānodrošina vilcienu vadītājiem visa viņu pienākumu izpildei vajadzīgā informācija un dokumentācija.

Šajā informācijā jāņem vērā nepieciešamie elementi, kas attiecas uz ekspluatāciju normālā un traucētā režīmā un avārijas situācijās maršrutos, kuros kursē vilcieni, kā arī attiecībā uz ritošo sastāvu, ko izmanto šajos maršrutos.

4.2.1.2.1. Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmata

Visas procedūras, kas jāievēro vilciena vadītājam, jāiekļauj dokumentā vai jānodrošina elektroniskā vidē ar nosaukumu "Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmata" ("Driver's Rule Book").

Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatā jānosaka prasības normālā un traucētā ekspluatācijas režīmā, kā arī avārijas situācijās, ar ko var saskarties vilciena vadītājs, visiem maršrutiem, kuros kursē vilciens, kā arī ritošajam sastāvam, ko izmanto šajos maršrutos.

Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatā jāaptver divi skaidri noteikti aspekti:

- to kopīgo noteikumu un procedūru kopuma apraksts, kas ir spēkā visā TEN tīklā (ņemot vērā A, B un C papildinājuma saturu),
- visu to nepieciešamo noteikumu un procedūru kopuma apraksts, kas katram infrastruktūras pārvaldītājam ir atšķirīgs.

Rokasgrāmatā jāiekļauj procedūras, kas attiecas vismaz uz šādiem jautājumiem:

- personāla drošība un aizsardzība,
- vilcienu vadības iekārtas un signalizācija,

- vilciena ekspluatācija, tostarp traucētā režīmā,
- vilces līdzekļi un ritošais sastāvs,
- starpgadījumi un avārijas.

Par vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatas izstrādi atbild dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums.

Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmata dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāizstrādā vienādā formātā visai infrastruktūrai, kurā strādā tā vilcienu vadītāji.

Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmata dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāizstrādā tā, lai vilcienu vadītāji varētu piemērot visus ekspluatācijas noteikumus.

Rokasgrāmatai jāpievieno divi pielikumi:

- 1. pielikums. Komunikācijas procedūru rokasgrāmata,
- 2. pielikums. Veidlapu paraugi.

Ziņojumiem un veidlapām jābūt infrastruktūras pārvaldītāju "darba" valodā.

Vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatu izstrādes un atjaunināšanas procesā jāievēro šādi posmi:

- infrastruktūras pārvaldītājs (vai organizācija, kas atbild par ekspluatācijas noteikumu sagatavošanu) sniedz dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam attiecīgo informāciju infrastruktūras pārvaldītāja darba valodā,
- dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums izstrādā sākotnējo vai atjaunināto dokumentu,
- ja valoda, kurā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir izvēlējies sagatavot vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatu, nav tā, kurā sagatavota attiecīgā sākotnēji sniegtā informācija, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vajadzības gadījumā nodrošina tulkojumu un/vai sniedz skaidrojošas piezīmes citā valodā.

Infrastruktūras pārvaldītājam jāgādā, lai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem nodotās dokumentācijas saturs būtu pilnīgs un precīzs.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāgādā, lai vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatas saturs būtu pilnīgs un precīzs.

4.2.1.2.2. Izmantojamo dzelzceļa līniju un ar tām saistīto attiecīgo lauka iekārtu apraksts

Vilcienu vadītāji jānodrošina ar informāciju, kurā aprakstītas izmantojamās dzelzceļa līnijas un ar tām saistītās attiecīgās lauka iekārtas, kas ir saistītas ar vilciena vadīšanu. Šī informācija jāizklāsta vienotā dokumentā ar nosaukumu "Maršruta apraksts" (tas var būt gan parasts, gan elektronisks dokuments).

Obligāti jāsniedz vismaz šāda informācija:

- vispārīgie ekspluatācijas raksturlielumi,
- kāpumu un kritumu norādes,
- detalizēta dzelzceļa līnijas shēma.

4.2.1.2.2.1. Maršruta apraksta sagatavošana

Katram dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāizstrādā maršruta apraksts vienotā formātā visām infrastruktūrām, kurās kursē tā vilcieni.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums atbild par pienācīgu un pareizu maršruta apraksta izstrādi (piemēram, vajadzības gadījumā nodrošina tulkojumu un/vai sniedz skaidrojošas piezīmes), izmantojot infrastruktūras pārvaldītāju sniegto informāciju.

Maršruta aprakstā jāiekļauj šāda informācija (šis saraksts nav izsmeļošs):

- a) vispārīgie ekspluatācijas raksturlielumi:
 - signalizācijas tips un attiecīgais darba režīms (divceļu līnija, reversīva kustība, kustība pa kreiso vai pa labo pusī utt.),
 - energoapgādes veids,
 - zemes un vilciena radiosakaru iekārtas tips;
- b) kāpumu un kritumu norādes — ar kāpuma un krituma (slīpuma) vērtībām un atrašanās vietu;
- c) detalizēta dzelzceļa līnijas shēma:
 - uz dzelzceļa līnijas esošo staciju nosaukumi un galvenās atrašanās vietas, norādot to izvietojumu;
 - tuneļi, norādot to izvietojumu, nosaukumu, garumu, īpašu informāciju, piemēram, pāreju un drošības iezīju esību, kā arī tādu drošu vietu izvietojumu, uz kurām var evakuēt pasažierus,

- svarīgas vietas, piemēram, neitrālās sekcijas,
- pieļaujama maksimālā ātrums katram sliežu ceļam, tostarp vajadzības gadījumā norāde par dažādiem ātrumiem attiecībā uz dažu tipu vilcieniem,
- atbildīgais infrastruktūras pārvaldītājs,
- komunikācijas līdzekļi saziņai ar satiksmes vadības/kontroles centru normālā un traucētā ekspluatācijas režīmā.

Infrastruktūras pārvaldītājam jāgādā, lai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem nodotās dokumentācijas saturs būtu pilnīgs un precīzs.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāgādā, lai maršruta apraksta saturs būtu pilnīgs un precīzs.

4.2.1.2.2.2. Maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumi

Infrastruktūras pārvaldītājam jāpaziņo dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam par visiem saskaņā ar 4.2.1.2.2.1. punktu sniegtās informācijas pastāvīgajiem vai īslaicīgajiem grozījumiem.

Šie grozījumi katram dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāsapņē īpašā dokumentā vai jānodrošina elektroniskā vidē vienotā formātā visām infrastruktūrām, kurās kursē attiecīgā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vilcieni.

Infrastruktūras pārvaldītājam jāgādā, lai dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem nodotās dokumentācijas saturs būtu pilnīgs un precīzs.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāgādā, lai tā dokumenta saturs, kurā sagrupēti maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumi, būtu pilnīgs un precīzs.

4.2.1.2.2.3. Vilcienu vadītāju informēšana reālā laikā

Infrastruktūras pārvaldītājam jāinformē vilcienu vadītāji par jebkurām dzelzceļa līniju un attiecīgo lauka iekārtu pārmaiņām, par kurām nav paziņots kā par maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumiem, kā noteikts 4.2.1.2.2.2. punktā.

4.2.1.2.3. Kustības grafiki

Informācija par vilcienu kustības grafiku palīdz nodrošināt precīzu vilcienu kustību un uzlabot pakalpojumu efektivitāti.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāsniedz vilcienu vadītājiem informācija, kas vajadzīga normālai vilciena vadīšanai, norādot vismaz:

- vilcienu identifikāciju,
- vilcienu kursēšanas dienas (vajadzības gadījumā),
- pieturvietas un ar tām saistītās darbības,
- citus laika punktus,
- pienākšanas/atiešanas/garāmbraukšanas laikus katrā no šiem punktiem.

Šo informāciju par vilcienu kustību, kuras pamatā jābūt infrastruktūras pārvaldītāja sniegtai informācijai, var nodrošināt elektroniski vai papīra formātā.

Vilcienu vadītāju iepazīstināšanai ar šo informāciju jābūt saskaņotai visās līnijās, kurās kursē attiecīgā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vilcieni.

4.2.1.2.4. Ritošais sastāvs

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi sniedz vilcienu vadītājiem visu informāciju, kas attiecas uz ritošā sastāva ekspluatāciju traucētā režīmā (piemēram, par vilcieniem, kam vajadzīga palīdzība). Dokumentācijā šādos gadījumos jāpievērš uzmanība arī konkrētajai saskarnei ar infrastruktūras pārvaldītāja personālu.

4.2.1.3. Dokumentācija dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbiniekiem, kas nav vilcienu vadītāji

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums savam (vilcienu vai citam) personālam, kas pilda drošībai būtiskus pienākumus, kuros ir tieša saskarne ar infrastruktūras pārvaldītāja personālu, iekārtām vai sistēmām, sniedz tādu informāciju par noteikumiem, procedūrām, ritošo sastāvu un maršrutu, kādu tas uzskata par vajadzīgu šo pienākumu pildīšanai. Šī informācija ir piemērojama gan normālā, gan traucētā ekspluatācijas režīmā.

Vilcienu personālam paredzētās informācijas struktūras, formāta, satura un izstrādes un atjaunināšanas procesa pamatā jābūt šīs SITS 4.2.1.2. apakšsadaļā izklāstītajai specifikācijai.

4.2.1.4. Dokumentācija infrastruktūras pārvaldītāju darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību

Visai informācijai, kas vajadzīga, lai nodrošinātu ar drošību saistītu komunikāciju starp darbiniekiem, kuri atļauj vilcienu kustību, un vilciena apkalpi, jābūt izklāstītai:

- dokumentos, kuros aprakstīti komunikācijas principi (C papildinājums),
- dokumentā ar nosaukumu "Veidlapu paraugi".

Infrastrukturās pārvaldītājam šie dokumenti jāsaņem savā darba valodā.

4.2.1.5. Ar drošību saistīta komunikācija starp vilciena apkalpi, citiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbiniekiem un darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību

Valoda, ko izmanto ar drošību saistītā komunikācijā starp vilciena apkalpi, citiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbiniekiem (kā noteikts L papildinājumā) un darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību, ir attiecīgā maršruta infrastruktūras pārvaldītāja darba valoda (sk. skaidrojošo vārdnīcu).

Principi, kas jāievēro ar drošību saistītā komunikācijā starp vilciena apkalpi un darbiniekiem, kuri atļauj vilcienu kustību, ir izklāstīti C papildinājumā.

Saskaņā ar Direktīvu 2001/14/EK infrastruktūras pārvaldītājs atbild par sava personāla ikdienas darbā lietotajām darba valodas publicēšanu.

Ja atbilstoši vietējai praksei jālieto arī otra valoda, infrastruktūras pārvaldītājam jānosaka šīs valodas lietošanas ģeogrāfiskās robežas.

4.2.2. Uz vilcieniem attiecināmās specifikācijas

4.2.2.1. Vilciena redzamība

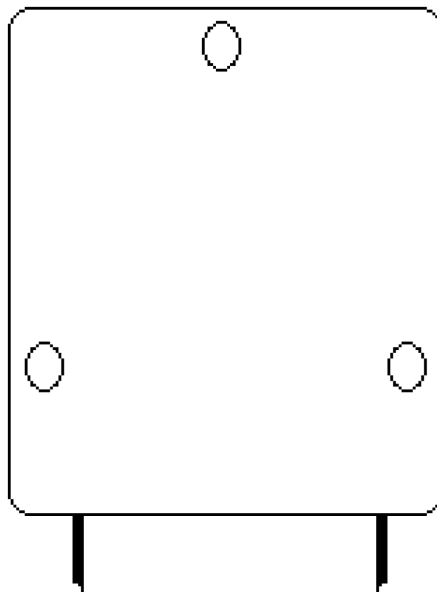
4.2.2.1.1. Vispārīga prasība

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina, lai vilcieni būtu aprīkoti ar signālierīcēm, kas apzīmē vilciena priekšgalu un astes daļu.

4.2.2.1.2. Vilciena priekšgals

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina, lai vilciens, kas tuvojas, būtu skaidri redzams un atpazīstams kā vilciens pēc ieslēgtiem priekšējiem baltas gaismas lukturiem un to izvietojuma.

Uz priekšu vērstajam vilciena pirmā ritekļa priekšgalam jābūt aprīkotam ar trim lukturiem vienādsānu trīsstūra formā, kā redzams attēlā. Šiem lukturiem vienmēr jābūt ieslēgtiem, ja vilciens brauc ar šo galu pa priekšu.

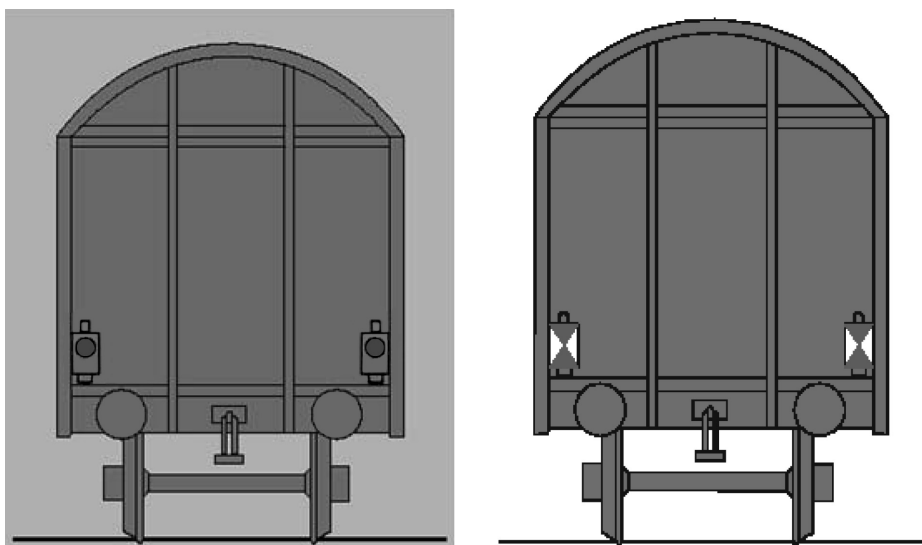

Priekšējiem lukturiem jānodrošina vilciens pēc iespējas vieglāk pamanāms (piemēram, darbiniekiem, kas strādā uz sliežu ceļiem, un cilvēkiem, kuri izmanto publiskas pārbrauktuves) (gabarītlukturi), naktī un vājā apgaismojumā jānodrošina pietiekama redzamība vilciena vadītājam (izgaismojot priekšā esošo dzelzceļa līniju un gar līniju izvietotās informācijas zīmes/plāksnes utt.) (galvenie lukturi), un tie nedrīkst apzīlbināt pretimbraucošu vilcienu vadītājus.

Atstātums starp lukturiem, to augstums virs sliedēm, diametrs, gaismas intensitāte un emitētā gaismas stara izmēri un forma dienā un naktī ir noteikti ritošā sastāva SITS (turpmāk "RST SITS").

4.2.2.1.3. Vilciena astes daļa

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina vajadzīgās signālierīces, kas apzīmē vilciena astes daļu. Astes daļas signāliem jābūt redzamiem tikai vilciena pēdējā ritekļa aizmugurē. Tie jāizvieto, kā norādīts attēlā.

4.2.2.1.3.1. Pasažieru vilcieni

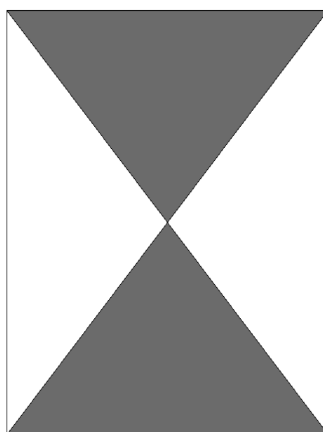
Pasažieru vilcienu astes daļas signālierīcei jābūt diviem vienmērīgas sarkanās gaismas lukturiem, kas atrodas uz šķērsass vienādā augstumā virs buferiem.

4.2.2.1.3.2. Starptautiskās satiksmes kravas vilcieni

Dalībvalstis paziņo, kuras no turpmāk minētajām prasībām tās piemēros dalībvalsts tīklā attiecībā uz vilcieniem, kas šķērso dalībvalstu robežas:

vai nu

- divus vienmērīgas sarkanās gaismas lukturus vai
- divas šādas formas gaismu atstarojošas plāksnes ar baltiem sānu trīsstūriem un sarkanu augšējo un apakšējo trīsstūri:

Lukturi vai plāksnes jānovieto uz šķērsass vienādā augstumā virs buferiem. Dalībvalstīm, kas piemēro prasību par divu gaismu atstarojošu plāksņu izmantošanu, jāatzīst arī divi vienmērīgas sarkanās gaismas lukturi, kuri apzīmē vilciena astes daļu.

4.2.2.1.3.3. Kravas vilcieni, kas nešķērso dalībvalstu robežu

Attiecībā uz kravas vilcieniem, kas nešķērso dalībvalstu robežu, vilciena astes daļas apzīmēšanas signālierīces ir atklāts punkts (sk. U papildinājumu).

4.2.2.2. Vilciena dzirdamība

4.2.2.2.1. Vispārīga prasība

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina, lai vilcieni būtu aprīkoti ar audiālu brīdinājuma ierīci, kas norāda uz vilciena tuvošanos.

4.2.2.2.2. Brīdinājuma ierīču kontrole

Jābūt iespējai ieslēgt audiālo brīdinājuma ierīci no jebkuras vilciena vadīšanas pozīcijas.

4.2.2.3. Ritekļu identifikācija

Katram riteklim jāpiešķir numurs, kas ļauj to unikāli atšķirt no jebkura cita dzelzceļa ritekļa. Numuram jābūt labi redzamam un izvietotam vismaz uz katras ritekļa garenvirziena sānu malas.

Jābūt arī iespējai identificēt riteklim piemērojamus ekspluatācijas ierobežojumus.

Papildu prasības izklāstītas P papildinājumā.

4.2.2.4. Pasažieru un kravas drošība

4.2.2.4.1. Kravas drošība

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina, lai kravas ritekļu krava būtu droši un stingri nostiprināta visu brauciena laiku.

4.2.2.4.2. Pasažieru drošība

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānodrošina, lai pasažieru pārvadāšana būtu droša visu brauciena laiku, sākot no vilciena atiešanas.

4.2.2.5. Vilciena sastāvs

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jāizstrādā noteikumi un procedūras, kas tā personālam jāievēro, lai nodrošinātu vilciena atbilstību piešķirtajam ceļam.

Prasībās attiecībā uz vilciena sastāvu jāņem vērā šādi elementi:

a) ritekļi

- visiem vilciena ritekļiem jāatbilst visām prasībām, ko piemēro maršrutos, kuros notiks vilciena kustība,
- visiem vilciena ritekļiem jāspēj braukt ar maksimālo ātrumu, kādā paredzēta vilciena kustība,
- nevienam vilciena riteklim nedrīkst būt pārsniegts noteiktais tehniskās apkopes intervāls (ne laika, ne nobrauktā attāluma ziņā), un to nedrīkst pārsniegt visā attiecīgā brauciena laikā un garumā;

b) vilciens

- ritekļu kombinācijai, kas veido vilcienu, jāatbilst attiecīgā maršruta tehniskajiem ierobežojumiem, un tā garums nedrīkst pārsniegt atiešanas un pienākšanas termināļos pieļaujamo maksimālo garumu,
- dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums atbild par to, lai vilciens būtu tehniski gatavs braucienam un lai tā tehniskā gatavība saglabātos visu brauciena laiku;

c) masa un ass slodze

- vilciena masa nedrīkst pārsniegt maksimālo masu, ko pieļauj ierobežojumi attiecīgajā maršruta posmā, sakabju izturība, vilces jauda un citi attiecīgi vilciena raksturlielumi. Jāievēro ass slodzes ierobežojumi;

d) vilciena maksimālais ātrums

- nosakot vilciena maksimālo ātrumu, jāņem vērā visi ierobežojumi attiecīgajos maršrutos, bremzēšanas veiktspēja, ass slodze un ritekļu tips;

e) kinemātiskā apliece

- vilciena ritekļu (ieskaitot jebkuru kravu) kinemātiskais gabarīts nedrīkst pārsniegt attiecīgajā maršruta posmā maksimāli pieļaujamus izmērus.

Bremzēšanas režīma vai vilces tipa dēļ konkrētiem vilcieniem var noteikt vai piemērot papildu ierobežojumus.

4.2.2.6. Vilciena bremzēšana

4.2.2.6.1. Obligātās prasības bremžu sistēmai

Visiem vilciena ritekļiem jābūt pievienotiem automātiskajai nepārtrauktas darbības bremžu sistēmai, kā noteikts RST SITS.

Jānodrošina ikviena vilciena pirmā un pēdējā ritekļa (tostarp visu vilces vienību) automātisko bremžu efektīva darbība.

Ja vilciens nejauši sadalās divās daļās, maksimālas bremzēšanas rezultātā abām atdalīto vagonu rindām automātiski jāapstājas.

4.2.2.6.2. Bremzēšanas veiktspēja

Infrastrukturās pārvaldītājam jāinformē dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumi par vajadzīgo faktisko bremzēšanas veiktspēju. Vajadzības gadījumā šajā informācijā iekļauj nosacījumus attiecībā uz tādu bremzēšanas sistēmu izmantošanu, kas var ietekmēt infrastruktūru, piemēram, attiecībā uz magnētiskajām, reģeneratīvajām un virpuļstrāvas bremzēm.

Dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumi atbild par to, lai vilcieniem būtu pietiekama bremzēšanas veiktspēja, izstrādājot bremzēšanas noteikumus, kas to personālam jāievēro.

Noteikumus par bremzēšanas veiktspēju pārvalda infrastruktūras pārvaldītāja un dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmuma drošības pārvaldības sistēmā.

Papildu prasības izklāstītas T papildinājumā.

4.2.2.7. Vilciena darbīgas drošības nodrošināšana

4.2.2.7.1. Vispārīga prasība

Dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumam jānosaka process, lai nodrošinātu, ka visas ar drošību saistītās vilciena iekārtas ir pilnīgā darba kārtībā un vilciens var droši braukt.

Dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumam jāinformē infrastruktūras pārvaldītājs par visiem vilciena raksturlielumu pārveidojumiem, kas ietekmē tā darbību, kā arī par visiem pārveidojumiem, kuri varētu ietekmēt vilciena atbilstību tam piešķirtajam ceļam.

Infrastrukturās pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumiem jānosaka un regulāri jāatjaunina nosacījumi un procedūras, kas attiecas uz vilcienu ekspluatāciju traucētā režīmā.

4.2.2.7.2. Vajadzīgie dati

Datiem, ko vajag drošai un efektīvai ekspluatācijai, un šo datu nosūtīšanas procesam jāietver:

- vilciena identifikācija,
- par vilcienu atbildīgā dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmuma identifikācija,
- vilciena faktiskais garums,
- norāde par to, ka vilciens pārvadā pasažierus vai dzīvniekus, ja tas nav iepriekš paredzēts,
- visi ekspluatācijas ierobežojumi, norādot attiecīgos ritekļus (gabarīts, ātruma ierobežojumi utt.),
- infrastruktūras pārvaldītājam vajadzīgā informācija par bīstamo kravu pārvaldījumiem.

Dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumam jānodrošina, lai šie dati infrastruktūras pārvaldītājiem būtu pieejami pirms vilciena atiešanas.

Dzelzceļa pārvaldījumu uzņēmumam jāinformē infrastruktūras pārvaldītāji, ja vilciens neaizņems tam piešķirto ceļu vai ir atcelts.

4.2.2.8. Prasības attiecībā uz signālu un gar dzelzceļa līniju izvietoto zīmju saskatāmību

Vilciena vadītājam jāspēj saskatīt signālus un gar dzelzceļa līniju izvietotās zīmes, un tām jābūt tādām, lai vilciena vadītājs spētu tās saskatīt. Tas pats attiecas uz dzelzceļa līnijas malās izvietotām cita veida zīmēm, ja tās ir saistītas ar drošību.

Tāpēc signāliem un gar dzelzceļa līniju izvietotajām zīmēm, norādēm un informācijas plāksnēm jābūt izveidotām un izvietotām saskaņoti, lai atvieglotu to saskatīšanu. Jāņem vērā šādi aspekti:

- atbilstošs zīmju novietojums, lai vilciena vadītājs vilciena galveno lukturu gaismā varētu izlasīt informāciju,
- piemērots un pietiekami intensīvs apgaismojums, ja informācija jāapgaismo,
- ja izmanto gaismu atstarojošas zīmes, gaismu atstarojošā materiāla īpašībām jābūt saskaņā ar attiecīgajām specifikācijām un zīmēm jābūt izgatavotām tā, lai vilciena vadītājs vilciena galveno lukturu gaismā viegli varētu izlasīt informāciju.

Vilcienu vadītāju kabīņu konstrukcijai jābūt saskaņotai, lai vilciena vadītājs viegli varētu saskatīt viņam paredzēto informāciju.

4.2.2.9. Vilciena vadītāja modrības kontrole

Vilcienā jābūt ierīcei, kas uzrauga vilciena vadītāja modrību. Tā iedarbojas, lai apstādinātu vilcienu, ja vilciena vadītājs noteiktā laikā nereaģē — laika intervāls ir precizēts ritošā sastāva SITS.

4.2.3. Uz vilcienu ekspluatāciju attiecināmās specifikācijas

4.2.3.1. Vilcienu plānošana

Saskaņā ar Direktīvu 2001/14/EK infrastruktūras pārvaldītājam jānorāda, kādi dati ir vajadzīgi, pieprasot vilciena ceļu.

4.2.3.2. Vilcienu identifikācija

Katrs vilciens jāidentificē, piešķirot tam vilciena kustības numuru. Vilciena kustības numuru piešķir infrastruktūras pārvaldītājs, piešķirot vilciena ceļu, un par to jābūt informētam dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam un visiem vilciena ekspluatācijā iesaistītajiem infrastruktūras pārvaldītājiem. Vilciena kustības numuram tiā jābūt unikālam. Būtu jāizvairās no vilciena kustības numura maiņas vilciena brauciena laikā.

4.2.3.2.1. Vilciena kustības numura formāts

Vilciena kustības numura formāts ir noteikts vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmas SITS (turpmāk "CCS SITS").

4.2.3.3. Vilciena atiešana

4.2.3.3.1. Pārbaudes un testi pirms atiešanas

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānosaka vajadzīgās pārbaudes un testi (piemēram, attiecībā uz durvīm, kravu, bremzēm), lai nodrošinātu vilciena drošu atiešanu.

4.2.3.3.2. Infrastruktūras pārvaldītāja informēšana par vilciena ekspluatācijas stāvokli

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums informē infrastruktūras pārvaldītāju par to, ka vilciens ir gatavs piekļūšanai tiāklam.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam pirms atiešanas un brauciena laikā jāinformē infrastruktūras pārvaldītājs par jebkuru novirzi, kas ietekmē vilcienu vai tā ekspluatāciju un kas var ietekmēt vilciena kustību.

4.2.3.4. Satiksmes vadība

4.2.3.4.1. Vispārīgas prasības

Satiksmes vadībai jāgarantē droša, efektīva un precīza dzelzceļa darbība, tostarp efektīva pakalpojumu pārtraukumu seku novēršana.

Infrastruktūras pārvaldītājam jānosaka procedūras un līdzekļi, lai nodrošinātu:

- vilcienu vadību reālā laikā,
- operatīvus pasākumus pēc iespējas efektīvākas infrastruktūras darbības uzturēšanai faktiskas vai paredzamas kavēšanās vai starpgadījumu gadījumā,
- dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu informēšanu šādos gadījumos.

Visus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam vajadzīgos papildu procesus, kas ietekmē saskarni ar infrastruktūras pārvaldītājiem, var ieviest pēc vienošanās ar attiecīgo infrastruktūras pārvaldītāju.

4.2.3.4.2. Ziņošana par vilcienu

4.2.3.4.2.1. Dati, kas vajadzīgi ziņošanai par vilciena pozīciju

Infrastruktūras pārvaldītāji:

a) nodrošina, ka to tiāklos attiecīgos iepriekš noteiktos atskaites punktos reālā laikā tiek reģistrēts vilcienu atiešanas, ierašanās vai garāmbraukšanas laiks un delta novirzes vērtība;

b) sniedz īpašos datus, kas vajadzīgi ziņošanai par vilciena pozīciju. Šajā informācijā jānorāda:

- vilciena identifikācija,
- atskaites punkta identifikācija,
- dzelzceļa līnija, pa kuru brauc vilciens,

- plānotais laiks atskaites punktā,
- faktiskais laiks atskaites punktā (norādot, vai tas ir atiešanas, ierašanās vai garāmbraukšanas laiks; attiecībā uz starposma atskaites punktiem, kuros ierodas vilciens, atsevišķi jāziņo ierašanās un atiešanas laiks),
- par cik minūtēm agrāk vai vēlāk, nekā plānots, vilciens ierodas atskaites punktā,
- sākotnējs skaidrojums par katru kavējumu, kas pārsniedz 10 minūtes vai citu saskaņā ar vilciena darbības uzraudzības režīmu noteiktu vērtību,
- norāde, ka ziņojums par kādu vilcienu aizkavējas un par cik minūtēm tas aizkavējas,
- iepriekšējās vilciena identifikācijas, ja tādas ir,
- informācija par vilciena atcelšanu uz visu braucienu vai kādā brauciena posmā.

4.2.3.4.2.2. Paredzētais nodošanas laiks

Infrastrukturās pārvaldītājam jāizstrādā process, kas ļauj noteikt aptuvenu laika novirzi minūtēs no paredzētā laika, kad vilcienu ir plānots nodot no viena infrastruktūras pārvaldītāja otram.

Tajā jāiekļauj informācija par pakalpojumu pārtraukumiem (problēmas apraksts un vieta).

4.2.3.4.3. Bīstamās kravas

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānosaka bīstamo kravu pārvadājumu uzraudzības procedūra.

Šajā procedūrā jāiekļauj:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2008/68/EK ⁽¹⁾ paredzētie noteikumi,
- informācija vilciena vadītājam par bīstamo kravu atrašanos un izvietojumu vilcienā,
- infrastruktūras pārvaldītājam vajadzīgā informācija par bīstamo kravu pārvadājumiem,
- komunikācijas līniju noteikšana kopā ar infrastruktūras pārvaldītāju un īpašu pasākumu plānošana ar šīm kravām saistītu avārijas situāciju gadījumiem.

4.2.3.4.4. Eksploatācijas kvalitāte

Infrastrukturās pārvaldītājam un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam jānosaka procesi, lai uzraudzītu visu attiecīgo pakalpojumu efektivitāti.

Uzraudzības procesi jāizstrādā tā, lai tie dotu iespēju analizēt datus un noteikt pamattendences tiklab attiecībā uz cilvēku, kā uz sistēmas kļūdām. Šīs analīzes rezultāti jāizmanto, lai noteiktu uzlabošanas pasākumus, kas paredzēti tādu notikumu cēloņu novēršanai vai mazināšanai, kuri varētu traucēt tīkla efektīvu darbību.

Ja šādi uzlabošanas pasākumi var dot labumu visam tīklam, tostarp citiem infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, tie attiecīgi jā dara zināmi, ievērojot komercnoslēpumu.

Infrastrukturās pārvaldītājam pēc iespējas drīzāk jāizvērtē notikumi, kas ir radījuši būtiskus eksploatācijas pārtraukumus. Vajadzības gadījumā un jo īpaši ja ir iesaistīts kāds to darbinieks, infrastruktūras pārvaldītājam jāuzaicina piedalīties analīzē attiecīgajā notikumā iesaistītos dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumus. Ja šādas analīzes rezultātā tiek izstrādāti ieteikumi par uzlabojumiem tīklā, kas paredzēti, lai novērstu vai mazinātu avāriju/starpgadījumu cēloņus, šie ieteikumi jā dara zināmi visiem attiecīgajiem iesaistītajiem infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem.

Šos procesus dokumentē, un tiem veic iekšējo revīziju.

4.2.3.5. Datu reģistrēšana

Dati, kas attiecas uz vilcienu kustību, jāreģistrē un jā saglabā, lai

- atbalstītu sistemātisku drošības uzraudzību kā starpgadījumu un avāriju novēršanas līdzekli,
- pārlicinātos par vilciena vadītāja, vilciena un infrastruktūras darbību laikposmā līdz avārijai vai starpgadījumam un (attiecīgos gadījumos) uzreiz pēc tiem — tas ļautu noteikt ar vilciena vadīšanu vai vilciena iekārtām saistītos cēloņus un vajadzību pēc jauniem pasākumiem vai pastāvošo pasākumu izmaiņām, lai palīdzētu novērst līdzīgu gadījumu atkārtosanos,

⁽¹⁾ OV L 260, 30.9.2008., 13. lpp.

— reģistrētu informāciju par lokomotīves/vilces vienības un vilciena vadītāja darbību.

Jābūt iespējai pārlicināties par reģistrēto datu sakrītību ar:

- reģistrēšanas dienu un laiku,
- reģistrētā notikuma precīzu ģeogrāfisko vietu (attālumu kilometros no identificējamās vietas),
- vilciena identifikāciju,
- vilciena vadītāja identitāti.

Prasības attiecībā uz šo datu glabāšanu, periodisku novērtēšanu un pieejamību ir noteiktas attiecīgajos tās dalībvalsts tiesību aktos:

- kurā dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir licencēts (attiecībā uz vilcienā reģistrētajiem datiem), vai
- tās dalībvalsts tiesību aktos, kurā atrodas infrastruktūra (attiecībā uz ārpus vilciena reģistrētajiem datiem).

4.2.3.5.1. Uzraudzības datu reģistrēšana ārpus vilciena

Infrastrukturā pārvaldītājam obligāti jāreģistrē šādi dati:

- ar vilcienu kustību saistītu lauka iekārtu (signāli, pārmijas utt.) atteices,
- sakarsušu bukšu konstatēšana, ja ir nodrošināta attiecīga ierīce,
- komunikācija starp vilciena vadītāju un infrastruktūras pārvaldītāja darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību.

4.2.3.5.2. Uzraudzības datu reģistrēšana vilcienā

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam obligāti jāreģistrē šādi dati:

- bīstama pabraukšana garām signāliem vai neatļauta pabraukšana garām zīmei "kustības atļaujas beigas",
- avārijas bremžu izmantošana,
- vilciena braukšanas ātrums,
- vilcienā uzstādīto vadības (signalizācijas) sistēmu izolēšana vai ignorēšana,
- audiāla brīdinājuma ierīces (taures) izmantošana,
- durvju vadības ierīču izmantošana (durvju atvēršana, aizvēršana),
- sakarsušu bukšu konstatēšana, ja vilciens ir aprīkots ar sakarsušu bukšu atklāšanas ierīcēm,
- tās kabīnes identifikācija, par kuru reģistrē datus turpmākai pārbaudei.

4.2.3.6. Traucēts ekspluatācijas režīms

4.2.3.6.1. Ieteikumi citiem izmantotājiem

Infrastrukturā pārvaldītājam kopā ar dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem jānosaka process, kā nekavējoties informēt vienu otru par visām situācijām, kas negatīvi ietekmē dzelzceļu tīkla vai ritošā sastāva drošību, darbību un/vai pieejamību.

4.2.3.6.2. Ieteikumi vilcienu vadītājiem

Visos traucēta ekspluatācijas režīma gadījumos, kas saistīti ar infrastruktūras pārvaldītāja atbildības jomu, infrastruktūras pārvaldītājam jāsniedz vilcienu vadītājiem oficiāli norādījumi par pasākumiem, kas jāveic, lai droši novērstu traucējumus.

4.2.3.6.3. Rezerves pasākumi vajadzības gadījumā

Infrastrukturā pārvaldītājam kopā ar visiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, kas darbojas tā infrastruktūrā, un attiecīgos gadījumos kopā ar blakus esošajiem infrastruktūras pārvaldītājiem jānosaka, jāpublicē un jānodrošina pieejami atbilstoši rezerves pasākumi, kā arī jānodrošina atbildība, pamatojoties uz prasību samazināt jebkādu traucēta ekspluatācijas režīma radītu negatīvu ietekmi.

Plānošanas prasībām un reaģēšanai uz šādiem notikumiem jābūt proporcionāliem traucējumu veidam un potenciālajai bīstamībai.

Šie pasākumi, kuros obligāti jāiekļauj tīkla normāla stāvokļa atjaunošanas plāni, var attiekties arī uz:

- ritošā sastāva atteicēm (piemēram, tādām, kas var radīt būtiskus satiksmes pārtraukumus, bojātu vilcienu glābšanas darbu procedūrām),
- infrastruktūras atteicēm (piemēram, elektrotīkla avārijām vai apstākļiem, kuros vilcienus var nākties novirzīt no rezervētā maršruta),

— ekstremāliem laika apstākļiem.

Infrastrukturā pārvaldītājam jāizveido un regulāri jāatjaunina kontaktinformācija infrastruktūras pārvaldītāja un dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmuma atbildīgajiem darbiniekiem, ar kuriem var sazināties, ja rodas pakalpojumu pārtraukums, kas rada ekspluatācijas režīma traucējumus. Jānorāda kontaktinformācija gan darba laikā, gan ārpus darba laika.

Dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumam jāiesniedz šī informācija infrastruktūras pārvaldītājam un jāinformē infrastruktūras pārvaldītājs par visām šīs kontaktinformācijas izmaiņām.

Infrastrukturā pārvaldītājam jāinformē visi dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumi par visām tā kontaktinformācijas izmaiņām.

4.2.3.7. Avārijas situāciju pārvaldība

Infrastrukturā pārvaldītājam, konsultējoties ar:

- visiem dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumiem, kas darbojas tā infrastruktūrā, vai attiecīgos gadījumos ar to dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumu pārstāvniecības struktūrām, kuri darbojas tā infrastruktūrā,
- attiecīgos gadījumos ar blakus esošajiem infrastruktūras pārvaldītājiem,
- vietējām iestādēm, avārijas dienestu (tostarp ugunsdzēsības un glābšanas dienestu) pārstāvniecības struktūrām attiecīgi vietējā vai valsts līmenī,

jānosaka, jāpublicē un jā dara pieejami atbilstoši pasākumi, lai nodrošinātu avārijas situāciju pārvaldību un atjaunotu dzelzceļa līnijas ekspluatāciju normālā režīmā.

Šie pasākumi parasti attiecas uz:

- sadursmēm,
- vilcienu ugunsgrēkiem,
- vilcienu evakuāciju,
- avārijām tuneļos,
- starpgadījumiem ar bīstamām kravām,
- nobraukšanu no sliedēm.

Dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumam jāsniedz infrastruktūras pārvaldītājam visa īpašā informācija, kas attiecas uz šiem apstākļiem, jo īpaši attiecībā uz vilcienu glābšanas darbiem vai novietošanu atpakaļ uz sliedēm.

Turklāt dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumam jāizstrādā procesi pasažieru informēšanai par avārijas un drošības procedūrām, kas jāievēro vilcienā.

4.2.3.8. Palīdzība vilciena apkalpei starpgadījumā vai nopietnā ritošā sastāva darbības traucējumu gadījumā

Dzelzceļa pārvaldītāja uzņēmumam jānosaka atbilstošas procedūras (piemēram, attiecībā uz sakaru līnijām, vilciena evakuācijas gadījumā veicamajiem pasākumiem), lai palīdzētu vilciena apkalpei traucēta ekspluatācijas režīma apstākļos novērst vai samazināt kavējumus tehnisku vai citādu ritošā sastāva atteicu dēļ.

4.3. Saskaņo funkcionālās un tehniskās specifikācijas

Ņemot vērā 3. nodaļā izklāstītās pamatprasības, saskaņo funkcionālās un tehniskās specifikācijas ir šādas.

4.3.1. Saskaņo ar infrastruktūras SITS

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu infrastruktūras SITS	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Bremzēšanas veiktspēja	4.2.2.6.2.	Sliežu ceļa izturība pret garenvirziena spēku	4.2.7.2.
Maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumi	4.1.2.2.2.	Ekspluatācijas noteikumi	4.4.
Traucēta ekspluatācijas režīms	4.2.3.6.		

4.3.2. *Saskarnes ar vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmas SITS*

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu CCS SITS projektā	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Procedūru rokasgrāmata	4.2.1.2.1.		
Ekspluatācijas noteikumi	4.4.	Ekspluatācijas noteikumi	4.4.
Signālu un gar dzelzceļa līniju izvietoto zīmju saskatāmība	4.2.2.8.	Vilcienu vadības lauka iekārtu objektu redzamība	4.2.16.
Vilciena bremsēšana	4.2.2.6.	Vilciena bremsēšana un tās raksturlielumi	4.3.2.3.
Procedūru rokasgrāmata	4.2.1.2.1.	Smiltņicas izmantošana	4.2.10.
Vilciena numurs	4.2.3.2.1.	ETCS DMI	4.2.12.
		GSM-R DMI	4.2.13.
Datu reģistrēšana vilcienā	4.2.3.5.	Saskarne ar datu ierakstīšanu reglamentācijas nolūkā	4.2.15.

4.3.3. *Saskarnes ar ritošā sastāva SITS*4.3.3.1. *Saskarnes ar lokomotīvu un pasažieru ritošā sastāva SITS*

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu lokomotīvu un pasažieru ritošā sastāva SITS	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Ārkārtas pasākumi	4.2.3.6.3.	Avārijas sakabe	4.2.2.2.4.
Vilciena sastāvs	4.2.2.5.	Saskarne ar infrastruktūras SITS: ass slodzes parametrs	4.2.3.2.
Obligātās prasības bremsu sistēmai	4.2.2.6.1.	Bremzēšanas raksturlielumi	4.2.4.5.
Vilciena redzamība	4.2.2.1.	Ārējie priekšējie un aizmugurējie lukturi	4.2.7.1.
Vilciena dzirdamība	4.2.2.2.	Taure	4.2.7.2.
Signālu saskatāmība	4.2.2.8.	Ārējā redzamība	4.2.9.1.3.
		Vējstikla optiskās īpašības	4.2.9.2.2.
		Iekšējais apgaismojums	4.2.9.1.8.
Vilciena vadītāja modrības kontrole	4.2.2.9.	Mašīnista darbības uzraudzības funkcija	4.2.9.3.1.
Datu reģistrēšana	4.2.3.5.2.	Datu reģistrēšanas ierīce	4.2.9.5.

4.3.3.2. *Saskarnes ar kravas vagonu SITS*

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu kravas vagonu SITS projektā	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Vilciena astes daļa	4.2.2.1.3.2.	Astes daļas lukturu piestiprināšanas ierīces	4.2.6.3.
Vilciena astes daļa	4.2.2.1.3.2.	Astes daļas lukturi	E pielikums

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu kravas vagonu SITS projektā	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Vilciena sastāvs	4.2.2.5.	Gabarīta noteikšana	4.2.3.1.
Vilciena sastāvs	4.2.2.5.	Ass slodzes parametrs	4.2.3.3.2.
Ārkārtas pasākumi	4.2.3.6.3.	Celšana un pacelšana ar domkratu	4.2.2.2.
Vilciena bremsēšana	4.2.2.6.	Bremzes	4.2.4.

4.3.4. *Saskarnes ar energoapgādes SITS*

Atsauce parasto dzelzceļu satiksmes nodrošināšanas un vadības SITS		Atsauce parasto dzelzceļu energoapgādes SITS	
Parametrs	Punkts	Parametrs	Punkts
Izmantojamo dzelzceļa līniju un ar tām saistīto attiecīgo lauka iekārtu apraksts	4.2.1.2.2.	Vilcienu vadītāju informēšana reālā laikā	4.2.1.2.2.3.
Elektroapgādes pārvaldība	4.4.2.		
Maršruta aprakstā iekļautās informācijas grozījumi	4.2.1.2.2.2.	Darbu veikšana	4.4.3.

4.4. **Ekspluatācijas noteikumi**

Noteikumiem un procedūrām, kas ļauj saskaņoti ekspluatēt jaunas un atšķirīgas strukturālas apakšsistēmas, kuras paredzētas izmantošanai TEN tīklā, un jo īpaši tās, kas ir tieši saistītas ar jaunas vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas sistēmas ekspluatāciju, identiskās situācijās jābūt identiskiem.

Tādēļ A papildinājumā ir noteikti Eiropas dzelzceļa satiksmes vadības sistēmas (ERTMS/ETCS) un ERTMS/GSM-R radiosistēmas ekspluatācijas noteikumi.

Citi ekspluatācijas noteikumi, ko TEN tīklā var standartizēt, tiks noteikti B papildinājumā.

4.5. **Tehniskās apkopes noteikumi**

Nepiemēro

4.6. **Profesionālā kvalifikācija**

Saskaņā ar šīs SITS 2.2.1. punktu šajā iedaļā ir aplūkota profesionālā un lingvistiskā kompetence, kā arī novērtēšanas process, kas jāveic, lai personāls iegūtu šo kompetenci.

4.6.1. *Profesionālā kompetence*

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju darbiniekiem (ieskaitot līgumdarbiniekus) ir jābūt ieguvušiem atbilstošu profesionālo kompetenci, lai pildītu visus vajadzīgos ar drošību saistītos pienākumus normāla, traucēta un ārkārtas ekspluatācijas režīma apstākļos. Šīs prasmes ietver profesionālās zināšanas un spēju tās praktiski izmantot.

Atsevišķu pienākumu izpildei vajadzīgie profesionālās kvalifikācijas obligātie elementi ir atrodami J un L papildinājumā.

4.6.1.1. *Profesionālās zināšanas*

Ņemot vērā šos papildinājumus, vajadzīgās zināšanas atkarībā no attiecīgā darbinieka pienākumiem ir šādas:

a) vispārējā dzelzceļa ekspluatācija, īpašu uzmanību pievēršot drošībai būtiskām darbībām:

- darbinieka organizācijas drošības pārvaldības sistēmas darbības principi,
- savstarpēji izmantojamā ekspluatācijā iesaistīto galveno personu uzdevumi un pienākumi,
- apdraudējumu pienācīga novērtēšana, jo īpaši saistībā ar riskiem, kas attiecas uz dzelzceļa ekspluatāciju un vilces elektroapgādi;

b) atbilstošas zināšanas par drošībai būtiskiem pienākumiem saistībā ar procedūrām un saskarnēm, kas attiecas uz:

- dzelzceļa līnijām un lauka iekārtām,
- ritošo sastāvu,
- vidi.

4.6.1.2. Spēja praktiski izmantot zināšanas

Lai spētu izmantot šīs zināšanas normāla, traucēta un avārijas ekspluatācijas režīma apstākļos, personālam pilnīgi jāpārzina:

- šo noteikumu un procedūru piemērošanas metodes un principi,
- lauka iekārtu un ritošā sastāva, kā arī jebkuru īpašu ar drošību saistītu iekārtu izmantošanas process,
- drošības pārvaldības sistēmas principi, lai izvairītos no jebkāda nevajadzīga riska radīšanas cilvēkiem un procesam.

Personālam turklāt vispārīgi jāspēj piemēroties dažādiem apstākļiem, kādos cilvēki var nonākt.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem jāizveido kompetences pārvaldības sistēma, lai nodrošinātu, ka tiek novērtēta un uzturēta iesaistītā personāla individuālā kompetence. Papildus pēc vajadzības jāriko mācības, lai nodrošinātu zināšanu un prasmju regulāru atjaunināšanu, jo īpaši ņemot vērā sistēmas vai personu darbības vājās vietas un nepilnības.

4.6.2. Lingvistiskā kompetence

4.6.2.1. Principi

Infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem jānodrošina savu attiecīgo darbinieku kompetence šajā SITS noteikto komunikācijas protokolu un principu izmantošanā.

Ja infrastruktūras pārvaldītāja darba valoda atšķiras no valodas, ko parasti lieto dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma personāls, dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vispārējā kompetences pārvaldības sistēmā šīs valodas un komunikācijas apgūvei jāpievērš īpaša uzmanība.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma darbiniekiem, kuru pienākumi liek sazināties ar infrastruktūras pārvaldītāja personālu saistībā ar drošībai būtiskiem jautājumiem normāla, traucēta un avārijas ekspluatācijas režīma apstākļos, pietiekamā līmenī jāpārvalda infrastruktūras pārvaldītāja darba valoda.

4.6.2.2. Zināšanu līmenis

Zināšanu līmenim infrastruktūras pārvaldītāja valodā jābūt pietiekamam, lai garantētu drošību:

- a) tas nozīmē, ka vilciena vadītājam obligāti jāspēj:
- nosūtīt un saprast visus šīs SITS C papildinājumā minētos ziņojumus,
 - efektīvi sazināties normāla, traucēta un ārkārtas ekspluatācijas režīma apstākļos,
 - aizpildīt ar dokumenta „Veidlapu paraugi” izmantošanu saistītās veidlapas;
- b) citiem vilciena apkalpes locekļiem, kuru pienākumi liek sazināties ar infrastruktūras pārvaldītāju saistībā ar drošībai būtiskiem jautājumiem, jāspēj vismaz nosūtīt un saprast informāciju, kas raksturo vilcienu un tā ekspluatācijas stāvokli.

Norādījumi par atbilstošajiem kompetences līmeņiem ir izklāstīti E papildinājumā. Vilcienu vadītāju zināšanām jāatbilst vismaz trešajam līmenim. To darbinieku zināšanām, kas pavada vilcienus, jāatbilst vismaz otrajam līmenim.

4.6.3. Personāla sākotnējā un pastāvīgā novērtēšana

4.6.3.1. Pamatelementi

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem jānosaka sava personāla novērtēšanas process.

Būtu ieteicams ņemt vērā katru no šiem elementiem:

A. personāla atlase

- pieredzes un kompetences individuāls novērtējums,
- vajadzīgo svešvalodu lietošanas prasmes vai apgūšanas spēju individuāls novērtējums;

B. sākotnējās profesionālās mācības

- mācību vajadzību analīze,

- mācību resursi,
- pasniedzēju izglītošana;

C. sākotnējā novērtēšana

- pamatnosacījumi,
- novērtēšanas programma, iekļaujot praktiskus pārbaudījumus,
- pasniedzēju kvalifikācija,
- kompetenci apliecinoša sertifikāta izsniegšana;

D. kompetences uzturēšana

- kompetences uzturēšanas principi,
- izmantojamās metodes,
- kompetences uzturēšanas procesa formalizācija,
- novērtēšanas process;

E. kvalifikācijas paaugstināšana

- pastāvīgu mācību (tostarp valodu apguves) principi.

4.6.3.2. Mācību vajadzību analīze

4.6.3.2.1. Mācību vajadzību analīzes izstrāde

Dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem jāveic sava attiecīgā personāla mācību vajadzību analīze.

Analīzē jānosaka gan piemērošanas joma, gan sarežģītība un jāņem vērā ar vilcienu ekspluatāciju TEN tīklā saistītie riski — jo īpaši saistībā ar cilvēku spējām un to robežām (cilvēkfaktori) —, kurus var radīt:

- infrastruktūras pārvaldītāju ekspluatācijas prakses atšķirības un riski, ko rada pāreja no viena infrastruktūras pārvaldītāja pie otra,
- pienākumu, ekspluatācijas procedūru un komunikācijas protokolu atšķirības,
- infrastruktūras pārvaldītāju personāla darba valodas atšķirības,
- vietēji ekspluatācijas norādījumi, kuros var būt paredzētas īpašas procedūras vai speciālas iekārtas, kas jāizmanto dažos gadījumos, piemēram, konkrētā tunelī.

Norādījumi par elementiem, kas jāņem vērā, atrodami 4.6.1. punktā minētajos papildinājumos. Nosakot personāla mācību elementus, attiecīgi jāņem vērā šie norādījumi.

Var gadīties, ka, ievērojot dzelzeļa pārvadājumu uzņēmuma paredzēto ekspluatācijas veidu vai infrastruktūras pārvaldītāja tīkla veidu, daži no 4.6.1. punktā minētajos papildinājumos iekļautajiem elementiem nebūs piemēroti. Mācību vajadzību analīzē jādokumentē par nepiemērotiem atzītie elementi, norādot iemeslus.

4.6.3.2.2. Mācību vajadzību analīzes atjaunināšana

Katram dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumam un infrastruktūras pārvaldītājam jānosaka savu mācību vajadzību pārskatīšanas un atjaunināšanas process, ņemot vērā tādus faktorus kā iepriekšējās revīzijas, sistēmas atgriezeniskā saite un zināmās noteikumu un procedūru, infrastruktūras un tehnoloģiju izmaiņas.

4.6.3.2.3. Īpašas prasības vilciena apkalpei un palīgpersonālam

4.6.3.2.3.1. Zināšanas par infrastruktūru

Dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem jānodrošina, lai vilcienu personālam būtu atbilstošas zināšanas par attiecīgo infrastruktūru.

Dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem jānosaka process, saskaņā ar kuru vilcienu personāls apgūst un uztur zināšanas par maršrutiem, kuros kursē vilcieni. Šim procesam:

- jāpamatojas uz informāciju par maršrutu, ko sniedz infrastruktūras pārvaldītājs, un
- jābūt saskaņā ar 4.2.1. punktā aprakstīto procesu.

4.6.3.2.3.2. Zināšanas par ritošo sastāvu

Dzelzeļa pārvadājumu uzņēmumiem jānosaka process, saskaņā ar kuru to vilcienu apkalpes apgūst un uztur zināšanas par vilces un ritošo sastāvu.

4.6.3.2.3.3. Palīgpersonāls

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem jāgādā, lai palīgpersonāls (piemēram, ēdināšanas un uzkopšanas personāls), kas nepieder pie vilciena apkalpes, papildus pamatmācībām apgūtu zināšanas, ko vajag, lai izpildītu pilnībā apmācīto vilciena apkalpes locekļu norādījumus.

4.7. Veselības un drošības nosacījumi

4.7.1. Ievads

Personālam, kas 4.2.1. punktā minēts kā personāls, kurš saskaņā ar šīs SITS 2.2. punktu veic drošībai būtiskus pienākumus, jāatbilst vispārējo ekspluatācijas un drošības standartu izpildes nodrošināšanai vajadzīgajām piemērotības prasībām.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem un infrastruktūras pārvaldītājiem jāizstrādā un jādokumentē process, ko tie īsteno, lai personāls atbilstu to drošības pārvaldības sistēmā noteiktajām medicīniskajām, psiholoģiskajām un veselības prasībām.

Medicīniskās pārbaudes, kā norādīts 4.7.4. punktā, jāveic un visi ar tām saistītie lēmumi par darbinieku individuālo piemērotību jāpieņem atzītam arodslimību ārstam.

Darbinieki nedrīkst veikt drošībai būtisku darbu, ja viņu modrību mazina tādas vielas kā alkohols, narkotikas vai psihotropi medikamenti. Tāpēc dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam un infrastruktūras pārvaldītājam ir jānodrošina procedūras, lai kontrolētu risku, ka personāls varētu ierasties darbā šo vielu iespaidā vai lietot šīs vielas darba vietā.

Attiecībā uz konkrētiem iepriekš minēto vielu ierobežojumiem piemēro tās dalībvalsts noteikumus, kurā tiek sniegti dzelzceļa pakalpojumi.

4.7.2. Svītrots

4.7.3. Svītrots

4.7.4. Medicīniskās pārbaudes un psiholoģiskais novērtējums

4.7.4.1. Pārbaudes pirms pieņemšanas darbā

4.7.4.1.1. Medicīnisko pārbaudžu obligātais saturs

Medicīniskajās pārbaudēs jāiekļauj:

- vispārēja veselības pārbaude,
- sensoro funkciju (redze, dzirde, krāsu uztvere) pārbaudes,
- urīna vai asins analīzes cukura diabēta un citu saslimšanu konstatēšanai, pamatojoties uz klīnisko pārbaudžu indikācijām,
- pārbaudes narkotisku vielu klātbūtnes noteikšanai.

4.7.4.1.2. Psiholoģiskais novērtējums

Psiholoģiskā novērtējuma mērķis ir palīdzēt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam pieņemt darbā un vadīt darbiniekus, kam ir tādas kognitīvās un psihomotorās spējas, uzvedības un personiskās īpašības, kuras ļauj droši pildīt uzticētos pienākumus.

Nosakot psiholoģiskā novērtējuma saturu, psihologam obligāti jāņem vērā šādi kritēriji, kas attiecas uz prasībām, kuras piemēro katrai drošības funkcijai:

a) kognitīvie kritēriji:

- uzmanība un koncentrēšanās spējas,
- atmiņa,
- uztveres spējas,
- spriešanas spējas,
- komunikācijas spējas;

b) psihomotorie kritēriji:

- reakcijas ātrums,
- kustību koordinācija;

c) uzvedības un personības kritēriji:

- emocionālā paškontrolē,
- uzvedības stabilitāte,

- autonomija,
- apzinīgums.

Ja psihologs neņem vērā kādu no šiem elementiem, attiecīgais lēmums jāpamato un jādokumentē.

4.7.4.2. Pārbaudes pēc pieņemšanas darbā

4.7.4.2.1. Periodisko medicīnisko pārbaūžu biežums

Vismaz viena sistemātiska medicīniskā pārbaude jāveic:

- reizi piecos gados, ja darbinieka vecums nepārsniedz 40 gadus,
- reizi trīs gados, ja darbinieka vecums ir no 41 līdz 62 gadiem,
- katru gadu, ja darbinieks ir vecāks par 62 gadiem.

Arodslimību ārstam jānosaka biežākas pārbaudes, ja to prasa darbinieka veselības stāvoklis.

4.7.4.2.2. Periodisko medicīnisko pārbaūžu obligātais saturs

Ja darbinieks atbilst pirms darba sākšanas veicamās pārbaudes kritērijiem, periodiskajās specializētajās pārbaudēs obligāti jāiekļauj:

- vispārēja veselības pārbaude,
- sensoro funkciju (redze, dzirde, krāsu uztvere) pārbaudes,
- urīna vai asins analīzes cukura diabēta un citu saslimšanu konstatēšanai, pamatojoties uz klīnisko pārbaūžu indikācijām,
- pārbaudes narkotisku vielu klātbūtnes noteikšanai, ja pastāv klīniskas indikācijas.

4.7.4.2.3. Papildu medicīniskās pārbaudes un/vai psiholoģiskais novērtējums

Papildus periodiskajām medicīniskajām pārbaudēm jāveic īpašas papildu medicīniskās pārbaudes un/vai psiholoģiskais novērtējums, ja ir pamatots iemesls apšaubīt darbinieka medicīnisko vai psiholoģisko piemērotību vai pamatotas aizdomas par narkotisku vielu lietošanu vai pārmērīgu un nepieņemamu alkohola lietošanu. Tas jo īpaši jā dara pēc starpgadījuma vai avārijas, ko izraisījis attiecīgās personas cilvēciska kļūda.

Darba devējam jāpieprasa medicīniskā pārbaude pēc jebkura slimības atvaļinājuma, kas pārsniedz 30 dienas. Atbilstošos gadījumos šī pārbaude var aprobežoties ar arodslimību ārsta veiktu novērtējumu, pamatojoties uz pieejamo medicīnisko informāciju, kas apliecina, ka slimība nav ietekmējusi darbinieka piemērotību darbam.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam un infrastruktūras pārvaldītājam jāizveido sistēmas, lai nodrošinātu, ka šīs papildu pārbaudes un novērtējums tiek veikti pienācīgi.

4.7.5. Medicīniskās prasības

4.7.5.1. Vispārīgas prasības

Darbiniekiem nedrīkst būt tādu saslimšanu un nav atļauts lietot tādus medikamentus, kas var izraisīt:

- pēkšņu samaņas zudumu,
- apziņas un koncentrēšanās spēju vājināšanos,
- pēkšņu rīcībnespēju,
- līdzsvara un koordinācijas spēju vājināšanos,
- būtiskus kustību ierobežojumus.

Darbinieku redzei un dzirdei jāatbilst turpmāk izklāstītajām prasībām.

4.7.5.2. Redzes prasības

- redzes asums tālumā ar vai bez palīgīdzekļiem: 0,8 (labā acs + kreisā acs; nosaka katrai acij atsevišķi) un vismaz 0,3 acij ar vājāko redzi,
- korektīvās lēcas maksimāli: hipermetropija + 5, miopija – 8. Arodslimību ārsts izņēmuma gadījumos un pēc konsultācijas ar okulistu var atļaut vērtības ārpus šā intervāla,
- redze vidējā attālumā un tuvumā: pietiekama ar vai bez palīgīdzekļiem,
- atļauts lietot kontaktlēcas,
- normāla krāsu redze: to nosaka, izmantojot atzītu testu, piemēram, Išiharas testu, ko vajadzības gadījumā papildina cits atzīts tests,
- redzes lauks: normāls (nav tādu noviržu no normas, kas ietekmētu pienākumu pildīšanu),
- redze abām acīm: ir,

- binokulāra redze: ir,
- kontrasta jutīgums: labs,
- nav progresējošu acu slimību,
- lēcu implantī, keratotomijas un keratektomijas atļautas tikai ar nosacījumu, ka tās pārbauda katru gadu vai tik bieži, kā noteicis arodslimību ārsts.

4.7.5.3. Dzirdes prasības

Ar tonālo audiogrammu apstiprināta pietiekami laba dzirde, t.i.,

- pietiekami laba dzirde, lai uzturētu telefona sarunu un dzirdētu trauksmes signālus un radio ziņojumus,
- par normu būtu jāuzskata šādas informācijas nolūkā sniegtas vērtības:
- dzirdes vājums nedrīkst pārsniegt 40 dB uz 500 un 1 000 Hz,
- dzirdes vājums nedrīkst pārsniegt 45 dB uz 2 000 Hz ausij ar sliktāko gaisa skaņas vadītspēju.

4.8. **Infrastruktūras un ritekļu reģistri**

Ievērojot Direktīvas 2008/57/EK 33., 34. un 35. pantā aprakstīto infrastruktūras un ritekļu reģistru raksturlielumus, šie reģistri nav piemēroti satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmas īpašajām prasībām. Tāpēc šajā SITS attiecībā uz šiem reģistriem nekas nav noteikts.

Tomēr pastāv ekspluatācijas prasība, saskaņā ar kuru daži ar infrastruktūru saistīti datu elementi jādara pieejami dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, bet daži ar ritošo sastāvu saistīti datu elementi jādara pieejami infrastruktūras pārvaldītājiem, kā noteikts 4.8.1. un 4.8.2. punktā. Abos gadījumos attiecīgajiem datiem jābūt pilnīgiem un precīziem.

4.8.1. *Infrastruktūra*

Prasības, kuras piemēro datu elementiem, kas ir saistīti ar parasto dzelzceļu infrastruktūru attiecībā uz satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu un kas ir jādara pieejami dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, ir noteiktas D papildinājumā. Par šo datu pareizību atbild infrastruktūras pārvaldītājs.

4.8.2. *Ritošais sastāvs*

Infrastruktūras pārvaldītājiem jābūt pieejamiem turpmāk minētajiem ar ritošo sastāvu saistītajiem datu elementiem. Par šo datu pareizību atbild ritekļa turētājs:

- vai ritekļis ir būvēts no materiāliem, kas varētu būt bīstami avārijas vai ugunsgrēka gadījumā (piemēram, azbests),
- garums virs buferiem.

5. SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS KOMPONENTI

5.1. **Definīcija**

Saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 2. panta f) apakšpunktu "savstarpējas izmantojamības komponenti" ir jebkura atsevišķa detaļa, detaļu grupa, iekārtas mezgla daļa vai vesels mezgls, kas iekļauts vai paredzēts iekļaušanai apakšsistēmā un no kura tieši vai netieši ir atkarīga dzelzceļu sistēmas savstarpēja izmantojamība. Jēdziens "komponents" aptver gan materiālas, gan nemateriālas lietas, piemēram, programmatūru".

5.2. **Komponentu saraksts**

Attiecībā uz satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu savstarpējas izmantojamības komponentu nav.

6. KOMPONENTU ATBILSTĪBAS UN/VAI PIEMĒROTĪBAS LIETOŠANAI NOVĒRTĒJUMS UN APAKŠSISTĒMAS VERIFIKĀCIJA

6.1. **Savstarpējas izmantojamības komponenti**

Tā kā šajā SITS vēl nav noteikts neviens savstarpējas izmantojamības komponents, novērtēšanas pasākumi nav aplūkoti.

6.2. **Satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma**

6.2.1. *Principi*

Saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK II pielikumu satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēma ir strukturāla apakšsistēma.

Saskaņā ar Direktīvas 2004/49/EK 10. un 11. pantu katram dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumam un infrastruktūras pārvaldītājam, kas iesniedz pieteikumu jauna vai grozīta drošības sertifikāta vai drošības atļaujas saņemšanai, jāapliecina, ka tas savā drošības pārvaldības sistēmā ievēro šīs SITS prasības.

Atbilstības novērtēšanas kopīgās drošības metodes paredz, ka valsts drošības iestādēm jāizveido pārbauzu režīms, lai ikdienā uzraudzītu un kontrolētu atbilstību drošības pārvaldības sistēmai, tostarp visām SITS. Jāievēro, ka paziņotajām iestādēm nav atsevišķi jāvērtē neviens no šajā SITS iekļautajiem elementiem.

Šajā SITS iekļautās prasības, kas attiecas uz strukturālajām apakšsistēmām un ir norādītas punktā par saskarnēm (4.3. punktā), novērtē saskaņā ar attiecīgajām strukturālajām SITS.

7. ĪSTENOŠANA

7.1. Prīncipi

Šīs SITS īstenošana un atbilstība SITS attiecīgajiem punktiem jānosaka saskaņā ar īstenošanas plānu, kas katrai dalībvalstij jāizstrādā attiecībā uz dzelzceļa līnijām, par kurām tā ir atbildīga.

Šajā plānā jāņem vērā:

- a) ar cilvēka faktoriem saistītās īpašās problēmas, ar kurām jāsaskaras, ekspluatējot attiecīgās dzelzceļa līnijas;
- b) katras iesaistītās dzelzceļa līnijas individuālie ekspluatācijas un drošības elementi;
- c) vai aplūkojamie elementi jāīsteno:
 - attiecībā uz visiem vilcieniem konkrētā līnijā,
 - tikai attiecībā uz dažām līnijām,
 - attiecībā uz visām TEN tīkla līnijām,
 - attiecībā uz visiem vilcieniem, kas kursē TEN tīkla līnijās;

d) saistība ar pārējo apakšsistēmu (vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas, ritošā sastāva utt.) īstenošanu.

Šajā posmā plānā jāņem vērā un jādokumentē jebkuri īpaši izņēmumi, kas varētu būt piemērojami.

Īstenošanas plānā jāņem vērā dažādi ieviešanas potenciāla līmeņi gadījumos, kad

- a) dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums vai infrastruktūras pārvaldītājs uzsāk ekspluatāciju;
- b) tiek atjauninātas vai modernizētas dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja pastāvošās ekspluatācijas sistēmas;
- c) ekspluatācijā tiek nodotas jaunas vai modernizētas infrastruktūras, energoapgādes, ritošā sastāva vai vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmas, kurām nepieciešams atbilstošs ekspluatācijas procedūru kopums.

Visus šīs SITS elementus, protams, nevar pilnīgi īstenot, kamēr nav saskaņota izmantojamā (infrastruktūras, vilcienu vadības iekārtu u.c.) aparatūra. Tāpēc šajā nodaļā izklāstītās pamatnostādnes jāuztiek tikai kā starpposms, lai atvieglotu pāreju uz mērķa sistēmu.

7.2. Īstenošanas pamatnostādnes

Īstenošana aptver trīs skaidri noteiktus elementus:

- a) apstiprinājumu, ka pastāvošās sistēmas un procesi atbilst šīs SITS prasībām;
- b) pastāvošo sistēmu un procesu pielāgošanu, lai tie atbilstu šīs SITS prasībām;
- c) jaunas sistēmas un procesus, kas ir saistīti ar citu apakšsistēmu īstenošanu:
 - jaunas/modernizētas parasto dzelzceļu līnijas (infrastruktūras/ energoapgādes apakšsistēma),
 - jaunas vai modernizētas ETCS signalizācijas iekārtas, GSM-R radioiekārtas, sakarsu bukšu atklāšanas ierīces utt. (vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēma),
 - jauns ritošais sastāvs (ritošā sastāva apakšsistēma).

7.3. Īpaši gadījumi

7.3.1. Ievads

Turpmāk norādītajos īpašajos gadījumos ir atļauts piemērot šādus īpašus noteikumus.

Īpašos gadījumus iedala divās grupās:

- a) noteikumus piemēro vai nu pastāvīgi ("P" gadījumi), vai uz laiku ("T" gadījumi);
- b) pagaidu gadījumos dalībvalstīm jāpanāk atbilstība attiecīgajai apakšsistēmai vai nu līdz **2016. gadam** ("T1" gadījumi), vai līdz **2024. gadam** ("T2" gadījumi).

7.3.2. *Īpašu gadījumu saraksts*

7.3.2.1. *Īpašs pagaidu gadījums (T1) — Igaunija, Latvija un Lietuva*

Lai īstenotu šīs SITS 4.2.2.1.3.2. punktu, vilcieniem, ko ekspluatē tikai Igaunijas, Latvijas un Lietuvas tīklā, kurā sliežu ceļa platums ir 1 520 milimetru, var izmantot citu konkrētu vilciena astes daļas signālierīci.

7.3.2.2. *Īpašs pagaidu gadījums (T2) — Īrija un Apvienotā Karaliste*

Lai īstenotu šīs SITS 4.2.3.2.1. punktu, Īrija un Apvienotā Karaliste esošajās sistēmās izmanto burtciparu numuru. Dalībvalstis nosaka prasības un termiņu pārejai no vilciena numura burtciparu formā uz vilciena numuru ciparu formā mērķa sistēmā.

—

A papildinājums

ERTMS/ETCS EKSPLUATĀCIJAS NOTEIKUMI

ERTMS/ETCS un ERTMS/GSM-R ekspluatācijas noteikumi ir izklāstīti tehniskajā dokumentā "ETCS and GSM-R rules and principles — Version 1" ("ETCS un GSM-R noteikumi un principi, 1. redakcija"), kas publicēts ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

B papildinājums

CITI NOTEIKUMI, KAS ĻAUJ NODROŠINĀT SASKAŅOTU EKSPLUATĀCIJU

A. VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

Rezervēts

B. PERSONĀLA DROŠĪBA UN AIZSARDZĪBA

Rezervēts

C. EKSPLUATĀCIJAS SASKARNE AR SIGNALIZĀCIJAS UN VILCIENU VADĪBAS IEKĀRTĀM

C1. Smiltņicas izmantošana

Ja vilciens ir aprīkots ar manuāli darbināmu smiltņīcu, vilciena vadītājam vienmēr ir atļauts izmantot smiltis, tomēr no tā pēc iespējas jāizvairās:

- pārmiju un sliežu ceļu krustojumu vietās,
- bremsējot ar ātrumu, kas nepārsniedz 20 km/h,
- vilciena stāvēšanas laikā.

Izņēmumi pieļaujami šādos gadījumos:

- ja draud bīstama pabraukšana garām signālam (*SPAD* — *Signal Passed at Danger*) vai pastāv cita nopietna starpgadījuma risks un smiltis palīdzētu radīt labāku saķeri,
- vilcienam sākot kustību,
- ja jāpārbauda vilces vienības smiltņica (pārbaude parasti būtu jāveic infrastruktūras reģistrā īpaši norādītās vietās).

C2. Sakarsušu bukšu atklāšanas ierīces ieslēgšana

Rezervēts

D. VILCIENA KUSTĪBA

D1. Normāls ekspluatācijas režīms

D2. Traucēts ekspluatācijas režīms

Rezervēts

E. NOVIRZES, STARPGADĪJUMI UN AVĀRIJAS

Rezervēts

C papildinājums

AR DROŠĪBU SAISTĪTAS KOMUNIKĀCIJAS METODIKA

IEVADS

Šajā papildinājumā ir izklāstīti noteikumi, kuri attiecas uz zemes/vilciena un vilciena/zemes ar drošību saistīto komunikāciju un kurus piemēro informācijai, ko pārraida vai ar ko apmainās drošībai būtiskās situācijās savstarpēji izmantojamajā tīklā, un jo īpaši, lai

- noteiktu ar drošību saistīto ziņojumu saturu un struktūru,
- noteiktu šo ziņojumu balss pārraides metodes.

Pamatojoties uz šo papildinājumu:

- infrastruktūras pārvaldītāji izstrādā ziņojumus un veidlapu paraugus. Tos nosūta dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem vienlaikus ar procedūrām un noteikumiem; infrastruktūras pārvaldītāji un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi izstrādā dokumentus personālam (veidlapu paraugus), norādījumus darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību, un vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatas 1. papildinājumu "Komunikācijas procedūru rokasgrāmata".

Veidlapas var izmantot dažādā apjomā, un to struktūra var mainīties. Attiecībā uz dažiem riskiem veidlapu izmantošana var būt lietderīga, bet attiecībā uz citiem – nelietderīga.

Atkarībā no konkrētā riska infrastruktūras pārvaldītājs pieņem lēmumu par veidlapas izmantošanas lietderību. Veidlapa jāizmanto tikai tad, ja ar to saistītie faktori, kas drošību un darbības efektivitāti ietekmē pozitīvi, pārsniedz faktorus, kuri drošību un darbības efektivitāti ietekmē negatīvi.

Infrastruktūras pārvaldītājiem jāizveido komunikācijas protokola formalizēta struktūra atbilstoši šādām trim kategorijām:

- steidzami (avārijas) mutiski ziņojumi,
- rakstiski rīkojumi,
- papildu ziņojumi saistībā ar darbības efektivitāti.

Lai veicinātu disciplinētu pieeju šo ziņojumu pārraidei, ir izstrādāta komunikācijas metodika.

1. KOMUNIKĀCIJAS METODIKA

1.1. Metodikas elementi un principi

1.1.1. Procedūrās izmantojamās standarta frāzes

1.1.1.1. Runas pārraidīšanas procedūra

Frāze, ar ko iespēju runāt nodod sarunu biedram:

beidzu

1.1.1.2. Ziņojuma saņemšanas procedūra

- saņemot tiešu ziņojumu

Frāze, ar ko apstiprina nosūtītā ziņojuma saņemšanu:

saņemts

Frāze, ko izmanto, lai ziņojums tiktu atkārtots sliktas dzirdamības vai nesaprašanas dēļ:

atkārtojiet (+ runājiet lēnāk)

— saņemot ziņojumu, kurā atkārtots nosūtītais ziņojums

Frāzes, ko izmanto, lai apstiprinātu, ka saņemtais nosūtītā ziņojuma atkārtojums precīzi atbilst nosūtītajam ziņojumam:

pareizi

vai neatbilst:

kļūda (+ atkārtotju vēlreiz)

1.1.1.3. Komunikācijas pārtraukšanas procedūra

— ja ziņojums beidzies:

beidzu

— ja pārtraukums ir īslaicīgs un sakari netiek pārtraukti

Frāze, ko izmanto, lūdzot sarunu biedru pagaidīt:

gaidiet

— ja pārtraukums ir īslaicīgs, bet sakari tiek pārtraukti

Frāze, ko izmanto, lai sarunu biedram paziņotu, ka sakari tiek pārtraukti, bet vēlāk tiks atjaunoti:

izsaukšu vēlreiz

1.1.1.4. Rakstiska rīkojuma atsaukšana

Frāze, ko izmanto, lai atsauktu sāktu rakstiskā rīkojuma procedūru:

atsaucu procedūru

Ja ziņojums vēlāk jāturpina, procedūru atkārtoti sākot.

1.1.2. *Principi, kas jāpiemēro kļūdu vai nesaprašanas gadījumā*

Iespējamo kļūdu labošanai komunikācijas laikā ievēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

1.1.2.1. Kļūdas

— kļūda pārraides laikā

Ja ziņojuma sūtītājs pārraides laikā konstatē, ka notikusi kļūda, viņš pieprasa atsaukumu, nosūtot šādu procedūras ziņojumu:

kļūda (+ gatavoju jaunu veidlapu ...)

vai:

kļūda + atkārtotju vēlreiz

un vēlreiz nosūta sākotnējo ziņojumu;

— kļūda nosūtīta ziņojuma atkārtojumā

Ja sūtītājs konstatē, ka nosūtītā ziņojuma atkārtojumā ir kļūda, viņš nosūta šādus procedūras ziņojumus:

kļūda + atkārtoju vēreiz

un vēreiz nosūta sākotnējo ziņojumu.

1.1.2.2. Nesaprašana

Ja viens no sarunu biedriem ziņojumu nesaprot, viņam jālūdz, lai otrs sarunu biedrs to atkārto, izmantojot šādu tekstu:

atkārtojiet (+ runājiet lēnāk)

1.1.3. Kods vārdu, skaitļu, laika, attāluma, ātruma un datuma nosaukšanai pa burtiem

Lai dažādās situācijās ziņojumus labāk saprastu un izteiktu, visas frāzes jāizrunā lēni un pareizi, nosaucot pa burtiem vārdus vai nosaukumus un pa cipariem skaitļus, ko varētu pārprast. Piemēri varētu būt signālu vai pārmiju identifikācijas kodi.

Nosaukšanai pa burtiem piemēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

1.1.3.1. Vārdu un burtu grupu nosaukšana pa burtiem

Izmanto starptautisko fonētisko alfabētu.

A	Alpha	G	Golf	L	Lima	Q	Quebec	V	Victor
B	Bravo	H	Hotel	M	Mike	R	Romeo	W	Whisky
C	Charlie	I	India	N	November	S	Sierra	X	X-ray
D	Delta	J	Juliet	O	Oscar	T	Tango	Y	Yankee
E	Echo	K	Kilo	P	Papa	U	Uniform	Z	Zulu
F	Foxtrot								

Piemērs:

Pārmijas A B = pārmijas *alfa, bravo*.

Signāla numurs KX 835 = signāls *kilo, x-ray, astoņi, trīs, pieci*.

Ja to prasa infrastruktūras pārvaldītāja darba valodas alfabēts, infrastruktūras pārvaldītājs var pievienot citus burtus un visu pievienoto burtu fonētisko izrunu.

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums pēc saviem ieskatiem var pievienot sīkākus norādījumus par izrunu.

1.1.3.2. Skaitļu nosaukšana

Skaitļus nosauc pa cipariem.

0	nulle	3	trīs	6	seši	9	deviņi
1	viens	4	četri	7	septiņi		
2	divi	5	pieci	8	astoņi		

Piemērs: vilciens 2183 = vilciens *divi, viens, astoņi, trīs*.

Decimāldaļskaitļu nosaukšanai izmanto vārdu „komats”.

Piemērs: 12,50 = viens, divi, komats, pieci, nulle.

1.1.3.3. Pulksteņa laika nosaukšana

Pulksteņa laiku, skaidri izrunājot, norāda kā vietējo laiku.

Piemērs: 10:52 = desmit un piecdesmit divas minūtes.

Lai gan šis ir pieņemtais princips, vajadzības gadījumā laiku var nosaukt arī pa cipariem (laiks – viens, nulle, pieci, divi).

1.1.3.4. Attāluma un ātruma nosaukšana

Attālumu izsaka kilometros, bet ātrumu – kilometros stundā.

Attālumu var izteikt jūdžēs, ja attiecīgajā infrastruktūrā izmanto šo mērvienību.

1.1.3.5. Datuma nosaukšana

Datumus izsaka vispārpieņemtajā veidā.

Piemērs: 10. decembris

1.2. Komunikācijas struktūra

Ar drošību saistīto ziņojumu balss pārraidei parasti ir divas daļas:

- identifikācija un norādījumu pieprasīšana,
- ziņojuma pārraidīšana un pārraides beigšana.

Augstākās prioritātes drošības ziņojumos pirmo daļu var saīsināt vai izlaist.

1.2.1. Identifikācijas un norādījumu pieprasīšanas noteikumi

Lai sarunu biedri varētu viens otru identificēt, aprakstīt operatīvo situāciju un pārraidīt norādījumus par procedūru piemērošanu, ievēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

1.2.1.1. Identifikācija

Ir ļoti svarīgi, lai katra komunikācija, izņemot ļoti steidzamus augstākās prioritātes ārkārtas ziņojumus, sāktos ar sarunu biedru identifikāciju. Vilcienu vadītāji identifikācijai nosauc vilcienu numuru un pozīciju. Komunikācijā starp signalizētāju un vilcienu vadītāju signalizētāja galvenais pienākums ir nodrošināt, lai komunikācija notiktu starp pareizo signalizētāju un vilcienu vadītāju. Tas ir jo īpaši būtiski, ja komunikācija notiek vietās, kur pārklājas komunikācijas zonu robežas.

Šis princips attiecas arī uz komunikācijas atjaunošanu pēc pārtraukumiem pārraides laikā.

Sarunu biedri identifikācijai izmanto šādus ziņojumus:

- darbinieki, kas atļauj vilcienu kustību

vilcienam	(numurs)
šeit	signalizētājs
	(vārds/uzvārds)

- vilcienu vadītāji

.....	signalizētājam
	(vārds/uzvārds)
šeit vilciens	(numurs)

Jāievēro, ka pēc identifikācijas var papildus nosūtīt informatīvu ziņojumu, kurā darbiniekiem, kas atļauj vilcienu kustību, sniedz pietiekami daudz informācijas par situāciju, lai tie varētu precīzi noteikt procedūru, kura vilcienu vadītājam vēlāk, iespējams, būs jāizpilda.

1.2.1.2. Norādījumu pieprasīšana

Pirms tiek izpildīta procedūra, kuras pamatā ir rakstisks rīkojums, jāpieprasa norādījumi.

Norādījumu pieprasīšanai izmanto šādu frāzi:

sagatavot procedūru

1.2.2. Noteikumi rakstisku rīkojumu un mutisku ziņojumu pārraidīšanai

1.2.2.1. Augstākās prioritātes drošības ziņojumi

Steidzamības un prioritārā satura dēļ šos ziņojumus:

- var nosūtīt un saņemt kustības laikā,
- var nosūtīt bez identifikācijas daļas,
- atkārtoti,
- iespējami drīz papildina ar sīkāku informāciju.

1.2.2.2. Rakstiski rīkojumi

Lai droši sūtītu un saņemtu (stāvēšanas laikā) dokumentā „Veidlapu paraugi” iekļautos procedūras ziņojumus, ievēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

1.2.2.2.1. Ziņojumu sūtīšana

Veidlapu var aizpildīt pirms ziņojuma pārraidīšanas tā, lai ziņojuma pilnu tekstu varētu nosūtīt vienā pārraidē.

1.2.2.2.2. Ziņojumu saņemšana

Pamatojoties uz sūtītāja sniegto informāciju, ziņojuma saņēmējam jāaizpilda dokumentā “Veidlapu paraugi” iekļautā veidlapa.

1.2.2.2.3. Ziņojumu atkārtošana

Visi iepriekš noteiktie, dokumentā “Veidlapu paraugi” iekļautie dzelzceļa ziņojumi ir jāatkārto. Ziņojuma atkārtojumā ietilpst veidlapu pelēkajā laukā redzamais ziņojums, “atbildes ziņojuma” iedaļa un jebkāda sīkāka vai papildu informācija.

1.2.2.2.4. Ziņojuma atkārtojuma pareizības apstiprināšana

Pēc katra ziņojuma atkārtojuma saņemšanas ziņojuma sūtītājs apstiprina tā atbilstību vai neatbilstību:

pareizi

vai

kļūda + atkārtotju vēlreiz

un vēlreiz nosūta sākotnējo ziņojumu.

1.2.2.2.5. Saņemšanas apstiprināšana

Visu ziņojumu saņemšanu pozitīvā vai negatīvā nozīmē apstiprina šādi:

saņemts

vai

negatīvs, atkārtojiet (+ runājiet lēnāk)

1.2.2.2.6. Izsekojamība un verificēšana

Visiem no satiksmes vadības centra (zemes) sūtītajiem ziņojumiem ir unikāls identifikācijas vai atļaujas numurs:

- ja ziņojums attiecas uz darbību, kuras veikšanai vilciena vadītājam vajag īpašu atļauju (piemēram, bīstama pabraukšana garām signālam):

atļauja
(numurs)

— visos citos gadījumos (piemēram, ja jābrauc piesardzīgi):

<p>ziņojums</p> <p style="text-align: center;">(numurs)</p>
--

1.2.2.2.7. Atbildes ziņojumi

Visiem ziņojumiem, kuros ir pieprasīts "atbildes ziņojums", seko „atbildes ziņojums”.

1.2.2.3. Papildu ziņojumi

Papildu ziņojumi:

- jāsāk ar identifikācijas procedūru,
- tiem jābūt īsiem un precīziem (pēc iespējas norādot tikai paziņojamo informāciju un uz ko tā attiecas),
- tie jāatkārto nosūtītājam, kas apstiprina, vai atkārtojums ir vai nav pareizs,
- tiem var pievienot pieprasījumu sniegt norādījumus vai papildu informāciju.

1.2.2.4. Dažādi iepriekš nenoteikta satura informatīvi ziņojumi

Dažādi informatīvi ziņojumi:

- jāsāk ar identifikācijas procedūru,
- jāsaņem pirms nosūtīšanas,
- jāatkārto nosūtītājam, kas apstiprina, vai atkārtojums ir vai nav pareizs.

2. PROCEDŪRAS ZIŅOJUMI

2.1. Ziņojumu raksturojums

Procedūras ziņojumus izmanto, lai atbilstošās, vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatā aprakstītās situācijās nosūtītu operatīvus norādījumus.

Tajos ietilpst situācijai atbilstošs ziņojuma teksts un ziņojuma identifikācijas numurs.

Ja saņēmējam jānosūta atbildes ziņojums, ir norādīts arī atbildes ziņojuma teksts.

Šajos ziņojumos izmanto infrastruktūras pārvaldītāja iepriekš noteiktas frāzes tā darba valodā, un tie ir iepriekš sagatavoti kā veidlapas – vai nu papīra formātā, vai elektroniskā vidē.

2.2. Veidlapas

Veidlapas ir formalizēti procedūras ziņojumu nesēji. Šie ziņojumi parasti ir saistīti ar darbu traucētā ekspluatācijas režīmā. Raksturīgi piemēri ir atļauja vilciena vadītājam braukt garām signālam vai zīmei "kustības atļaujas beigas", prasība noteiktā posmā samazināt ātrumu vai pārbaudīt dzelzceļa līniju. Var būt arī citi apstākļi, kuros jāizmanto šie ziņojumi.

Veidlapas paredzētas, lai

- nodrošinātu vienotu darba dokumentu, ko reālā laikā izmanto darbinieki, kuri atļauj vilcienam kustību, un vilcienam vadītāji,
- atgādinātu vilciena vadītājam par procedūru, kas viņam būs jāievēro (jo īpaši, strādājot nepazīstamos vai reti sastopamos apstākļos),
- nodrošinātu komunikācijas izsekojamību.

Katras veidlapas identificēšanai jāizstrādā unikāls koda vārds vai numurs, kas attiecas uz procedūru. Tā pamatā varētu būt veidlapas iespējamais izmantošanas biežums. Ja pastāv iespēja, ka no visām izstrādājamajām veidlapām visbiežāk tiks izmantota veidlapa, kas attiecas uz bīstamu pabraukšanu garām signālam vai zīmei "kustības atļaujas beigas", šai veidlapai varētu piešķirt numuru 001, utt.

2.3. Veidlapu paraugi

Pēc visu izmantojamo veidlapu noteikšanas tās jāapkopo dokumentā vai jānodrošina elektroniskā vidē ar nosaukumu "Veidlapu paraugi".

Tas ir kopīgs dokuments, ko savstarpējā komunikācijā izmantos vilcienu vadītāji un darbinieki, kuri atļauj vilcienu kustību. Tāpēc ir svarīgi, lai veidlapu paraugi, ko izmanto vilcienu vadītāji un darbinieki, kuri atļauj vilcienu kustību, būtu izveidoti un numurēti vienādi.

Infrastruktūras pārvaldītājs atbild par dokumenta "Veidlapu paraugi" un pašu veidlapu izstrādi savā darba valodā.

Ziņojumu pārraidē vienmēr izmanto infrastruktūras pārvaldītāja darba valodu.

Dokumentam "Veidlapu paraugi" ir divas daļas.

Pirmajā daļā ietilpst:

- atgādinājums par veidlapu paraugu izmantošanu,
- satiksmes vadības centra ierosināto procedūras veidlapu rādītājs,
- vajadzības gadījumā – vilciena vadītāja ierosināto procedūras veidlapu rādītājs,
- situāciju saraksts ar norādēm uz izmantojamajām procedūras ziņojumu veidlapām,
- skaidrojoša vārdnīca, kurā skaidrotas situācijas, kādās jāizmanto katra procedūras ziņojumu veidlapa,
- kods ziņojumu lasīšanai pa burtiem (fonētiskais alfabēts utt.).

Otrajā daļā ir iekļautas procedūras ziņojumu veidlapas. DzPU tās jāsaņem un jāizsniedz vilcienu vadītājiem.

3. PAPILDU ZIŅOJUMI

Papildu ziņojumi ir informatīvi ziņojumi, ko izmanto, lai sniegtu informāciju par reti sastopamām situācijām, kurās tāpēc iepriekš noteiktas veidlapas uzskata par nevajadzīgām, vai par vilciena ekspluatāciju vai vilciena vai infrastruktūras tehnisko stāvokli; papildu ziņojumus sūta:

- vilcienu vadītāji, lai informētu darbiniekus, kas atļauj vilcienu kustību, vai
- darbinieki, kas atļauj vilcienu kustību, lai sniegtu informāciju vilcienu vadītājiem.

Lai atvieglotu situāciju aprakstīšanu un informatīvo ziņojumu sagatavošanu, var noderēt ziņojumu sagatavošanas pamatnostādnes, dzelzceļa terminoloģijas vārdnīca, aprakstoša izmantojamā ritošā sastāva shēma un aprakstošs pārskats par infrastruktūras aprīkojumu (sliežu ceļiem, vilces elektroapgādi utt.).

3.1. Ziņojumu struktūras pamatnostādnes

Šos ziņojumus var strukturēt šādi.

Komunikācijas plūsmas posms	Ziņojuma elements
Informācijas nosūtīšanas iemesls	☐ informācijai ☐ rīcībai
Novērojumi	☐ Te ir ☐ Es redzēju ☐ Man bija ☐ Es sadūros ar

Komunikācijas plūsmas posms	Ziņojuma elements
Pozīcija — uz dzelzceļa līnijas — attiecībā uz manu vilcienu	☐ stacijā <i>(stacijas nosaukums)</i> ☐ <i>(raksturīgā vieta)</i> ☐ pie kilometru staba/kilometru atzīmes <i>(numurs)</i> ☐ motorvavons <i>(numurs)</i> ☐ piekabvavons <i>(numurs)</i>
Veids — objekts — cilvēks <i>(sk. skaidrojošo vārdnīcu)</i>
Stāvoklis — nekustīgs — kustīgs	☐ stāv uz ☐ atrodas uz ☐ uzkritis uz ☐ iet ☐ skrien ☐ virzienā uz
Novietojums attiecībā pret sliežu ceļiem	

Šiem ziņojumiem var sekot pieprasījums sniegt norādījumus.

Ziņojumu elementus norāda gan dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma izvēlētajā valodā, gan attiecīgo infrastruktūras pārvaldītāju darba valodās.

3.2. Dzelzceļa terminoloģijas vārdnīca

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums izstrādā dzelzceļa terminoloģijas vārdnīcu katram tīklam, kurā darbojas tā vilcieni. Vārdnīcā iekļauj regulāri izmantojamus terminus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma izvēlētajā valodā un to infrastruktūras pārvaldītāju darba valodā, kuru infrastruktūra tiek izmantota.

Vārdnīcai ir divas daļas:

- terminu saraksts sadalījumā pa tēmām,
- terminu saraksts alfabētiskā secībā.

3.3. Aprakstoša ritošā sastāva shēma

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums sagatavo aprakstošu izmantojamā ritošā sastāva shēmu, ja uzskata, ka šāda shēma nāktu par labu tā darbībai. Tajā norāda to dažādo komponentu nosaukumus, par kuriem var nākties sazināties ar visiem iesaistītajiem infrastruktūras pārvaldītājiem, un iekļauj standarta terminu parasti izmantojamās apzīmējumus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma izvēlētajā valodā un to infrastruktūras pārvaldītāju darba valodā, kuru infrastruktūra tiek izmantota.

3.4. Aprakstošs pārskats par infrastruktūras aprīkojuma raksturlielumiem (sliežu ceļiem, vilces elektroapgādi utt.)

Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums sagatavo aprakstošu pārskatu par infrastruktūras aprīkojumu (sliežu ceļiem, vilces elektroapgādi utt.) maršrutā, kurā kursē tā vilcieni, ja uzskata, ka šāds pārskats nāktu par labu tā darbībai. Tajā norāda to dažādo komponentu nosaukumus, par kuriem var nākties sazināties ar visiem iesaistītajiem infrastruktūras pārvaldītājiem, un iekļauj standarta terminu parasti izmantojamās apzīmējumus dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma izvēlētajā valodā un to infrastruktūras pārvaldītāju darba valodā, kuru infrastruktūra tiek izmantota.

4. MUTISKO ZIŅOJUMU VEIDI UN STRUKTŪRA

4.1. Avārijas ziņojumi

Avārijas ziņojumi ir paredzēti, lai dotu ar dzelzceļa drošību tieši saistītus steidzamus operatīvus norādījumus.

Lai novērstu pārprašanas risku, šie ziņojumi vienmēr jāatkārto vienu reizi.

Turpmāk norādīti galvenie ziņojumi, ko var nosūtīt un kas ir klasificēti atkarībā no vajadzības.

Infrastruktūras pārvaldītājs atbilstoši ekspluatācijas vajadzībām var papildus noteikt citus avārijas ziņojumus.

Avārijas ziņojumiem var sekot rakstiski rīkojumi (sk. 2. apakšsadaļu).

Teksts, ko izmanto avārijas ziņojumos, jānorāda vilciena vadītāja procedūru rokasgrāmatas 1. pielikumā "Komunikācijas procedūru rokasgrāmata" un dokumentācijā, kuru izsniedz darbiniekiem, kas atļauj vilcienam kustību.

4.2. Ziņojumi, ko sūta satiksmes vadības centrs vai vilciena vadītājs

a) Jāaptur visi vilcieni

Ja jāaptur visi vilcieni, ziņojums jāpārtrauc ar skaņas signālu; ja tas nav iespējams, jāizmanto šāda frāze:

Avārija, apturēt visus vilcienus

Vajadzības gadījumā šajā ziņojumā norāda vietu vai teritoriju.

Turklāt šis ziņojums ātri jāpapildina, ja iespējams, norādot avārijas iemeslu, vietu un vilciena identifikāciju:

Šķērslis

vai ugunsgrēks

vai
(cits iemesls)

uz dzelzceļa līnijas **kilometrā** **(km)**
(nosaukums)

Vilciena **vadītājs**
(numurs)

b) Jāaptur konkrēts vilciens

Vilciens (uz dzelzceļa līnijas/sliežu ceļa) (nosaukums) (nosaukums/numurs)

Šādā situācijā šo ziņojumu var papildināt, norādot tās dzelzceļa līnijas vai sliežu ceļa nosaukumu vai numuru, pa kuru brauc attiecīgais vilciens.

4.3. **Ziņojumi, ko sūta vilciena vadītājs**

Jāpārtrauc vilces elektroapgāde

Strāvas avārijas atslēgšana

Šis ziņojums ātri jāpapildina, ja iespējams, norādot avārijas iemeslu, vietu un vilciena identifikāciju:

.....	kilometrā
(km)	
uz	dzelzceļa līnijas/sliežu ceļa
(nosaukums/numurs)	
starp	un
(stacija)	(stacija)
Iemesls	
Vilciena	vadītājs
(numurs)	

Šādā situācijā šo ziņojumu var papildināt, norādot tās dzelzceļa līnijas vai sliežu ceļa nosaukumu vai numuru, pa kuru brauc attiecīgais vilciens.

*D papildinājums***INFORMĀCIJA, KAM JĀBŪT PIEJAMAI DZELZCEĻA PĀRVADĀJUMU UZŅĒMUMAM SAISTĪBĀ AR MARŠRUTIEM, KURUS TĀS PLĀNO IZMANTOT**

1. DAĻA. VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA PAR INFRASTRUKTŪRAS PĀRVALDĪTĀJU

- 1.1. Infrastruktūras pārvaldītāja nosaukums/identitāte
- 1.2. Valsts (vai valstis)
- 1.3. Īss apraksts
- 1.4. Vispārīgo ekspluatācijas noteikumu un normatīvu saraksts (un informācija, kā tos iegūt)

2. DAĻA. KARTES UN SHĒMAS

- 2.1. Ģeogrāfiskā karte
 - 2.1.1. Maršruti
 - 2.1.2. Galvenās vietas (stacijas, šķirotavas, dzelzceļa mezgli, kravas termināļi)
- 2.2. Dzelzceļa līnijas shēma

Shēmās iekļaujama informācija, ko pēc vajadzības papildina ar tekstu. Ja tiek sniegta atsevišķa stacijas/šķirotavas/depo shēma, līnijas shēmā norādīto informāciju var vienkāršot

 - 2.2.1. Attāluma norādes
 - 2.2.2. Izmantojamo dzelzceļa līniju, apvedceļu, rezerves ceļu un pārmiju, kas ved uz uztvērējstrupceļiem/aizsargstrupceļiem, identifikācija
 - 2.2.3. Savienojumi starp izmantojamajām dzelzceļa līnijām
 - 2.2.4. Galvenās vietas (stacijas, šķirotavas, dzelzceļa mezgli, kravas termināļi)
 - 2.2.5. Visu stacionāro signālu atrašanās vietas un nozīme
- 2.3. Staciju/šķirotavu/depo shēmas (NB! – attiecas tikai uz vietām, kas ir pieejamas savstarpēji izmantojamai satiksmei)

Informācija, kas jānorāda atsevišķu vietu shēmās, pēc vajadzības papildinot ar tekstu

 - 2.3.1. Vietas nosaukums
 - 2.3.2. Vietas identifikācijas kods
 - 2.3.3. Vietas veids (pasažieru terminālis, kravas terminālis, šķirotava, depo)
 - 2.3.4. Visu stacionāro signālu atrašanās vietas un nozīme
 - 2.3.5. Sliežu ceļu identifikācija un plāns, tostarp pārmijas, kas ved uz uztvērējstrupceļiem/aizsargstrupceļiem
 - 2.3.6. Peronu identifikācija
 - 2.3.7. Peronu garums
 - 2.3.8. Peronu augstums
 - 2.3.9. Rezerves ceļu identifikācija
 - 2.3.10. Rezerves ceļu garums
 - 2.3.11. Stacionāru elektroapgādes iekārtu pieejamība
 - 2.3.12. Attālums no perona malas līdz sliežu ceļa viduslīnijai paralēli rītes virsmai
 - 2.3.13. Piekļuves iespējas personām ar invaliditāti (attiecas uz pasažieru stacijām)
3. DAĻA. ĪPAŠA INFORMĀCIJA PAR DZELZCEĻA LĪNIJAS IECIRKŅIEM
 - 3.1. Vispārīgs raksturojums
 - 3.1.1. Valsts
 - 3.1.2. Līnijas iecirkņa identifikācijas kods (valsts kods)

- 3.1.3. Līnijas iecirkņa 1. galējais punkts
- 3.1.4. Līnijas iecirkņa 2. galējais punkts
- 3.1.5. Laiks, kad līnija atvērta satiksmei (pulksteņa laiks, dienas, īpašs kustības grafiks svētku dienās)
- 3.1.6. Gar līniju izvietotās attāluma norādes (biežums, izskats un novietojums)
- 3.1.7. Satiksmes veids (jaukti, pasažieru, kravas pārvadājumi)
- 3.1.8. Maksimāli pieļaujamais ātrums vai ātrumi
- 3.1.9. Cita drošības apsvērumu dēļ nepieciešama informācija
- 3.1.10. Īpašas vietējas ekspluatācijas prasības (tostarp īpašas personāla kvalifikācijas prasības)
- 3.1.11. Īpaši ierobežojumi attiecībā uz bīstamajām kravām
- 3.1.12. Īpaši kraušanas ierobežojumi
- 3.1.13. Paraugu paziņojumam par pagaidu darbiem (un veids, kā to iegūt)
- 3.1.14. Norāde, ka līnijas iecirknis ir pārslogots (Direktīvas 2001/14/EK 22. pants)
- 3.2. Īpaši tehniski raksturlielumi
 - 3.2.1. Infrastruktūras SITS EK verifikācija
 - 3.2.2. Diena, kad līnija nodota ekspluatācijā kā savstarpēji izmantojama līnija
 - 3.2.3. Iespējamo īpašo gadījumu saraksts
 - 3.2.4. Iespējamo īpašo atkāpju saraksts
 - 3.2.5. Sliežu ceļa platums
 - 3.2.6. Būvju gabarīts
 - 3.2.7. Maksimālā ass slodze
 - 3.2.8. Maksimālā slodze uz lineāro metru
 - 3.2.9. Šķērsvirziena spēku iedarbība uz sliežu ceļu
 - 3.2.10. Garenvirziena spēku iedarbība uz sliežu ceļu
 - 3.2.11. Līkumu minimālais rādiuss
 - 3.2.12. Slīpumu procenti
 - 3.2.13. Slīpumu atrašanās vietas
 - 3.2.14. Pieļaujamais bremzēšanas spēks bremžu sistēmai, kurā neizmanto riteņa un sliedes saķeri
 - 3.2.15. Tilti
 - 3.2.16. Viadukti
 - 3.2.17. Tuneļi
 - 3.2.18. Piezīmes
- 3.3. Energoapgādes apakšsistēma
 - 3.3.1. Energoapgādes SITS EK verifikācija
 - 3.3.2. Diena, kad līnija nodota ekspluatācijā kā savstarpēji izmantojama līnija
 - 3.3.3. Iespējamo īpašo gadījumu saraksts
 - 3.3.4. Iespējamo īpašo atkāpju saraksts
 - 3.3.5. Energoapgādes sistēmas veids (piemēram, nav, gaisvadi, trešā sliede)
 - 3.3.6. Energoapgādes sistēmas frekvence (piemēram, maiņstrāva, līdzstrāva)
 - 3.3.7. Minimālais spriegums

- 3.3.8. Maksimālais spriegums
- 3.3.9. Ierobežojumi, kas attiecas uz īpašu elektriskās vilces vienību energopatēriņu
- 3.3.10. Ierobežojumi, kas attiecas uz motorvagonu izvietojumu, lai nodrošinātu atbilstību kontaktlīniju atdalītājiem (pantogrāfa pozīcija)
- 3.3.11. Kā nodrošināt elektrisko izolāciju
- 3.3.12. Kontaktvadu augstums
- 3.3.13. Pieļaujamais kontaktvadu slīpums attiecībā pret sliežu ceļu un slīpuma pārmaiņas
- 3.3.14. Apstiprināto pantogrāfu tips
- 3.3.15. Minimālais statiskais spēks
- 3.3.16. Maksimālais statiskais spēks
- 3.3.17. Neitrālo sekciju atrašanās vietas
- 3.3.18. Informācija par ekspluatāciju
- 3.3.19. Pantogrāfu nolaišana
- 3.3.20. Nosacījumi attiecībā uz reģeneratīvo bremsēšanu
- 3.3.21. Maksimāli pieļaujamā vilciena strāva
- 3.4. Vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas (CCS) apakšsistēma
 - 3.4.1. CCS SITS EK verifikācija
 - 3.4.2. Diena, kad līnija nodota ekspluatācijā kā savstarpēji izmantojama līnija
 - 3.4.3. Iespējamo īpašo gadījumu saraksts
 - 3.4.4. Iespējamo īpašo atkāpju saraksts
 - ERTMS/ETCS*
 - 3.4.5. Piemērošanas līmenis
 - 3.4.6. Uztādīto lauka iekārtu izvēles funkcijas
 - 3.4.7. Vilcienā vajadzīgās izvēles funkcijas
 - 3.4.8. Programmatūras versijas numurs
 - 3.4.9. Diena, kad šī versija nodota ekspluatācijā
 - ERTMS/GSM-R radiosistēma*
 - 3.4.10. Funkcionālo prasību specifikācijā (FRS) norādītās izvēles funkcijas
 - 3.4.11. Versijas numurs
 - 3.4.12. Diena, kad šī versija nodota ekspluatācijā
 - ERTM/ETCS 1. līmenim ar "infill" datu pārraides funkciju*
 - 3.4.13. Ritošajam sastāvam vajadzīgā tehniskā īstenošana
 - Vilcienu aizsardzības, kontroles un brīdināšanas B klases sistēma(s)*
 - 3.4.14. Valstu noteikumi B klases sistēmu ekspluatācijai (un to saņemšanas iespējas)
 - Līnijas sistēma*
 - 3.4.15. Atbildīgā dalībvalsts
 - 3.4.16. Sistēmas nosaukums
 - 3.4.17. Programmatūras versijas numurs
 - 3.4.18. Diena, kad šī versija nodota ekspluatācijā

- 3.4.19. Derīguma termiņa beigas
 - 3.4.20. Nepieciešamība pēc vairākām vienlaikus aktivizētām sistēmām
 - 3.4.21. Vilcienā uzstādīta sistēma
 - B klases radiosistēma*
 - 3.4.22. Atbildīgā dalībvalsts
 - 3.4.23. Sistēmas nosaukums
 - 3.4.24. Versijas numurs
 - 3.4.25. Diena, kad šī versija nodota ekspluatācijā
 - 3.4.26. Derīguma termiņa beigas
 - 3.4.27. Īpaši nosacījumi, lai pārslēgtos starp dažādām vilcienu aizsardzības, kontroles un brīdināšanas B klases sistēmām
 - 3.4.28. Īpaši tehniskie nosacījumi, lai pārslēgtos starp dažādām ERTMS/ETCS un B klases sistēmām
 - 3.4.29. Īpaši nosacījumi, lai pārslēgtos starp dažādām radiosistēmām
 - Tehniski traucēts ekspluatācijas režīms*
 - 3.4.30. ERTM/ETCS
 - 3.4.31. Vilcienu aizsardzības, kontroles un brīdināšanas B klases sistēma
 - 3.4.32. ERTM/GSM-R
 - 3.4.33. B klases radiosistēma
 - 3.4.34. Signalizācijas lauka iekārtas
 - Ar bremsēšanas veiktspēju saistīti ātruma ierobežojumi*
 - 3.4.35. ERTM/ETCS
 - 3.4.36. Vilcienu aizsardzības, kontroles un brīdināšanas B klases sistēmas
 - Valstu noteikumi, kas attiecas uz B klases sistēmu funkcionēšanu*
 - 3.4.37. Ar bremsēšanas veiktspēju saistītie valstu noteikumi
 - 3.4.38. Citi valstu noteikumi, piemēram, dati, kas atbilst UIC brošūrai 512 (1979. gada 1. janvāra brošūras 8. izdevums un divi grozījumi (*8th edition of 1 January 1979 and 2 Amendments*))
 - Vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas apakšsistēmas infrastruktūras daļas elektromagnētiskās savietojamības jutīgums*
 - 3.4.39. Prasība, kas jānosaka saskaņā ar Eiropas standartiem
 - 3.4.40. Virpuļstrāvas bremzes izmantošanas pieļaujamība
 - 3.4.41. Magnētiskās bremzes izmantošanas pieļaujamība
 - 3.4.42. Prasības tehniskajiem risinājumiem attiecībā uz īstenotajām atkāpēm
 - 3.5. Satiksmes nodrošināšanas un vadības (OPE) apakšsistēma
 - 3.5.1. OPE SITS EK verifikācija
 - 3.5.2. Diena, kad līnija nodota ekspluatācijā kā savstarpēji izmantojama līnija
 - 3.5.3. Iespējamo īpašo gadījumu saraksts
 - 3.5.4. Iespējamo īpašo atkāpju saraksts
 - 3.5.5. Valoda, ko izmanto drošībai kritiskā komunikācijā ar infrastruktūras pārvaldītāja personālu
 - 3.5.6. Īpaši klimatiskie apstākļi un ar tiem saistītie noteikumi
-

*E papildinājums***VALODAS UN SAZIŅAS PRASMJU LĪMENIS**

Valodas mutvārdu prasmi var iedalīt piecos līmeņos.

Līmenis	Apraksts
5	<ul style="list-style-type: none">— spēj pielāgot savu runas veidu jebkuram sarunu biedram— spēj paust viedokli— spēj apspriesties— spēj pārliecināt— spēj sniegt padomus
4	<ul style="list-style-type: none">— spēj risināt pilnīgi negaidītas situācijas— spēj izdarīt pieņēmumus— spēj paust argumentētu viedokli
3	<ul style="list-style-type: none">— spēj risināt praktiskas situācijas, kurās ir kāds neparedzēts elements— spēj aprakstīt— spēj uzturēt vienkāršu sarunu
2	<ul style="list-style-type: none">— spēj risināt vienkāršas praktiskas situācijas— spēj uzdot jautājumus— spēj atbildēt uz jautājumiem
1	<ul style="list-style-type: none">— spēj runāt, izmantojot iegaumētus teikumus

F papildinājums

Neizmanto

G papildinājums

Neizmanto

H papildinājums

Neizmanto

I papildinājums

Neizmanto

*J papildinājums***OBLIGĀTĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ PROFESIONĀLO KVALIFIKĀCIJU VILCIENU PAVADĪŠANAS PIENĀKUMU PILDĪŠANAI****1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS**

- a) Šajā papildinājumā, kas jāaplūko saistībā ar 4.6. un 4.7. punktu, ir iekļauts to prasību saraksts, kuras uzskatāmas par būtiskām, pildot vilcienu pavadīšanas pienākumus TEN tīklā.
- b) Apzīmējums "profesionālā kvalifikācija" šajā SITS attiecas uz tiem elementiem, kas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka operatīvie darbinieki ir apmācīti un spēj saprast un izpildīt ar saviem pienākumiem saistītos uzdevumus.
- c) Noteikumi un procedūras attiecas uz veicamo pienākumu un personu, kas veic šo pienākumu. Šos pienākumus var veikt jebkura pilnvarota un kvalificēta persona neatkarīgi no nosaukuma, amata vai pakāpes, kuru izmanto noteikumos un procedūrās vai konkrētajā uzņēmumā.
- d) Visām pilnvarotajām un kvalificētajām personām jāpilda visi noteikumi un procedūras, kas attiecas uz veicamo pienākumu.

2. PROFESIONĀLĀS ZINĀŠANAS

Lai iegūtu pilnvarojumu, sekmīgi jānokārto sākotnējie pārbaudījumi un jāievēro noteikumi par pastāvīgu novērtēšanu un mācībām, kā aprakstīts 4.6. punktā.

2.1. Vispārīgās profesionālās zināšanas

- a) Vispārīgie dzelzceļu sistēmas drošības pārvaldības principi, kas attiecas uz veicamo pienākumu, tostarp saskarnēm ar citām apakšsistēmām;
- b) vispārīgie nosacījumi, kas attiecas uz pasažieru un kravas drošību un to personu drošību, kuras atrodas uz sliežu ceļa vai tā tuvumā;
- c) veselības un drošības nosacījumi darbā;
- d) dzelzceļu sistēmas vispārīgie drošības principi;
- e) personiskā drošība, tostarp, izkāpjot no vilciena uz izmantojamās dzelzceļa līnijas.

2.2. Zināšanas par ekspluatācijas procedūrām un drošības sistēmām, kas attiecas uz izmantojamo infrastruktūru

- a) Ekspluatācijas procedūras un drošības noteikumi;
- b) vilcienu vadības iekārtu un signalizācijas sistēma;
- c) komunikācijas principi un formalizētā ziņošanas procedūra, tostarp komunikācijas iekārtu izmantošana.

2.3. Zināšanas par ritošo sastāvu

- a) Pasažieru ritekļa iekšējais aprīkojums;
- b) sīku defektu novēršana ritošā sastāva pasažieru zonā saskaņā ar dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma prasībām.

2.4. Maršruta pārzināšana

- a) Ekspluatācijas pasākumi (piemēram, vilcienu nosūtīšanas metode) atsevišķās vietās (signalizēšana, stacijas aprīkojums utt.);
- b) stacijas, kurās pasažieri var izkāpt vai iekāpt;
- c) vietējie ekspluatācijas un avārijas pasākumi, kas ir īpaši maršruta līnijām.

3. SPĒJA PRAKTISKI IZMANTOT ZINĀŠANAS

- a) Pārbaudes pirms vilciena atiešanas, tostarp bremžu un pareizas durvju aizvēršanās testi;
- b) atiešanas procedūras;

- c) komunikācija ar pasažieriem, jo īpaši saistībā ar apstākļiem, kas attiecas uz pasažieru drošību;
 - d) traucēts ekspluatācijas režīms;
 - e) defektu iespējamības novērtēšana pasažieru zonās un reaģēšana atbilstoši noteikumiem un procedūrām;
 - f) aizsardzības un brīdināšanas pasākumi saskaņā ar noteikumiem un procedūrām vai, palīdzot vilciena vadītājam;
 - g) vilciena evakuācija un pasažieru drošība, jo īpaši, ja tiem jāatrodas uz dzelzceļa līnijas vai tās tuvumā;
 - h) komunikācija ar infrastruktūras pārvaldītāja personālu, palīdzot vilciena vadītājam, vai evakuācijas laikā;
 - i) ziņošana par ikvienu neparastu atgadījumu, kas attiecas uz vilciena ekspluatāciju, ritošā sastāva stāvokli un pasažieru drošību. Šos ziņojumus pēc vajadzības sagatavo rakstiski dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma izvēlētajā valodā.
-

K papildinājums

Neizmanto

—

*L papildinājums***OBLIGĀTĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ PROFESIONĀLO KVALIFIKĀCIJU VILCIENU SAGATAVOŠANAS PIENĀKUMU PILDĪŠANAI****1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS**

Šajā papildinājumā, kas jāaplūko saistībā ar 4.6. punktu, ir iekļauts to prasību saraksts, kuras uzskatāmas par būtiskām, pildot vilcienu sagatavošanas pienākumus TEN tīklā.

- a) Apzīmējums “profesionālā kvalifikācija” šajā SITS attiecas uz tiem elementiem, kas ir svarīgi, lai nodrošinātu, ka operatīvie darbinieki ir apmācīti un spēj saprast un izpildīt ar saviem pienākumiem saistītos uzdevumus.
- b) Noteikumi un procedūras attiecas uz veicamo pienākumu un personu, kas veic šo pienākumu. Šos pienākumus var veikt jebkura pilnvarota un kvalificēta persona neatkarīgi no nosaukuma, amata vai pakāpes, kuru izmanto noteikumos un procedūrās vai konkrētajā uzņēmumā.
- c) Visām pilnvarotajām un kvalificētajām personām jāpilda visi noteikumi un procedūras, kas attiecas uz veicamo pienākumu.

2. PROFESIONĀLĀS ZINĀŠANAS

Lai iegūtu pilnvarojumu, sekmīgi jānokārto sākotnējie pārbaudījumi un jāievēro noteikumi par pastāvīgu novērtēšanu un mācībām, kā aprakstīts 4.6. punktā.

2.1. Vispārīgās profesionālās zināšanas

- a) Vispārīgie dzelzceļu sistēmas drošības pārvaldības principi, kas attiecas uz veicamo pienākumu, tostarp saskarnēm ar citām apakšsistēmām;
- b) vispārīgie nosacījumi, kas attiecas uz pasažieru un/vai kravas drošību, tostarp uz bīstamo kravu un īpašu kravu pārvadājumiem;
- c) veselības un drošības nosacījumi darbā;
- d) dzelzceļu sistēmas vispārīgie drošības principi;
- e) personiskā drošība, atrodoties uz dzelzceļa līnijām un to tuvumā;
- f) komunikācijas principi un formalizētā ziņošanas procedūra, tostarp komunikācijas iekārtu izmantošana.

2.2. Zināšanas par ekspluatācijas procedūrām un drošības sistēmām, kas attiecas uz izmantojamo infrastruktūru

- a) Vilcienu ekspluatācija normālā, traucētā un avārijas režīmā;
- b) ekspluatācijas procedūras atsevišķās vietās (signalizēšana, staciju/depo/šķirotavu iekārtas) un drošības noteikumi;
- c) vietējie ekspluatācijas pasākumi.

2.3. Zināšanas par vilcienu iekārtām

- a) Vagonu un ritekļu iekārtu nozīme un izmantošana;
- b) tehnisko pārbaužu nepieciešamības noteikšana un organizēšana.

3. SPĒJA PRAKTISKI IZMANTOT ZINĀŠANAS

- a) Vilciena sastāva veidošanas, bremzēšanas, kraušanas u. c. noteikumu piemērošana, lai nodrošinātu vilciena darbīgumu;
- b) ritekļu marķējuma un uzlīmju saprašana;
- c) process vilciena datu noteikšanai un to pieejamības nodrošināšanai;
- d) komunikācija ar vilciena apkalpi;
- e) komunikācija ar personālu, kas atbild par vilcienu kustības kontroli;

-
- f) traucēts ekspluatācijas režīms, jo īpaši, ja tas ietekmē vilcienu sagatavošanu;
 - g) aizsardzības un brīdināšanas pasākumi saskaņā ar noteikumiem un procedūrām vai vietējiem noteikumiem attiecīgajā vietā;
 - h) pasākumi, kas veicami, ja notiek ar bīstamo kravu pārvadāšanu saistīti starpgadījumi (attiecīgos gadījumos).
-

M papildinājums

Neizmanto

N papildinājums

Neizmanto

O papildinājums

Neizmanto

P papildinājums

"0" DAĻA. RITEKĻU IDENTIFIKĀCIJA

Vispārīgas piezīmes

1. Šajā papildinājumā raksturots numurs un ar to saistītais marķējums, ko saredzami norāda uz ritekļa, lai ekspluatācijas laikā nodrošinātu tā unikālu identifikāciju. Šeit nav raksturoti citi numuri vai marķējumi, kas jau ir ieguvēti vai pastāvīgi piestiprināti ritekļa šasijai vai galvenajām detaļām ritekļa būves procesā.

2. Numura un ar to saistītā marķējuma atbilstība šajā papildinājumā aprakstītajām norādēm nav obligāta:

- ritekļiem, ko izmanto tikai tīklos, uz kuriem šī SITS neattiecas,
- ritekļiem, kas ir vēsturisks mantojums,
- ritekļiem, kurus parasti neizmanto vai nepāravadā tīklos, uz kuriem attiecas šī SITS.

Tomēr šiem ritekļiem jāpiešķir pagaidu numurs, kas ļauj tos ekspluatēt.

Standarta numurs un ar to saistītie saīsinājumi

Katram dzelzceļa riteklim piešķir numuru, ko veido 12 cipari (standarta numuru), ar šādu struktūru.

Ritošā sastāva veids	Ritekļa tips un norāde par savstarpējas izmantojamības iespēju [2 cipari]	Ritekļa reģistrācijas valsts [2 cipari]	Tehniskie raksturlielumi [4 cipari]	Sērijas numurs [3 cipari]	Pašpārbaudes cipars [1 cipars]
Vagoni	00–09 10–19 20–29 30–39 40–49 80–89 [papildu informācija 6. daļā]	01–99 [papildu informācija 4. daļā]	0000–9999 [papildu informācija 9. daļā]	001–999	0–9 [papildu informācija 3. daļā]
Piekabināmie pasažieru ritekļi	50–59 60–69 70–79 [papildu informācija 7. daļā]		0000–9999 [papildu informācija 10. daļā]	001 līdz 999	
Vilces ritošais sastāvs	90–99 [papildu informācija 8. daļā]		0000001–8999999 [šo ciparu nozīmi nosaka daļībvalstis, iespējams, slēdzot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus]		
Īpašie ritekļi			9000–9999 [papildu informācija 11. daļā]	001–999	

Konkrētā valstī pietiek ar tehnisko raksturlielumu un sērijas numura 7 cipariem, lai unikāli identificētu ritekli, kas pieder kādai vagonu, piekabināmo pasažieru ritekļu, vilces ritošā sastāva ⁽¹⁾ un īpašo ritekļu ⁽²⁾ grupai.

Numuru papildina burtu marķējums:

— ar savstarpējas izmantojamības iespēju saistīts marķējums (papildu informācija 5. daļā),

— ritekļa reģistrācijas valsts saīsinātais apzīmējums (papildu informācija 4. daļā),

⁽¹⁾ Vilces ritošā sastāva numura unikalitāte konkrētā valstī jānodrošina sešiem cipariem.

⁽²⁾ Īpašo ritekļu numura unikalitāte konkrētā valstī jānodrošina tehnisko raksturlielumu pirmajam un 5 pēdējiem cipariem un sērijas numuram.

- ritekļa turētāja ⁽¹⁾ saīsināts apzīmējums (*papildu informācija 1. daļā*),
- tehniskos raksturlielumus apzīmējoši saīsinājumi (*papildu informācija 13. daļā par piekabināmajiem pasažieru ritekļiem, 12. daļā par vagoniem, 14. daļā par īpašajiem ritekļiem*).

Tehniskos raksturlielumus, kodus un saīsinājumus pārvalda viena vai vairākas struktūras (turpmāk "centrālā struktūra"), ko iesaka ERA (Eiropas Dzelzceļa aģentūra) saskaņā ar tās 2005. gada darba programmas 15. pasākumu.

Numura piešķiršana

Numuru pārvaldības noteikumus saskaņā ar tās 2005. gada darba programmas 15. pasākumu ierosina ERA.

1. DAĻA. RITEKĻA TURĒTĀJA MARĶĒJUMS

Ritekļa turētāja marķējuma (RTM) definīcija

Ritekļa turētāja marķējums (RTM) ir burtciparu kods, ko veido 2–5 burti ⁽²⁾. Ar RTM apzīmē katru dzelzceļa ritekli, norādot to līdzās ritekļa numuram. RTM identificē ritekļa turētāju, kā norādīts ritošā sastāva reģistrā.

RTM ir unikāls visās valstīs, kurās ir spēkā šī SITS, un visās valstīs, kas noslēdz nolīgumu, kurā paredzēta ritekļu numurēšanas un ritekļa turētāja marķējuma sistēmas izmantošana, kā aprakstīts šajā SITS.

Ritekļa turētāja marķējuma formāts

RTM apzīmē ritekļa turētāja pilnu nosaukumu vai tā saīsinājumu pēc iespējas tā, lai tas būtu identificējams. Var izmantot visus 26 latīņu alfabēta burtus. RTM burtus raksta kā lielos burtus. Burtus, kas nav turētāja nosaukumā ietilpstošo vārdu pirmie burti, var rakstīt ar mazajiem burtiem. Pārbaudot unikalitāti, ar mazajiem burtiem rakstīto nosaukumu neņem vērā.

Burtiem var būt diakritiskās zīmes ⁽³⁾. Pārbaudot unikalitāti, šajos burtos izmantotās diakritiskās zīmes neņem vērā.

Ritekļiem, kuru turētājs atrodas valstī, kurā neizmanto latīņu alfabētu, aiz RTM, atdalot ar slīpsvītru ("/"), var norādīt RTM tulkojumu šā turētāja izmantotajā alfabētā. Datu apstrādē tulkoto RTM neņem vērā.

Atbrīvojumi no ritekļa turētāja marķējuma izmantošanas

Dalībvalstis var lemt par atbrīvojuma piemērošanu šādos gadījumos.

Ar RTM nav jāapzīmē ritekļi, kuru numurēšanas sistēma neatbilst šim papildinājumam (sk. "0" daļas 2. punktu). Tomēr par ritekļa turētāja identitāti pienācīgi jāinformē organizācijas, kas piedalās šo ritekļu ekspluatācijā tīklos, uz kuriem attiecas šī SITS.

Ja uz ritekļa ir norādīts turētāja pilns nosaukums un adrese, ar RTM nav jāapzīmē:

- ritekļi, kuru turētāja ritekļu parks ir tik ierobežots, ka RTM izmantošana nav vajadzīga,
- īpašie ritekļi, ko izmanto infrastruktūras tehniskajai apkopei.

Ar RTM nav jāapzīmē lokomotīves, motorvagoni un pasažieru ritekļi, ko izmanto tikai iekšzemes satiksmē, ja

- uz tiem ir turētāja logotips, kurā ir tie paši viegli identificējamie burti, kas veido RTM,
- tiem ir viegli identificējams logotips, ko valsts kompetentā iestāde ir atzinusi par piemērotu RTM ekvivalentu.

Ja papildus un vienlaikus ar RTM izmanto uzņēmuma logotipu, derīgs ir tikai RTM un logotipu neņem vērā.

⁽¹⁾ Ritekļa turētājs ir persona, kas ir tā īpašnieks vai kam ir tiesības to izmantot, un kas ekonomiski un pastāvīgi izmanto ritekli kā transportlīdzekli un ir reģistrēts ritošā sastāva reģistrā kā ritekļa turētājs.

⁽²⁾ Attiecībā uz NMBS/SNCB var turpināt izmantot ar apli apvilktu atsevišķu B burtu.

⁽³⁾ Diakritiskās zīmes ir "uzsvāra zīmes", piemēram Ā, Ç, Ö, Ç, Ž, Å utt. Īpašo burtu, piemēram, Ø un Æ, atveidē izmanto vienu burtu; pārbaudot unikalitāti, Ø uzskata par O un Æ uzskata par A.

Vagonus, uz kuru virsbūves nav pietiekami daudz vietas šādam marķējumam, jo īpaši platformas vagonus, marķē šādi:

0187	3320	644-7
TEN	F-SNCF	Ks

Ja uz vagona raksta vienu vai vairākus valsts nozīmes marķējuma burtus, šis valsts marķējums jānorāda aiz starptautiskā burtu marķējuma un jāatdala no tā ar defisi.

Pasažieru vagoni un piekabināmie pasažieru ritekļi

Numuru norāda uz katras ritekļa sānsienas šādi:

F-SNCF 61 87 $\frac{20 - 72\ 021}{B^{10}\ tu}$ - 7

Ritekļa reģistrācijas valsts un tehnisko raksturlielumu marķējumu norāda tieši pirms, aiz vai zem ritekļa numura divpadsmit cipariem.

Pasažieru vagoniem, kam ir vilciena vadītāja kabīne, numuru norāda arī kabīnes iekšpusē.

Lokomotīves, motorvagoni un īpašie ritekļi

Divpadsmit ciparu standarta numurs uz starptautiskā satiksmē izmantojama vilces ritošā sastāva katras sānsienas jānorāda šādi:

91 88 0001323-0

Divpadsmit ciparu standarta numuru norāda arī katras vilces ritošā sastāva kabīnes iekšpusē.

Turētājs var pievienot savu ekspluatācijā izmantojamo numura marķējumu (to parasti veido sērijas numura cipari, ko papildina burtu kods), norādot to ar lielākiem burtiem nekā standarta numuru. Turētājs var izvēlēties vietu, kur norādīt savu numuru.

Piemēri:	SP 42037	ES 64 F4-099	88-1323	473011	
	92 51 0042037-9	94 80 0189 999-6	91 88 0001323-0	92 87 473011-0	94 79 2 642 185-5

Ja nepastāv risks sajaukt dažādus ritošos sastāvus, ko ekspluatē attiecīgajos dzelzceļa tīklos, šos noteikumus var grozīt divpusējos nolīgumos attiecībā uz ritekļiem, kuri jau ir nodoti ekspluatācijā, kad šī SITS stājas spēkā, un kurus izmanto īpašiem pārvaldījumiem. Atbrīvojums ir spēkā laikposmā, ko nosaka valsts kompetentās iestādes.

Valsts iestāde var noteikt, ka papildus 12 ciparu ritekļa numuram jāreģistrē valsts burtu kods un RTM.

3. DAĻA. NOTEIKUMI PĀRBAUDES CIPARA NOTEIKŠANAI (12. CIPARS)

Pārbaudes ciparu nosaka šādi:

— par to ciparu vērtību, kas pamata numurā atrodas pāra pozīcijās (skaitot no labās puses), pieņem to decimālo vērtību,

— ciparus, kas pamata numurā atrodas nepāra pozīcijās (skaitot no labās puses), reizina ar divi,

- tad aprēķina summu, saskaitot ciparus pāra pozīcijās un visus tos ciparus, kas veido no nepāra pozīcijās esošajiem cipariem iegūtos starpreizinājumus,
- no šīs summas patur vieninieku ciparu,
- saskaitāmais, ar kuru saskaitot vieninieku ciparu, summā iegūtu 10, ir pārbaudes cipars; ja vieninieku cipars ir nulle, arī pārbaudes cipars ir nulle.

Piemēri

1. Pamata numurs	3	3	8	4	4	7	9	6	1	0	0
Reizinātājs	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	6	3	16	4	8	7	18	6	2	0	0

Summa: $6 + 3 + 1 + 6 + 4 + 8 + 7 + 1 + 8 + 6 + 2 + 0 + 0 = 52$

Šīs summas vieninieku cipars ir 2.

Tātad pārbaudes cipars ir 8, un pamata numurs kļūst par reģistrācijas numuru 33 84 4796 100-8.

2. Pamata numurs	3	1	5	1	3	3	2	0	1	9	8
Reizinātājs	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	6	1	10	1	6	3	4	0	2	9	16

Summa: $6 + 1 + 1 + 0 + 1 + 6 + 3 + 4 + 0 + 2 + 9 + 1 + 6 = 40$

Šīs summas vieninieku cipars ir 0.

Tātad pārbaudes cipars ir 0, un pamata numurs kļūst par reģistrācijas numuru 31 51 3320 198-0.

4. DAĻA. RITEKĻU REĢISTRĀCIJAS VALSTU KODI (3. UN 4. CIPARS UN SAĪSINĀJUMS)

Informācija par trešām valstīm sniegta tikai informācijai

Valsts	Valsts burtu kods ⁽¹⁾	Valsts Ciparu kods	Uzņēmumi, uz kuriem attiecas teksts kvadrātiekvās 6. un 7. daļā ⁽²⁾	Valsts	Valsts burtu kods ⁽¹⁾	Valsts Ciparu kods	Uzņēmumi, uz kuriem attiecas teksts kvadrātiekvās 6. un 7. daļā ⁽²⁾
Albānija	AL	41	HSh	Ķīna	RC	33	KZD
Alžīrija	DZ	92	SNTF	Horvātija	HR	78	HŽ
Armēnija	AM ⁽³⁾	58	ARM	Kuba	CU ⁽³⁾	40	FC
Austrija	A	81	ÖBB	Kipra	CY		
Azerbaidžāna	AZ	57	AZ	Čehijas Republika	CZ	54	ČD
Baltkrievija	BY	21	BC	Dānija	DK	86	DSB, BS
Beļģija	B	88	SNCB/NMBS	Ēģipte	ET	90	ENR
Bosnija un Hercegovina	BIH	44	ŽRS	Igaunija	EST	26	EVR
		50	ŽFBH	Somija	FIN	10	VR, RHK
Bulgārija	BG	52	BDZ, SRIC	Francija	F	87	SNCF, RFF

Valsts	Valsts burtu kods ⁽¹⁾	Valsts Ciparu kods	Uzņēmumi, uz kuriem attiecas teksts kvadrātiņos 6. un 7. daļā ⁽²⁾
Gruzija	GE	28	GR
Vācija	D	80	DB, AAE ⁽⁴⁾
Grieķija	GR	73	CH
Ungārija	H	55	MÁV, GySEV/ROeE-E ⁽⁴⁾
Irāna	IR	96	RAI
Irāka	IRQ ⁽³⁾	99	IRR
Īrija	IRL	60	CIE
Izraēla	IL	95	IR
Itālija	I	83	FS, FNME ⁽⁴⁾
Japāna	J	42	EJRC
Kazahstāna	KZ	27	KZH
Kirgizstāna	KS	59	KRG
Latvija	LV	25	LDZ
Libāna	RL	98	CEL
Lihtenšteina	LIE ⁽³⁾		
Lietuva	LT	24	LG
Luksemburga	L	82	CFL
Maķedonija (Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika)	MK	65	CFARYM (MŽ)
Malta	M		
Moldova	MD ⁽³⁾	23	CFM
Monako	MC		
Mongolija	MGL	31	MTZ
Maroka	MA	93	ONCFM
Nīderlande	NL	84	NS
Ziemeļkoreja	PRK ⁽³⁾	30	ZC
Norvēģija	N	76	NSB, JBV

Valsts	Valsts burtu kods ⁽¹⁾	Valsts Ciparu kods	Uzņēmumi, uz kuriem attiecas teksts kvadrātiņos 6. un 7. daļā ⁽²⁾
Polija	PL	51	PKP
Portugāle	P	94	CP, REFER
Rumānija	RO	53	CFR
Krievija	RUS	20	RZD
Serbija un Melnkalne	SCG	72	JŽ
Slovākija	SK	56	ŽSSK, ŽSR
Slovēnija	SLO	79	SŽ
Dienvidkoreja	ROK	61	KNR
Spānija	E	71	RENFE
Zviedrija	S	74	GC, BV
Šveice	CH	85	SBB/CFF/FFS, BLS ⁽⁴⁾
Sīrija	SYR	97	CFS
Tadžikistāna	TJ	66	TZD
Tunisija	TN	91	SNCFT
Turcija	TR	75	TCDD
Turkmenistāna	TM	67	TRK
Ukraina	UA	22	UZ
Apvienotā Karaliste	GB	70	BR
Uzbekistāna	UZ	29	UTI
Vjetnama	VN ⁽³⁾	32	DSVN

⁽¹⁾ Saskaņā ar burtu kodu sistēmu, kas aprakstīta 1949. gada Konvencijas par ceļu satiksmi 4. papildinājumā un 1968. gada Konvencijas par ceļu satiksmi 45. panta 4. punktā.

⁽²⁾ Uzņēmumi, kas šīs SITS spēkā stāšanās brīdī ir bijuši UIC vai OSJD dalībnieki un izmantojuši norādīto valsts kodu kā uzņēmuma kodu.

⁽³⁾ Kodi jāapstiprina.

⁽⁴⁾ Līdz laikam, kad stāsies spēkā vispārīgo piezīmju 3. punktā norādītās pārmaiņas, šie uzņēmumi var izmantot kodus 43 (GySEV/ROeEE), 63 (BLS), 64 (FNME), 68 (AAE). Tad kopā ar attiecīgajām dalībvalstīm tiks noteikts atjaunināšanas periods.

5. DAĻA. BURTU MARĶĒJUMS, KAS NORĀDA SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS IESPĒJU

“TEN” – ritekļis, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

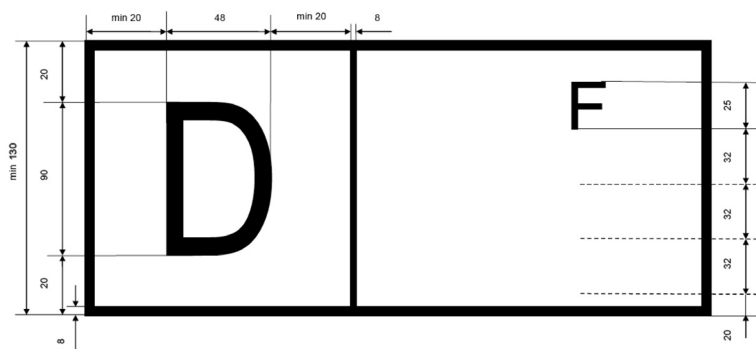
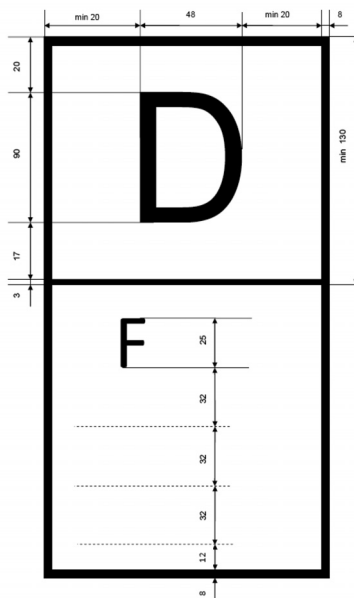
- tas atbilst visām attiecīgajām SITS, kas ir spēkā brīdī, kad ritekli nodod ekspluatācijā, un to ir atļauts nodot ekspluatācijā saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 22. panta 1. punktu, un
- tam ir piešķirta atļauja, kas derīga visās dalībvalstīs saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 23. panta 1. punktu.

“PPV/PPW” – ritekļis, kas atbilst PPV/PPW vai PGW nolīguma prasībām (Dzelzeļu sadarbības organizācijas (OSJD) valstīs)

(oriģinālvalodā – PPV/PPW: ППВ (Правила пользования вагонами в международном сообщении); ПГВ (Правила Пользования Грузовыми Вагонами)).

Piezīmes:

- ritekļi ar marķējumu “TEN” atbilst 6. daļā noteiktā ritekļa numura pirmā cipara kodam no 0 līdz 3;
- ritekļi, kam nav piešķirtas ekspluatācijas atļaujas visās dalībvalstīs, jāmarķē, norādot dalībvalstis, kurās tiem ir piešķirtas atļaujas. Atļaujas piešķirušo dalībvalstu nosaukumi jānorāda atbilstoši kādam no turpmākajiem zīmējumiem, kur D apzīmē dalībvalsti, kas ir piešķirusi pirmo atļauju (šajā gadījumā Vāciju), bet F apzīmē otro atļauju piešķirušo dalībvalsti (šajā gadījumā Franciju). Dalībvalstu kodi ir saskaņā ar 4. daļu. Tas var attiekties tiklab uz ritekļiem, kas atbilst SITS, kā uz ritekļiem, kuri neatbilst SITS. Šie ritekļi atbilst 6. daļā noteiktā ritekļa numura pirmā cipara kodam 4 vai 8.

6. DAĻA. SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS KODI VAGONIEM (1. UN 2. CIPARS)

1. cipars		2. cipars	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	2. cipars	1. cipars
		Gabarīts	fiksēts vai maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts vai maināms	Gabarīts	
SITS ^(a) un/vai COTIF ^(b) un/vai PPW	0	ar asīm	Rezervēts	SITS un/vai COTIF vagoni ^(b) [kuru turētājs ir 4. daļā minēts dzelzceļa pārvadā- jumu uzņēmums]	Neizmanto līdz turpmāka lēmuma pieņemšanai							PPW vagoni (maināms gabarīts)	ar asīm	0
	1	ar ratiņiem	Nozarē izman- tojamie vagoni		ar ratiņiem	1								
	2	ar asīm	Rezervēts	SITS un/vai COTIF vagoni ^(b) [kuru turētājs ir 4. daļā minēts dzelzceļa pārvadā- jumu uzņēmums] PPW vagoni	SITS un/vai COTIF vagoni ^(b) PPW vagoni	Citi SITS un/vai COTIF vagoni ^(b) PPW vagoni	PPW vagoni (fiksēts gabarīts)	ar asīm	2					
	3	ar ratiņiem						ar ratiņiem	3					
Nav SITS, nav COTIF ^(b) un nav PPW	4	ar asīm ^(c)	Dienesta vagoni	Citi vagoni [kuru turētājs ir 4. daļā minēts dzelzceļa pārvadā- jumu uzņēmums]	Citi vagoni	Citi vagoni	Vagoni ar īpašu numerāciju attiecībā uz tehniskajiem raksturlielumiem	ar asīm ^(c)	4					
	8	ar ratiņiem ^(c)						ar ratiņiem ^(c)	8					
		Satiksmē	Iekšzemes satiksme vai starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	Starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	Iekšzemes satiksme	Starptau- tiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	Iekšzemes satiksme	Starptau- tiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	Iekš- zemes satiksme	Iekšzemes satiksme vai starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	Satiksmē			
1. cipars		2. cipars	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	2. cipars	1. cipars

^(a) Atbilstība vismaz ritošā sastāva SITS.

^(b) Tostarp ritekļi, kas saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem šo jauno noteikumu spēkā stāšanās brīdī ir marķēti ar šiem cipariem.

^(c) Fiksēts vai maināms gabarīts.

7. DAĻA. KODI PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU STARPTAUTISKAS SATIKSMES IESPĒJU NORĀDĪŠANAI (1. UN 2. CIPARS)

Uzmanību! Kvadrātiekvāš norādīti pārejas nosacījumi, kas RIC noteikumu turpmākās izstrādes gaitā tiks svītroti (sk. vispārīgo piezīmju 3. punktu).

2. cipars 1. cipars	Iekšzemes satiksme	SITS (*) un/vai RIC/COTIF (*), un/vai PPW				Iekšzemes satiksme vai starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	SITS (*) un/vai RIC/COTIF (*)	PPW		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	Ritekļi iekšzemes satiksmei [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Ritekļi ar fiksētu gabarītu bez gaisa kondicionēšanas (tostarp vagoni autobīļu pārvadāšanai) [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520) bez gaisa kondicionēšanas [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Rezervēts	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1672) bez gaisa kondicionēšanas [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Ritekļi ar īpašu numerāciju attiecībā uz tehniskajiem raksturlielumiem	Ritekļi ar fiksētu gabarītu	Ritekļi ar fiksētu gabarītu	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520), ar maināmiem ratiņiem	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520), ar pielāgojamu asu platumu
6	Dienesta ritekļi, ko neizmanto ieņēmumu gūšanai	Ritekļi ar fiksētu gabarītu un ar gaisa kondicionēšanu [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520) un ar gaisa kondicionēšanu [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Dienesta ritekļi, ko neizmanto ieņēmumu gūšanai [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1672) un ar gaisa kondicionēšanu [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Vagoni autobīļu pārvadāšanai	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu			
7	Hermētiski ritekļi ar gaisa kondicionēšanu [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Rezervēts	Rezervēts	Hermētiski ritekļi ar fiksētu gabarītu un ar gaisa kondicionēšanu [kuru turētājs ir 4. daļā minēts RIC dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums]	Rezervēts	Citi ritekļi	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts

(*) Atbilstība vismaz paredzētajai piekabināmo pasažieru ritekļu SITS.

(*) Atbilstība RIC vai COTIF saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem.

8. DAĻA. VILCES RITOŠĀ SASTĀVA VEIDI (1. UN 2. CIPARS)

Pirmais cipars ir "9".

Otro ciparu nosaka dalībvalsts. Tas, piemēram, var atbilst pašpārbaudes ciparam, ja šā cipara aprēķināšanā arī izmanto sērijas numuru.

Ja otrais cipars raksturo vilces ritošā sastāva veidu, obligāti jāizmanto šādi kodi.

Kods	Vispārīgais ritekļa veids
0	Dažādi
1	Elektrolokomotīve
2	Dīzeļlokomotīve
3	Elektrovilciena (ātrgaitas) sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
4	Elektrovilciena (izņemot ātrgaitas) sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
5	Dīzeļvilciena sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
6	Specializēts piekabvagens
7	Manevru elektrolokomotīve
8	Manevru dīzeļlokomotīve
9	Īpašais ritekļis

9. DAĻA. VAGONU STANDARTA CIPARU MARĶĒJUMS (5.–8. CIPARS)

Šajā daļā tabulās norādīts ciparu marķējums, ko veido četri cipari un kas attiecas uz vagona galvenajiem tehniskajiem raksturlielumiem.

Šīs daļas publicēšanai izmanto atsevišķu datu nesēju (elektronisku datni).

10. DAĻA

PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU TEHNISKO RAKSTURLIELUMU KODI (5. UN 6. CIPARS)

	6. cipars 5. cipars	0	1	2	3	4
Rezervēts	0	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts
Ritekļi ar 1. klases sēdvietām	1	10 kupejas ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	≥ 11 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	Rezervēts	Rezervēts	Divas vai trīs asis
Ritekļi ar 2. klases sēdvietām	2	10 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	11 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	≥ 12 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	Trīs asis	Divas asis
Ritekļi ar 1. vai 1./2. klases sēdvietām	3	10 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	11 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	≥ 12 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	Rezervēts	Divas vai trīs asis
1. vai 1./2. klases kupeju vagoni	4	10 1./2. klases nodalījumi	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	≤ 9 1./2. klases nodalījumi
2. klases kupeju vagoni	5	10 nodalījumi	11 nodalījumi	≥ 12 nodalījumi	Rezervēts	Rezervēts
Rezervēts	6	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts
Guļamvagoni	7	10 nodalījumi	11 nodalījumi	12 nodalījumi	Rezervēts	Rezervēts
Īpaši projektēti vagoni un bagāžas vagoni	8	Vadības piekabvagoni ar visu klašu sēdvietām, ar bagāžas nodalījumu vai bez tā, ar vadītāja kabīni reversīvai kustībai	Ritekļi ar 1. vai 1./2. klases sēdvietām un bagāžas vai pasta nodalījumu	Ritekļi ar 2. klases sēdvietām un bagāžas vai pasta nodalījumu	Rezervēts	Ritekļi ar visu klašu sēdvietām un īpaši aprīkotām zonām, piemēram, bērnu rotaļu zonu
	9	Pasta vagoni	Bagāžas vagoni ar pasta nodalījumu	Bagāžas vagoni	Bagāžas vagoni un divas vai trīs 2. klases ritekļi ar sēdvietām, bagāžas vai pasta nodalījumu	Bagāžas vagoni ar gaiteni sānos un ar nodalījumu, kas aizzīmots ar muitas plombu, vai bez šāda nodalījuma

Piezīme. Nodalījumu daļas neņem vērā. Līdzvērtīgu iedalījumu atklātos salontipa vagonos ar centrālu eju iegūst, izdalot pieejamo sēdvietu skaitu ar 6, 8 vai 10 atkarībā no ritekļa uzbūves.

PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU TEHNISKO RAKSTURLIELUMU KODI (5. UN 6. CIPARS)

	6. cipars 5. cipars	5	6	7	8	9
Rezervēts	0	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts
Ritekļi ar 1. klases sēdvietām	1	Rezervēts	Divstāvu pasažieru vagoni	≥ 7 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	8 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	9 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju
Ritekļi ar 2. klases sēdvietām	2	Tikai OSJD, divstāvu pasažieru vagoni	Divstāvu pasažieru vagoni	Rezervēts	≥ 8 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	9 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju
Ritekļi ar 1. vai 1./2. klases sēdvietām	3	Rezervēts	Divstāvu pasažieru vagoni	Rezervēts	≥ 8 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju	9 nodalījumi ar gaiteni sānos vai līdzvērtīga atklāta salona telpa ar centrālu eju
1. vai 1./2. klases kupeju vagoni	4	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	≤ 9 1. klases nodalījumi
2. klases kupeju vagoni	5	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	≤ 9 nodalījumi
Rezervēts	6	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts
Guļamvagoni	7	> 12 nodalījumi	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts	Rezervēts
Īpaši projektēti vagoni un bagāžas vagoni	8	Pasažieru vagoni ar visu klašu sēdvietām un kupejām, ar bāra vai bufetes zonu	Divstāvu galvas vagoni ar visu klašu sēdvietām, ar bagāžas nodalījumu vai bez tā, ar vadītāja kabīni reversīvai kustībai	Restorānvagoni vai pasažieru vagoni ar bāra vai bufetes zonu, ar bagāžas nodalījumu	Restorānvagoni	Citi īpaši pasažieru vagoni (konferenču, diskotēku, bāra, kino, video, sanitārie pasažieru vagoni)
	9	Dīvasu vai trīsasus bagāžas vagoni ar pasta nodalījumu	Rezervēts	Dīvasu vai trīsasus vagoni automobiļu pārvadāšanai	Vagoni automobiļu pārvadāšanai	Dienesta ritekļi

Piezīme. Nodalījumu daļas neņem vērā. Līdzvērtīgu iedalījumu atklātos salontipa vagonos ar centrālu eju iegūst, izdalot pieejamo sēdvietu skaitu ar 6, 8 vai 10 atkarībā no ritekļa uzbūves.

KODI PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU VISPĀRĪGAJAM RAKSTUROCĪJUMAM (7. UN 8. CIPARS)

Energoapgāde Maksimālais ātrums	8. cipars 7. cipars	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
< 120 km/h	0	Visi spriegumi (*)	Rezervēts	3 000 V~ + 3 000 V =	1 000 V~ (*)	Rezervēts	1 500 V~	Citi spriegumi, izņemot 1 000 V, 1 500 V, 3 000 V	1 500 V~ + 1 500 V =	3 000 V =	Rezervēts
	1	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	Rezervēts	1 500 V~ + 1 500 V = + tvaiks (1)	3 000 V = + tvaiks (1)	3 000 V = + tvaiks (1)
	2	Tvaiks (1)	Tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V = + tvaiks (1)	Tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V = + tvaiks (1)	Tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V = 1 500 V~ + tvaiks (1)	1 500 V~ + tvaiks (1)	1 500 V~ + tvaiks (1)	A (1)
121 līdz 140 km/h	3	Visi spriegumi	Rezervēts	1 000 V~ + 3 000 V =	1 000 V~ (*) - (1)	1 000 V~ (*) - (1)	1 000 V~	1 000 V~ + 1 500 V~ + 1 500 V =	1 500 V~ + 1 500 V =	3 000 V =	3 000 V =
	4	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	Visi spriegumi + tvaiks (1)	Visi spriegumi + tvaiks (1)	1 000 V~ (*) (1) + tvaiks (1)	1 500 V~ + 1 500 V =	1 000 V~ + tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V =	1 500 V~ + 1 500 V = + tvaiks (1)	3 000 V = + tvaiks (1)	Rezervēts
	5	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	Visi spriegumi + tvaiks (1)	Visi spriegumi + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	Rezervēts	1 500 V~ + tvaiks (1)	Citi spriegumi, izņemot 1 000 V, 1 500 V, 3 000 V	1 500 V~ + 1 500 V = + tvaiks (1)	Rezervēts	Rezervēts
	6	Tvaiks (1)	Rezervēts	3 000 V~ + 3 000 V =	Rezervēts	3 000 V~ + 3 000 V =	Rezervēts	Tvaiks (1)	Rezervēts	Rezervēts	A (1)
141 līdz 160 km/h	7	Visi spriegumi (*)	Visi spriegumi	1 500 V~ (1) + 3 000 V = (1) visi spriegumi (2)	1 000 V~ (*)	1 500 V~ + 1 500 V =	1 000 V~	1 500 V~	1 500 V~ + 1 500 V =	3 000 V =	3 000 V =
	8	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	Visi spriegumi + tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V =	Rezervēts	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	1 000 V~ + tvaiks (1)	3 000 V~ + 3 000 V =	Citi spriegumi, izņemot 1 000 V, 1 500 V, 3 000 V	Visi spriegumi (*) + tvaiks (1)	A (1) G (2)

Energoapgāde Maksimālais ātrums	8. cipars 7. cipars	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
> 160 km/h	9	Visi spriegumi i (*) (2)	Visi spriegumi	Visi sprie- gumi + tvaiks (1)	1 000 V~ + 1 500 V~	1 000 V~	1 000 V~	Rezervēts	1 500 V~ + 1 500 V =	3 000 V =	A (1) G (2)

Piezīmes

(1) Attiecas tikai uz ritekļiem, ko izmanto iekšzemes satiksmē.

(2) Attiecas tikai uz starptautiskai satiksmei piemērotiem ritekļiem.

Visi spriegumi 1 000 V, 51–15 Hz vienfāzes maiņstrāva, 1 500 V, 50 Hz vienfāzes maiņstrāva, 1 500 V līdzstrāva, 3 000 V līdzstrāva. Var ietvert 3 000 V, 50 Hz vienfāzes maiņstrāvu.

(*) Dažiem ritekļiem ar 1 000 V vienfāzes maiņstrāvu ir atļauta tikai viena frekvence — vai nu 16 2/3, vai 50 Hz.

A Autonomā apsilde, neizmantojot vilciena kopnes elektroapgādes līniju.

G Ritekļi, kam ir vilciena kopnes elektroapgādes līnija visiem spriegumiem, bet kam vajag ģeneratorvagonu gaisa kondicionēšanas nodrošināšanai.

Tvaiks Apsilde tikai ar tvaiku. Ja ir norādīti spriegumi, kods ir pieejams arī ritekļiem, kuru apsildē neizmanto tvaiku.

11. DAĻA

ĪPAŠO RITEKĻU TEHNISKO RAKSTURLIELUMU KODI (6.–8. CIPARS)

Īpašo ritekļu atļautais ātrums (6. cipars)

Klasifikācija		Pašgājēja braukšanas ātrums			
		≥ 100 km/h	< 100 km/h	0 km/h	
Var iekļaut vilciena sastāvā	V ≥ 100 km/h	Pašgājējs	1	2	
		Nav pašgājējs			3
	V < 100 km/h un/vai ierobežojumi ^(a)	Pašgājējs		4	
		Nav pašgājējs			5
Nevar iekļaut vilciena sastāvā		Pašgājējs		6	
		Nav pašgājējs			7
Pašgājējs dzelzceļa ritekļis/autotransporta līdzeklis, ko var iekļaut vilciena sastāvā ^(b)				8	
Pašgājējs dzelzceļa ritekļis/autotransporta līdzeklis, ko nevar iekļaut vilciena sastāvā ^(b)				9	
Dzelzceļa ritekļis/autotransporta līdzeklis, kas nav pašgājējs ^(b)					0

^(a) Ar ierobežojumiem saprot īpašu novietojumu vilciena sastāvā (piemēram, astes daļā), obligātu vagonu aizsardzībai utt.

^(b) Jāievēro īpaši nosacījumi attiecībā uz iekļaušanu vilciena sastāvā.

ĪPAŠO RITEKĻU VEIDI UN PAVEIDI (7. UN 8. CIPARS)

7. cipars	8. cipars	Ritekļi/mehānismi	7. cipars	8. cipars	Ritekļi/mehānismi
1 Infrastruktūra un virsbūve	1	Vilciens sliežu ceļa ierīkošanai un atjaunināšanai	3 Gaisvadu līnija	1	Daudzfunkciju mašīna
	2	Pārmiju un krustojumu ierīkošanas iekārtas		2	Liekšanas un atliekšanas mašīna
	3	Vilciens sliežu ceļa rekonstrukcijai		3	Mastu uzstādīšanas mašīna
	4	Balasta izņemšanas mašīna		4	Mašīna kabeļu rituļu pārvadāšanai
	5	Zemes darbu mašīna		5	Gaisvadu līnijas nostiepšanas mašīna
	6			6	Mašīna ar paceļamu darba platformu un mašīna ar sastatnēm
	7			7	Tīrīšanas vilciens
	8			8	Eļļošanas vilciens
	9	Dzelzceļa celtnis (izņemot ritekļu novietošanai atpakaļ uz sliedēm)		9	Gaisvadu līnijas pārbaudes vagoni
	0	Citi vai vispārīgi		0	Citi
2 Sliežu ceļš	1	Sliežu ceļa posmu lieljaudas blietēšanas mašīna	4 Būves	1	Seguma ierīkošanas mašīna
	2	Citas sliežu ceļa posmu blietēšanas mašīnas		2	Tiltu pārbaudes platforma
	3	Blietēšanas mašīna ar stabilizāciju		3	Tuneļu pārbaudes platforma
	4	Pārmiju un krustojumu blietēšanas mašīna		4	Gāzu attīrīšanas mašīna
	5	Balasta arkls		5	Ventilācijas mašīna
	6	Stabilizēšanas mašīna		6	Mašīna ar paceļamu darba platformu vai ar sastatnēm
	7	Slīpēšanas un metināšanas mašīna		7	Tuneļu apgaismošanas mašīna
	8	Daudzfunkciju mašīna		8	
	9	Sliežu ceļa pārbaudes vagoni		9	
	0	Citi		0	Citi

7. cipars	8. cipars	Ritekļi/mehānismi
5 Iekraušana, izkraušana un dažādi pārvadājumi	1	Sliežu iekraušanas/izkraušanas un pārvadāšanas mašīna
	2	
	3	Balasta, grants utt. iekraušanas/ izkraušanas un pārvadāšanas mašīna.
	4	
	5	
	6	Gulšņu iekraušanas/izkraušanas un pārvadāšanas mašīna
	7	
	8	Pārmiju pievadu utt. iekraušanas/ izkraušanas un pārvadāšanas mašīna
	9	Citu materiālu iekraušanas/ izkraušanas un pārvadāšanas mašīna
	0	Citi
6 Mērījumi	1	Zemes darbu kontroles un mērījumu vagoni
	2	Sliežu ceļu kontroles un mērījumu vagoni
	3	Gaisvadu līniju kontroles un mērījumu vagoni
	4	Gabarītu kontroles un mērījumu vagoni
	5	Signalizācijas kontroles un mērījumu vagoni
	6	Telekomunikāciju kontroles un mērījumu vagoni
	7	
	8	
	9	
	0	Citi
7 Avārijas	1	Avārijas celtnis
	2	Avārijas vilces vagoni
	3	Avārijas vilciens tuneļiem
	4	Avārijas vagoni
	5	Ugunsdzēsības vagoni
	6	Sanitārais riteklis
	7	Aprīkojuma vagoni
	8	
	9	
	0	Citi

7. cipars	8. cipars	Ritekļi/mehānismi
8 Vilce, transports, energoapgāde utt.	1	Vilces vienības
	2	
	3	Transporta vagoni (izņemot 59)
	4	Motorvagoni
	5	Drezīna/motorizēts vagoni
	6	
	7	Betonētāvilciens
	8	
	9	
	0	Citi
9 Vide	1	Pašgājējs sniega arkls
	2	Piekabināms sniega arkls
	3	Sniega slota
	4	Atledošanas mašīna
	5	Nezāļu iznīcināšanas mašīna
	6	Sliežu tīrīšanas mašīna
	7	
	8	
	9	
	0	Citi
0 Dzelzceļš/autoceļi	1	1. kategorijas dzelzceļa/autoceļu mašīna
	2	
	3	2. kategorijas dzelzceļa/autoceļu mašīna
	4	
	5	3. kategorijas dzelzceļa/autoceļu mašīna
	6	
	7	4. kategorijas dzelzceļa/autoceļu mašīna
	8	
	9	
	0	Citi

12. DAĻA. BURTU MARĶĒJUMS VAGONIEM, IZŅEMOT VAGONUS AR ŠARNĪRA SAKABI UN VAGONU SEKCIJAS

KATEGORIJAS DEFINĪCIJA UN INDEKSA BURTĪ

1. Svarīgas piezīmes

Pievienotajās tabulās:

- metros norādītā informācija attiecas uz vagonu iekšējo garumu (lu),
- tonnās norādītā informācija (tu) attiecas uz maksimāli pieļaujamo slodzi, kas norādīta attiecīgā vagona kraušanas tabulā; šo slodzi nosaka saskaņā ar paredzētajām procedūrām.

2. Visām kategorijām kopīgi starptautiskas nozīmes indeksa burti

- q elektriskās apsildes caurule, kurai var piegādāt visu atzīto spriegumu strāvu
- qq elektriskās apsildes caurule un instalācija, kurām var piegādāt visu atzīto spriegumu strāvu
- s vagoni, kam atļauts braukt saskaņā ar "s" nosacījumiem (sk. ritošā sastāva SITS B pielikumu)
- ss vagoni, kam atļauts braukt saskaņā ar "ss" nosacījumiem (sk. ritošā sastāva SITS B pielikumu)

3. Valsts nozīmes indeksa burti

t, u, v, w, x, y, z

Šo burtu vērtību nosaka katra dalībvalsts.

KATEGORIJAS BURTS E – PUSVAGONS (VAĻĒJS VAGONS AR AUGSTIEM BORTIEM)

Standarta vagoni		Parastā tipa vagoni ar gāzēja pievienošanas ierīcēm sānos un galos, ar līdzenu grīdu, ar 2 asīm: $lu \geq 7,70$ m; 25 t \leq tu \leq 30 t, ar 4 asīm: $lu \geq 12$ m; 50 t \leq tu \leq 60 t, ar 6 vai vairāk asīm: $lu \geq 12$ m; 60 t \leq tu \leq 75 t
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	c	ar grīdas lūkām ^(a)
	k	ar 2 asīm: tu < 20 t ar 4 asīm: tu < 40 t ar 6 vai vairāk asīm: tu < 50 t
	kk	ar 2 asīm: 20 t \leq tu < 25 t ar 4 asīm: 40 t \leq tu < 50 t ar 6 vai vairāk asīm: 50 t \leq tu < 60 t
	l	bez gāzēja pievienošanas ierīcēm sānos
	ll	bez grīdas lūkām ^(b)
	m	ar 2 asīm: $lu < 7,70$ m ar 4 vai vairāk asīm: $lu < 12$ m
	mm	ar 4 vai vairāk asīm: $lu > 12$ m ^(b)
	n	ar 2 asīm: tu > 30 t ar 4 asīm: tu > 60 t ar 6 vai vairāk asīm: tu > 75 t
	o	bez gāzēja pievienošanas ierīcēm galos
p	ar vietu bremsētājam ^(b)	

^(a) Šis jēdziens attiecas tikai uz pusvagoniem ar līdzenu grīdu, kas ir aprīkoti ar ierīci, kura ļauj tos izmantot vai nu kā parastus vagonus ar līdzenu grīdu, vai dažu kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā, izmantojot piemēroti izvietotas lūkas.

^(b) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

KATEGORIJAS BURTS F– PUSVAGONS (VAĻĒJS VAGONS AR AUGSTIEM BORTIEM)

Standarta vagoni		Speciāla tipa vagoni ar 2 asīm: $25\text{ t} \leq tu \leq 30\text{ t}$ ar 3 asīm: $25\text{ t} \leq tu \leq 40\text{ t}$ ar 4 asīm: $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	b	lielas ietilpības ar asīm (ietilpība > 45 m ³)
	c	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(a)
	cc	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(a)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	k	ar 2 vai 3 asīm: $tu < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu < 50\text{ t}$
	kk	ar 2 vai 3 asīm: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(a)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(a)
	n	ar 2 asīm: $tu > 30\text{ t}$ ar 3 vai vairāk asīm: $tu > 40\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu > 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu > 75\text{ t}$
	o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a)
	oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a)
p	ar beramkravu aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a)	
pp	ar beramkravu aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a)	
ppp	ar vietu bremzētājam ^(b)	

^(a) F kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir vaļēji vagoni, kam nav līdzenas grīdas un kas nav aprīkoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm sānos vai galos.

^(b) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

— aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,

— divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm

(šo vagonu izkraušana notiek:

— vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,

— pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),

— augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (ņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atveri) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,

— apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti.

Izkraušanas režīms:

— bērsana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,

— kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS G – SEGTS VAGONS

Standarta vagoni		Parastā tipa vagoni ar vismaz 8 ventilācijas atverēm, ar 2 asīm: $9\text{ m} \leq lu < 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq tu \leq 30\text{ t}$ ar 4 asīm: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	b	lielas ietilpības: — ar 2 asīm: $lu \geq 12\text{ m}$ un lietderīgo ietilpību $\geq 70\text{ m}^3$ — ar 4 vai vairāk asīm: $lu \geq 18\text{ m}$
	bb	ar 4 asīm: $lu > 18\text{ m}$ ^(a)
	g	graudiem
	h	augļiem un dārzeņiem ^(b)
	k	ar 2 asīm: $tu < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu < 50\text{ t}$
	kk	ar 2 asīm: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	ar mazāk nekā 8 ventilācijas atverēm
	ll	ar paplašinātām durvju ailām ^(a)
	m	ar 2 asīm: $lu < 9\text{ m}$ ar 4 vai vairāk asīm: $lu < 15\text{ m}$
	n	ar 2 asīm: $tu > 30\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu > 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu > 75\text{ t}$
	o	ar 2 asīm: $lu < 12\text{ m}$ un lietderīgo ietilpību $\geq 70\text{ m}^3$
p	ar vietu bremzētājam ^(a)	

^(a) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

^(b) Jēdziens "augļiem un dārzeņiem" attiecas tikai uz vagoniem ar papildu ventilācijas atverēm grīdas līmenī.

KATEGORIJAS BURTS H – SEGTS VAGONS

Standarta vagoni	Speciāla tipa vagoni ar 2 asīm: $9\text{ m} \leq \text{lu} \leq 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq \text{tu} \leq 28\text{ t}$ ar 4 asīm: $15\text{ m} \leq \text{lu} < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq \text{tu} \leq 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $15\text{ m} \leq \text{lu} < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq \text{tu} \leq 75\text{ t}$	
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	b	ar 2 asīm: $12\text{ m} \leq \text{lu} \leq 14\text{ m}$ un lietderīgo ietilpību $\geq 70\text{ m}^3$ ^(a) ar 4 vai vairāk asīm: $18\text{ m} \leq \text{lu} < 22\text{ m}$
	bb	ar 2 asīm: $\text{lu} \geq 14\text{ m}$ ar 4 vai vairāk asīm: $\text{lu} \geq 22\text{ m}$
	c	ar gala durvīm
	cc	ar gala durvīm un automobiļu pārvadāšanai aprīkotu iekšpusi
	d	ar grīdas lūkām
	dd	ar gāzamu virsbūvīb ^(b)
	e	ar 2 stāviem
	ee	ar 3 vai vairāk stāviem
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju ^(c)
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi) ^(c)
	g	graudiem
	gg	cementam ^(b)
	h	augļiem un dārzeņiem ^(c)
	hh	minerālmēslojumam ^(b)
	i	ar atveramām vai bīdāmām sienām
	ii	ar īpaši izturīgām atveramām vai bīdāmām sienām ^(d)
	k	ar 2 asīm: $\text{tu} < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $\text{tu} < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $\text{tu} < 50\text{ t}$
kk	ar 2 asīm: $20\text{ t} \leq \text{tu} < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq \text{tu} < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq \text{tu} < 60\text{ t}$	
l	ar pārvietojamām starpsienām ^(e)	
ll	ar nostiprināmām pārvietojamām starpsienām ^(b)	
m	ar 2 asīm: $\text{lu} < 9\text{ m}$ ar 4 vai vairāk asīm: $\text{lu} < 15\text{ m}$	
mm	ar 4 vai vairāk asīm: $\text{lu} > 18\text{ m}$ ^(b)	
n	ar 2 asīm: $\text{tu} > 28\text{ t}$ ar 4 asīm: $\text{tu} < 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $\text{tu} > 75\text{ t}$	
o	ar 2 asīm: $\text{lu} 12\text{ m} < 14\text{ m}$ un lietderīgo ietilpību $\geq 70\text{ m}^3$	
p	ar vietu bremsētājam ^(b)	

^(a) Divasu vagoniem ar indeksa burtiem "f", "fff" lietderīgā ietilpība var nepārsniegt 70 m^3 .

^(b) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

^(c) Jēdziens "augļiem un dārzeņiem" attiecas tikai uz vagoniem ar papildu ventilācijas atverēm grīdas līmenī.

^(d) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

^(e) Pārvietojamās starpsienas var īslaicīgi demontēt.

KATEGORIJAS BURTS I – VAGONS AR TEMPERATŪRAS KONTROLI

Standarta vagoni	Refrīžeratorvagoni ar IN klases termoizolāciju, ar motorizētu ventilāciju, režģiem un ledus tvertni $\geq 3,5 \text{ m}^3$ ar 2 asīm: $19 \text{ m}^2 \leq$ grīdas platība $< 22 \text{ m}^2$; $15 \text{ t} \leq$ tu $\leq 25 \text{ t}$ ar 4 asīm: grīdas platība $\geq 39 \text{ m}^2$; $30 \text{ t} \leq$ tu $\leq 40 \text{ t}$	
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	b	ar 2 asīm un lielu grīdas platību: $22 \text{ m}^2 \leq$ grīdas platība $\leq 27 \text{ m}^2$
	bb	ar 2 asīm un īpaši lielu grīdas platību: grīdas platība $> 27 \text{ m}^2$
	c	ar gaļas āķiem
	d	zivīm
	e	ar elektrisku ventilāciju
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	ar mehānisko dzesēšanu ^(a) ^(b)
	gg	dzesētājs ar sašķidrīnātu gāzi ^(a)
	h	ar IR klases termoizolāciju
	i	mehānisko dzesēšanu nodrošina pavadoša tehniskā vagona iekārtas ^(a) ^(b) ^(c)
	ii	pavadošs tehniskais vagoni ^(a) ^(c)
	k	ar 2 asīm: tu $> 15 \text{ t}$ ar 4 asīm: tu $< 30 \text{ t}$
	l	termoizolācija bez ledus tvertnēm ^(a) ^(d)
	m	ar 2 asīm: grīdas platība $< 19 \text{ m}^2$ ar 4 asīm: grīdas platība $< 39 \text{ m}^2$
mm	ar 4 asīm: grīdas platība $\geq 39 \text{ m}^2$ ^(e)	
n	ar 2 asīm: tu $> 25 \text{ t}$ ar 4 asīm: tu $> 40 \text{ t}$	
o	ar ledus tvertnēm, kuru ietilpība nepārsniedz $3,5 \text{ m}^3$ ^(d)	
p	bez režģiem	

^(a) Ar indeksa burtu "l" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "g", "gg", "i" vai "ii".

^(b) Vagonus, kas marķēti gan ar indeksa burtu "g", gan ar indeksa burtu "i", var izmantot atsevišķi vai vilciena sastāvā ar mehānisko dzesēšanu.

^(c) Jēdziens "pavadošs tehniskais vagoni" vienlaikus attiecas uz vagoniem-rūpnīcām, vagoniem-remontdarbnīcām (ar vai bez guļam-telpām) un dzīvojamajiem vagoniem.

^(d) Ar indeksa burtu "o" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "l".

^(e) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

Piezīme. Slēgto refrīžeratorvagonu grīdas platību vienmēr nosaka, ņemot vērā ledus tvertņu izmantošanu.

KATEGORIJAS BURTS K – DIVASU PLATFORMAS VAGONS

Standarta vagoni		Parastā tipa vagoni ar nolaižamiem bortiem un īsiem statņiem $lu \geq 12 \text{ m}; 25 \text{ t} \leq tu \leq 30 \text{ t}$
Indeksa burti	b	ar gariem statņiem
	g	aprīkots konteineru pārvadāšanai ^(a)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenoņemamiem gala bortiem ^(b)
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	$tu < 20 \text{ t}$
	kk	$20 \text{ t} \leq tu < 25 \text{ t}$
	l	bez balstiem
	m	$9 \text{ m} \leq lu < 12 \text{ m}$
	mm	$lu < 9 \text{ m}$
	n	$tu > 30 \text{ t}$
	o	ar nenoņemamiem sānu bortiem
	p	bez sānu bortiem ^(b)
	pp	ar noņemamiem sānu bortiem

^(a) Indeksa burtu "g" kopā ar kategorijas burtu "K" var izmantot tikai parastā tipa vagoniem, kas ir papildus aprīkoti konteineru pārvadāšanai. Tikai konteineru pārvadāšanai aprīkoti vagoni jāklasificē L kategorijā.

^(b) Ar indeksa burtu "p" nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "i".

KATEGORIJAS BURTS L – DIVASU PLATFORMAS VAGONS

Standarta vagona	Speciāla tipa vagona, lu ≥ 12 m; 25 t ≤ tu ≤ 30 t	
Indeksa burti	b	ar īpašiem stiprinājumiem vidēja izmēra konteineru nostiprināšanai (pa) ^(a)
	c	ar šarnīrveida balstu ^(a)
	d	apriekots automobiļu pārvadāšanai, vienklāja ^(a)
	e	automobiļu pārvadāšanai, daudzklājua ^(a)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	apriekots konteineru pārvadāšanai (izņemot pa) ^(a) ^(b)
	h	apriekots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(c)
	hh	apriekots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(c)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	ii	ar īpaši izturīgu noņemamu metāla pārsegu ^(d) un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	tu < 20 t
	kk	20 t ≤ tu < 25 t
	l	bez statņiem ^(a)
	m	9 m ≤ lu < 12 m
	mm	lu < 9 m
n	tu > 30 t	
p	bez sānu bortiem ^(a)	

^(a) Vagoniem, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "b", "c", "d", "e", "g", "h", "hh", "i" vai "ii", indeksa burtus "l" vai "p" norāda pēc izvēles. Taču skaitļu kodiem vienmēr jāatbilst vagonu burtu marķējumam.

^(b) Vagoni, ko izmanto tikai konteineru pārvadāšanai (izņemot pa).

^(c) Vagoni, ko izmanto tikai tērauda rituļu pārvadāšanai.

^(d) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

KATEGORIJAS BURTS O – JAUKTS PLATFORMAS UN PUSVAGONS

Standarta vagoni		Parastā tipa vagoni ar 2 vai 3 asīm, nolaižamiem sānu vai gala bortiņiem un statņiem, ar 2 asīm: $lu \geq 12 \text{ m}$; $25 \text{ t} \leq tu \leq 30 \text{ t}$, ar 3 asīm: $lu \geq 12 \text{ m}$; $25 \text{ t} \leq tu \leq 40 \text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 3 asīm
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	k	$tu < 20 \text{ t}$
	kk	$20 \text{ t} \leq tu < 25 \text{ t}$
	l	bez statņiem
	m	$9 \text{ m} \leq lu < 12 \text{ m}$
	mm	$lu < 9 \text{ m}$
	n	ar 2 asīm: $tu > 30 \text{ t}$ ar 3 asīm: $tu > 40 \text{ t}$

KATEGORIJAS BURTS R – PLATFORMAS VAGONS AR RATIŅIEM

Standarta vagoni		Parastā tipa vagoni ar nolaižamiem gala bortiem un statņiem, $18\text{ m} \leq lu < 22\text{ m}$; $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$
Indeksa burti	b	$lu \geq 22\text{ m}$
	e	ar nolaižamiem sānu bortiem
	g	aprikots konteineru pārvadāšanai ^(a)
	h	aprikots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(b)
	hh	aprikots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(b)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenonēmamiem gala bortiem ^(c)
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	$tu < 40\text{ t}$
	kk	$40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$
	l	bez statņiem
	m	$15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$
	mm	$lu < 15\text{ m}$
	n	$tu > 60\text{ t}$
	o	ar nenonēmamiem gala bortiem, kuru augstums nepārsniedz 2 m
	oo	ar nenonēmamiem gala bortiem, kuru augstums pārsniedz 2 m ^(c)
	p	bez nolaižamiem gala bortiem ^(c)
pp	ar noņemamiem sānu bortiem	

^(a) Indeksa burtu "g" kopā ar kategorijas burtu "R" var izmantot tikai parastā tipa vagoniem, kas ir papildus aprīkoti konteineru pārvadāšanai. Tikai konteineru pārvadāšanai aprīkoti vagoni jāklasificē S kategorijā.

^(b) Indeksa burtus "h" vai "hh" kopā ar kategorijas burtu "R" var izmantot tikai parastā tipa vagoniem, kas ir papildus aprīkoti konteineru pārvadāšanai. Tikai konteineru pārvadāšanai aprīkoti vagoni jāklasificē S kategorijā.

^(c) Ar indeksa burtiem "oo" un/vai "p" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "i".

KATEGORIJAS BURTS S – PLATFORMAS VAGONS AR RATIŅIEM

Standarta vagoni		Speciāla tipa vagoni ar 4 asīm: $lu \geq 18$ m; 50 t \leq $tu \leq 60$ t ar 6 vai vairāk asīm: $lu \geq 22$ m; 60 t \leq $tu \leq 75$ t
Indeksa burti	a	ar 6 asīm (2 trīsasu ratiņi)
	aa	ar 8 vai vairāk asīm
	aaa	ar 4 asīm (2 divasu ratiņi) ^(a)
	b	ar īpašiem stiprinājumiem vidēja izmēra konteineru nostiprināšanai (pa) ^(b)
	c	ar šarnīrveida balstu ^(b)
	d	aprīkots automobiļu pārvadāšanai, vienklāja ^(b) ^(c)
	e	automobiļu pārvadāšanai, daudzklāju ^(b)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	aprīkots konteineru pārvadāšanai, kravas kopējais garums > 60' (izņemot pa) ^(b) ^(c) ^(d)
	gg	aprīkots konteineru pārvadāšanai, kravas kopējais garums > 60' (izņemot pa) ^(b) ^(c) ^(d)
	h	aprīkots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(b) ^(c)
	hh	aprīkots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(b) ^(c)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenoņemamiem gala bortiem ^(b)
	ii	ar īpaši izturīgu noņemamu metāla pārsegu ^(f) un nenoņemamiem gala bortiem ^(b)
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	ar 4 asīm: $tu < 40$ t ar 6 vai vairāk asīm: $tu < 50$ t
kk	ar 4 asīm: 40 t \leq $tu < 50$ t ar 6 vai vairāk asīm: 50 t \leq $tu < 60$ t	
l	bez statņiem ^(b)	
m	ar 4 asīm: 15 m \leq $lu < 18$ m; ar 6 vai vairāk asīm: 18 m \leq $lu < 22$ m	
mm	ar 4 asīm: $lu < 15$ m ar 6 vai vairāk asīm: $lu < 18$ m	
mmm	ar 4 asīm : $lu \geq 22$ m ^(a)	
n	ar 4 asīm: $tu > 60$ t ar 6 vai vairāk asīm: $tu > 75$ t	
p	bez sānu bortiem ^(b)	

^(a) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

^(b) Vagoniem, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "b", "c", "d", "e", "g", "gg", "h", "hh", "i" vai "ii", indeksa burtus "l" vai "p" norāda pēc izvēles. Taču skaitļu kodiem vienmēr jāatbilst vagonu burtu marķējumam.

^(c) Vagonus, ko papildus konteineru un noņemamu virsbūvju pārvadāšanai izmanto arī, lai pārvadātu transportlīdzekļus, marķē ar indeksa burtiem "g" vai "gg" un "d".

^(d) Vagoni, ko izmanto tikai, lai pārvadātu konteinerus vai noņemamas virsbūves, kuru pārkraušanai izmanto greiferus un satvērējus.

^(e) Vagoni, ko izmanto tikai tērauda rituļu pārvadāšanai.

^(f) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

KATEGORIJAS BURTS T – VAGONS AR ATVERAMU JUMTU

Standarta vagoni		ar 2 asīm: $9\text{ m} \leq lu < 12\text{ m}$; $25\text{ t} \leq tu \leq 30\text{ t}$ ar 4 asīm: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$; $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $15\text{ m} \leq lu < 18\text{ m}$; $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	b	lielas ietilpības: ar 2 asīm: $lu \geq 12\text{ m}$ ar 4 vai vairāk asīm: $lu \geq 18\text{ m}$ ^(a) ^(b)
	c	ar gala durvīm
	d	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(a) ^(b) ^(c)
	dd	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(a) ^(b) ^(c)
	e	ar brīvu durvju augstumu $> 1,90\text{ m}$ ^(a) ^(b) ^(c)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	graudiem
	h	apriekots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai
	hh	apriekots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai
	i	ar atveramām sienām ^(a)
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	ar 2 asīm: $tu < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu < 50\text{ t}$
	kk	ar 2 asīm: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(a) ^(b) ^(c)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(a) ^(b) ^(c)
	m	ar 2 asīm: $lu < 9\text{ m}$ ar 4 vai vairāk asīm: $lu < 15\text{ m}$ ^(b)
n	ar 2 asīm: $tu > 30\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu > 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu > 75\text{ t}$	
o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a) ^(b) ^(c)	
oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a) ^(b) ^(c)	
p	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a) ^(b) ^(c)	
pp	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a) ^(b) ^(c)	

^(a) Ar indeksa burtu "e":

- pēc izvēles marķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "b" (taču skaitļu kodiem vienmēr jāatbilst vagonu burtu marķējumam),
- nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "d", "dd", "i", "l", "ll", "o", "oo", "p" vai "pp".

^(b) Ar indeksa burtiem "b" un "m" nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "d", "dd", "l", "ll", "o", "oo", "p" vai "pp".

^(c) T kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir apriekoti ar atveramu jumtu, kas ļauj piekļūt kraušanas lūkam visā virsbūves garumā; šiem vagoniem nav līdzenas grīdas, un tie nav apriekoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm galos vai sānos.

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

- aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,
- divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm

(šo vagonu izkraušana notiek:

- vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,
- pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),

- augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (ņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atverti) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,

- apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti.

Izkraušanas režīms:

- bērsana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,
- kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS U – SPECIĀLU TIPU VAGONI

Standarta vagoni		Vagoni, kas neietilpst F, H, L, S un Z kategorijā, ar 2 asīm: $25\text{ t} \leq tu \leq 30\text{ t}$ ar 3 asīm: $25\text{ t} \leq tu \leq 40\text{ t}$ ar 4 asīm: $50\text{ t} \leq tu \leq 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $60\text{ t} \leq tu \leq 75\text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	c	ar izkraušanu zem spiediena
	d	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(a)
	dd	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(a)
	f	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	graudiem
	i	aprīkoti tādu priekšmetu pārvadāšanai, kas pārsniegtu gabarītu, ja tos iekrautu parastā tipa vagonos ^(b) ^(c)
	k	ar 2 vai 3 asīm: $tu < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu < 50\text{ t}$
	kk	ar 2 vai 3 asīm: $20\text{ t} \leq tu < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq tu < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq tu < 60\text{ t}$
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(a)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(a)
	n	ar 2 asīm: $tu > 30\text{ t}$ ar 3 asīm: $tu > 40\text{ t}$ ar 4 asīm: $tu > 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $tu > 75\text{ t}$ ^(c)
	o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a)
oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a)	
p	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a)	
pp	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a)	

^(a) U kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir slēgti vagoni, kurus var kraut tikai caur vienu vai vairākām kraušanas atverēm virsbūves augšdaļā un kuru kopējie atvērums izmēri ir mazāki nekā virsbūves garums; šiem vagoniem nav līdzenas grīdas, un tie nav aprīkoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm galos vai sānos.

^(b) Jo īpaši:

- vagoni ar pazeminātu platformu,
- vagoni ar centra iedobi,
- vagoni ar parastu, slīpu, diagonālu, pastāvīgu vadības paneli.

^(c) Ar indeksa burtu "n" nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "i".

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

- aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,
- divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm

(šo vagonu izkraušana notiek:

- vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,
- pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),

- augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (ņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atveri) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,
- apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti.

Izkraušanas režīms:

- bērsana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,
- kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS Z – CISTERNVAGONS

Standarta vagoni		ar metāla korpusu, šķidrums vai gāzu pārvadāšanai, ar 2 asīm: $25\text{ t} \leq l_u \leq 30\text{ t}$, ar 3 asīm: $25\text{ t} \leq t_u \leq 40\text{ t}$, ar 4 asīm: $50\text{ t} \leq t_u \leq 60\text{ t}$, ar 6 vai vairāk asīm: $60\text{ t} \leq t_u \leq 75\text{ t}$
Indeksa burti	a	ar 4 asīm
	aa	ar 6 vai vairāk asīm
	b	naftas produktiem ^(a)
	c	ar izkraušanu zem spiediena ^(b)
	d	pārtikas un ķīmiskiem produktiem ^(a)
	e	aprīkots ar sildierīcēm
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	sašķidrinātu vai zem spiediena izšķidrinātu saspīestu gāzu pārvadāšanai ^(b)
	i	nemetāliska materiāla tvertne
	j	ar amortizācijas ierīci
	k	ar 2 vai 3 asīm: $t_u < 20\text{ t}$ ar 4 asīm: $t_u < 40\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $t_u < 50\text{ t}$
	kk	ar 2 vai 3 asīm: $20\text{ t} \leq t_u < 25\text{ t}$ ar 4 asīm: $40\text{ t} \leq t_u < 50\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $50\text{ t} \leq t_u < 60\text{ t}$
n	ar 2 asīm: $t_u > 30\text{ t}$ ar 3 asīm: $t_u > 40\text{ t}$ ar 4 asīm: $t_u > 60\text{ t}$ ar 6 vai vairāk asīm: $t_u > 75\text{ t}$	
p	ar vietu bremsētājam ^(a)	

^(a) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 520 mm gabarītu.

^(b) Ar indeksa burtu "c" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "g".

BURTU MARĶĒJUMS VAGONIEM AR ŠARNĪRA SAKABI UN VAGONU SEKCIJĀM
KATEGORIJAS DEFINĪCIJA UN INDEKSA BURTI

1. Svarīgas piezīmes

Pievienotajās tabulās metros norādītā informācija attiecas uz vagonu iekšējo garumu (lu).

2. Visām kategorijām kopīgi starptautiskas nozīmes indeksa burti

q elektriskās apsildes caurule, kurai var piegādāt visu atzīto spriegumu strāvu

qq elektriskās apsildes caurule un instalācija, kurām var piegādāt visu atzīto spriegumu strāvu

s vagoni, kam atļauts braukt saskaņā ar "s" nosacījumiem (sk. ritošā sastāva SITS B pielikumu)

ss vagoni, kam atļauts braukt saskaņā ar "ss" nosacījumiem (sk. ritošā sastāva SITS B pielikumu)

3. Valsts nozīmes indeksa burti

t, u, v, w, x, y, z

Šo burtu vērtību nosaka katra dalībvalsts.

KATEGORIJAS BURTS F – PUSVAGONS (VAĻĒJS VAGONS AR AUGSTIEM BORTIEM)

Standarta vagoni	Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar asīm, ar 2 vienībām, 22 m ≤ lu < 27 m	
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	c	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(e)
	cc	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(e)
	E	ar 3 vienībām
	ee	ar 4 vai vairāk vienībām
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(e)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(e)
	m	ar 2 vienībām: lu ≥ 27 m
	mm	ar 2 vienībām: lu < 22 m
	o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(e)
	oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(e)
	p	ar beramkravu aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(e)
	pp	ar beramkravu aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(e)
r	vagons ar šarnīra sakabi	
rr	vagonu sekcija	

^(e) F kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir vaļēji vagoni, kam nav līdzenas grīdas un kas nav aprīkoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm galos vai sānos.

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

— aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,

— divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm

(šo vagonu izkraušana notiek:

— vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,

— pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),

— augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (neņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atveri) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,

— apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti.

Izkraušanas režīms:

— bēšana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,

— kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS H – SEGTS VAGONS

Standarta vagoni	Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar asīm, ar 2 vienībām, $22\text{ m} \leq \text{lu} < 27\text{ m}$	
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	c	ar gala durvīm
	cc	ar gala durvīm un automobiļu pārvadāšanai aprīkoti iekšpusi
	d	ar grīdas lūkām
	e	ar 3 vienībām
	ee	ar 4 vai vairāk vienībām
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	graudiem
	h	augļiem un dārzeņiem ^(a)
	i	ar atveramām vai bīdāmām sienām
	ii	ar īpaši izturīgām atveramām vai bīdāmām sienām ^(b)
	l	ar pārvietojamām starpsienām ^(c)
	ll	ar nostiprināmām pārvietojamām starpsienām ^(c)
	m	ar 2 vienībām: $\text{lu} \geq 27\text{ m}$
	mm	ar 2 vienībām: $\text{lu} < 22\text{ m}$
r	vagons ar šarnīra sakabi	
rr	sekcija	

^(a) Jēdziens "augļiem un dārzeņiem" attiecas tikai uz vagoniem ar papildu ventilācijas atverēm grīdas līmenī.

^(b) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

^(c) Pārvietojamās starpsienas var īslaicīgi demontēt.

KATEGORIJAS BURTS I – VAGONS AR TEMPERATŪRAS KONTROLI

Standarta vagoni		Refrīžeratorvagoni ar IN klases termoizolāciju, ar motorizētu ventilāciju, režģiem un ledus tvertni $\geq 3,5 \text{ m}^3$ vagoni ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija ar asīm, ar 2 vienībām, $22 \text{ m} \leq \text{lu} < 27 \text{ m}$
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	c	ar gaļas āķiem
	d	zivīm
	e	ar elektrisku ventilāciju
	ee	ar 4 vai vairāk vienībām
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	ar mehānisko dzesēšanu ^(a)
	gg	dzesētājs ar sašķidrinātu gāzi ^(a)
	h	ar IR klases termoizolāciju
	i	mehānisko dzesēšanu nodrošina pavadoša tehniskā vagona iekārtas ^(a) ^(b)
	ii	pavadošs tehniskais vagoni ^(a) ^(b)
	l	termoizolācija bez ledus tvertnēm ^(a) ^(c)
	m	ar 2 vienībām: $\text{lu} \geq 27 \text{ m}$
	mm	ar 2 vienībām: $\text{lu} < 22 \text{ m}$
	o	ar ledus tvertnēm, kuru ietilpība nepārsniedz $3,5 \text{ m}^3$ ^(c)
oo	ar 3 vienībām	
p	bez režģiem	
r	vagoni ar šarnīra sakabi	
rr	vagonu sekcija	

^(a) Ar indeksa burtu "l" nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "g", "gg", "i" vai "ii".

^(b) Jēdziens "pavadošs tehniskais vagoni" vienlaikus attiecas uz vagoniem-rūpnīcām, vagoniem-remontdarbnīcām (ar vai bez guļamtaļpām) un dzīvojamajiem vagoniem.

^(c) Ar indeksa burtu "o" nemarkē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "l".

KATEGORIJAS BURTS L – PLATFORMAS VAGONS AR ATSEVIŠĶĀM ASĪM

Standarta vagoni	Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar 2 vienībām, 22 m ≤ lu < 27 m	
Indeksa burti	a	vagons ar šarnīra sakabi
	aa	vagonu sekcija
	b	ar īpašiem stiprinājumiem vidēja izmēra konteineru nostiprināšanai (pa) ^(a)
	c	ar šarnīrveida balstu ^(a)
	d	aprīkots automobiļu pārvadāšanai, vienklāja ^(a)
	e	automobiļu pārvadāšanai, daudzklāju ^(a)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	aprīkots konteineru pārvadāšanai ^(a) ^(b)
	h	aprīkots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(c)
	hh	aprīkots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(c)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	ii	ar īpaši izturīgu noņemamu metāla pārsegu ^(a) un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	j	ar amortizācijas ierīci
	l	bez statņiem ^(a)
	m	ar 2 vienībām: 18 m ≤ lu < 22 m
	mm	ar 2 vienībām: lu < 18 m
o	ar 3 vienībām	
oo	ar 4 vai vairāk vienībām	
p	bez sānu bortiem ^(a)	
r	ar 2 vienībām: lu ≥ 27 m	

^(a) Vagoniem, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "b", "c", "d", "e", "g", "h", "hh", "i" vai "ii", indeksa burtus "l" vai "p" norāda pēc izvēles. Taču skaitļu kodiem vienmēr jāatbilst vagonu burtu marķējumam.

^(b) Vagoni, ko izmanto tikai konteineru pārvadāšanai (izņemot pa).

^(c) Vagoni, ko izmanto tikai tērauda rituļu pārvadāšanai.

^(d) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

KATEGORIJAS BURTS S – PLATFORMAS VAGONS AR RATIŅIEM

Standarta vagoni		Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar 2 vienībām, 22 m ≤ lu < 27 m
Indeksa burti	b	ar īpašiem stiprinājumiem vidēja izmēra konteineru nostiprināšanai (pa) ^(a)
	c	ar šarnīrveida balstu ^(a)
	d	apriekots automobiļu pārvadāšanai, vienkļāja ^(a) ^(b)
	e	automobiļu pārvadāšanai, daudzklāju ^(a)
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	apriekots konteineru pārvadāšanai, kravas kopējais garums ≤ 60' (izņemot pa) ^(a) ^(b) ^(c)
	gg	apriekots konteineru pārvadāšanai, kravas kopējais garums > 60' (izņemot pa) ^(a) ^(b) ^(c)
	h	apriekots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(d)
	hh	apriekots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai ^(a) ^(d)
	i	ar noņemamu pārsegu un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	ii	ar īpaši izturīgu noņemamu metāla pārsegu ^(a) un nenoņemamiem gala bortiem ^(a)
	j	ar amortizācijas ierīci
	l	bez statņiem ^(a)
	m	ar 2 vienībām: lu ≥ 27 m
	mm	ar 2 vienībām: lu < 22 m
	o	ar 3 vienībām
	oo	ar 4 vai vairāk vienībām
p	bez sānu bortiem ^(a)	
r	vagons ar šarnīra sakabi	
rr	vagonu sekcija	

^(a) Vagoniem, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "b", "c", "d", "e", "g", "gg", "h", "hh", "i" vai "ii", indeksa burtus "l" vai "p" norāda pēc izvēles. Taču skaitļu kodiem vienmēr jāatbilst vagonu burtu marķējumam.

^(b) Vagonus, ko papildus konteineru un noņemamu virsbūvju pārvadāšanai izmanto arī, lai pārvadātu transportlīdzekļus, marķē ar indeksa burtiem "g" vai "gg" un "d".

^(c) Vagoni, ko izmanto tikai, lai pārvadātu konteinerus vai noņemamas virsbūves, kuru pārkraušanai izmanto greiferus un satvērējus.

^(d) Vagoni, ko izmanto tikai tērauda rituļu pārvadāšanai.

^(e) Attiecas tikai uz vagoniem ar 1 435 mm gabarītu.

KATEGORIJAS BURTS T – VAGONS AR ATVERAMU JUMTU

Standarta vagoni	Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar asīm, ar 2 vienībām, 22 m ≤ lu < 27 m	
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	b	ar brīvu durvju augstumu > 1,90 m ^(b)
	c	ar gala durvīm
	d	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(a) ^(b)
	dd	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(a) ^(b)
	e	ar 3 vienībām
	ee	ar 4 vai vairāk vienībām
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	graudiem
	h	apriekots horizontāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai
	hh	apriekots vertikāli nostiprinātu tērauda rituļu pārvadāšanai
	i	ar atveramām sienām ^(a)
	j	ar amortizācijas ierīci
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(a) ^(b)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(a) ^(b)
	m	ar 2 vienībām: lu ≥ 27 m
	mm	ar 2 vienībām: lu < 22 m
	o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a) ^(b)
oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a) ^(b)	
p	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a) ^(b)	
pp	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a) ^(b)	
r	vagons ar šarnīra sakabi	
rr	vagonu sekcija	

^(a) Ar indeksa burtu "b" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtiem "d", "dd", "i", "l", "ll", "o", "oo", "p" vai "pp".

^(b) T kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir aprīkoti ar atveramu jumtu, kas ļauj piekļūt kraušanas lūkam visā virsbūves garumā; šiem vagoniem nav līdzenas grīdas, un tie nav aprīkoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm galos vai sānos.

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

— aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,

— divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm

(šo vagonu izkraušana notiek:

— vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,

— pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),

— augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (ņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atveri) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,

— apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti. Izkraušanas režīms:

Izkraušanas režīms:

— bērsana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,

— kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS U – SPECIĀLU TIPU VAGONI

Standarta vagoni	Vagons ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija, ar asīm, ar 2 vienībām, $22\text{ m} \leq lu < 27\text{ m}$	
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	e	ar 3 vienībām
	ee	ar 4 vai vairāk vienībām
	c	ar izkraušanu zem spiediena
	d	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no augšas ^(a)
	dd	ar kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā pārmaiņus no katras sānu puses, no apakšas ^(a)
	f	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemēroti satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	graudiem
	i	aprikoti tādu priekšmetu pārvadāšanai, kas pārsniegtu gabarītu, ja tos iekrautu parastos vagonos ^(b)
	l	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no augšas ^(b)
	ll	ar beramkravu izkraušanu pašplūsmas režīmā vienlaikus no abām sānu pusēm, no apakšas ^(b)
	m	ar 2 vienībām: $lu \geq 27\text{ m}$
	mm	ar 2 vienībām: $lu < 22\text{ m}$
	o	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(b)
	oo	ar beramkravu aksiālu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a) ^(b)
	p	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no augšas ^(a)
pp	ar aksiālu kontrolētu izkraušanu pašplūsmas režīmā no apakšas ^(a)	
r	vagons ar šarnīra sakabi	
rr	vagonu sekcija	

^(a) U kategorijas vagoni kravu izkraušanai pašplūsmas režīmā ir slēgti vagoni, kurus var kraut tikai caur vienu vai vairākām kraušanas atverēm virsbūves augšdaļā un kuru kopējie atvērums izmēri ir mazāki nekā virsbūves garums; šiem vagoniem nav līdzenas grīdas, un tie nav aprīkoti ar gāzēja pievienošanas ierīcēm galos vai sānos.

^(b) Jo īpaši:

- vagoni ar pazeminātu platformu,
- vagoni ar centra iedobi,
- vagoni ar parastu, slīpu, diagonālu, pastāvīgu vadības paneli.

Šo vagonu izkraušanas metodi nosaka šādu raksturlielumu kombinācija.

Izkraušanas atveru izvietojums:

- aksiāls: atveres novietotas virs sliežu ceļa ass līnijas,
- divpusējs: atveres atrodas katrā sliežu ceļa pusē, ārpus sliedēm
(šo vagonu izkraušana notiek:
 - vienlaikus, ja vagona pilnīgai iztukšošanai jāatver atveres abās pusēs,
 - pārmaiņus, ja vagonu var pilnīgi iztukšot, atverot atveres tikai vienā pusē),
- augšā: izkraušanas atveres zemākā mala (neņemot vērā kustīgās ierīces, kas var paplašināt šo atveri) ir vismaz 0,700 m virs sliedēm un ļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti,
- apakšā: izkraušanas atveres zemākās malas novietojums neļauj kravas aizvešanai izmantot konveijera lenti.

Izkraušanas režīms:

- bērsana: kad atveres ir atvērtas, lai sāktu izkraušanu, tās nevar aizvērt, kamēr vagoni nav iztukšoti,
- kontrolēta izkraušana: kravas plūsmu visu izkraušanas laiku var regulēt vai pat apturēt.

KATEGORIJAS BURTS Z – CISTERNVAGONS

Standarta vagoni		ar metāla korpusu, šķidrums vai gāzu pārvadāšanai, vagoni ar šarnīra sakabi vai vagonu sekcija ar asīm, ar 2 vienībām, $22\text{ m} \leq \text{lu} < 27\text{ m}$
Indeksa burti	a	ar ratiņiem
	c	ar izkraušanu zem spiediena ⁽⁴⁾
	e	apriekots ar sildierīcēm
	f	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju
	ff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai caur tuneli)
	fff	piemērots satiksmei ar Lielbritāniju (tikai ar vilcienu prāmi)
	g	sašķidrinātu vai zem spiediena izšķidrinātu saspiestu gāzu pārvadāšanai ⁽⁴⁾
	i	nemetāliska materiāla tvertne
	j	ar amortizācijas ierīci
	m	ar 2 vienībām: $\text{lu} \geq 27\text{ m}$
	mm	ar 2 vienībām: $\text{lu} < 22\text{ m}$
	o	ar 3 vienībām
	oo	ar 4 vai vairāk vienībām
	r	vagoni ar šarnīra sakabi
rr	vagonu sekcija	

⁽⁴⁾ Ar indeksa burtu "c" nemarķē vagonus, kas ir marķēti ar indeksa burtu "g".

13. DAĻA. PIEKABINĀMO PASAŽIERU VAGONU BURTU MARĶĒJUMS

Starptautiskas nozīmes sērijas burti

A	1. klases pasažieru vagoni ar sēdvietām
B	2. klases pasažieru vagoni ar sēdvietām
AB	1./2. klases pasažieru vagoni ar sēdvietām
WL	Guļamvagoni ar sērijas burtiem A, B vai AB atkarībā no piedāvātās guļvietas veida. Sērijas burtus guļamvagonam ar īpašiem nodalījumiem papildina ar indeksa burtu "S"
WR	Restorānvagoni
R	Pasažieru vagoni ar restorāna, bufetes vai bāra nodalījumu (papildus izmanto sērijas burtu)
D	Bagāžas vagoni
DD	Vaļējs divstāvu bagāžas vagoni automobiļu pārvadāšanai
Post	Pasta vagoni
AS SR WG	Pasažieru vagoni ar bāru un deju laukumu
WSP	Pulmana vagoni
Le	Vaļējs divstāvu vagoni automobiļu pārvadāšanai
Leq	Vaļējs divstāvu vagoni automobiļu pārvadāšanai, aprīkots ar vilciena elektroapgādes kabeli
Laeq	Vaļējs trīsstāvu vagoni automobiļu pārvadāšanai, aprīkots ar vilciena elektroapgādes kabeli

Starptautiskas nozīmes indeksa burti

b h	Pasažieru vagoni, kas aprīkoti, lai pārvadātu pasažierus ar invaliditāti
c	Nodalījumi, ko var pārveidot par kupejām
d v	Velosipēdu pārvadāšanai aprīkots ritekļis
ee z	Ar centralizētu energoapgādi aprīkots ritekļis
f	Ar vilciena vadītāja kabīni aprīkots ritekļis (vadības piekabvagoni)
p t	Pasažieru vagoni ar sēdvietām un centrālu eju
m	Ritekļis, kura garums pārsniedz 24,5 m
s	Centrāla eja bagāžas vagonos un pasažieru vagonos ar bagāžas nodalījumu

Nodalījumu skaitu norāda kā indeksu (piemēram, Bc9).

Valsts nozīmes sērijas un indeksa burti

Pārējie ir valsts nozīmes sērijas un indeksa burti, kurus nosaka katra dalībvalsts.

14. DAĻA. ĪPAŠO RITEKĻU BURTU MARĶĒJUMS

Šis marķējums norādīts dokumentā EN 14033-1 "Railway applications — Track — Technical requirements for railbound construction and maintenance machines — Part 1: Running of railbound machines" ["Dzelzceļa iekārtas – Sliežu ceļš – Tehniskās prasības dzelzceļa mehānismiem, ko izmanto būvniecībā un tehniskajā apkopē – 1. daļa. Dzelzceļa mehānismu izmantošana"].

Pa papildinājums

"0". DAĻA. RITEKĻU IDENTIFIKĀCIJA

Vispārīgas piezīmes

Šajā papildinājumā raksturots Eiropas ritekļa numurs un ar to saistītais marķējums, ko saredzami norāda uz ritekļa, lai ekspluatācijas laikā nodrošinātu tā unikālu un pastāvīgu identifikāciju. Šeit nav raksturoti citi numuri vai marķējumi, kas, iespējams, jau ir iegravēti vai pastāvīgi piestiprināti ritekļa šasijai vai galvenajām detaļām ritekļa būves procesā.

Eiropas ritekļa numurs un ar to saistītie saīsinājumi

Katram dzelzceļa riteklim piešķir numuru, ko veido 12 cipari (Eiropas ritekļa numuru (*European Vehicle Number – EVN*)), ar šādu struktūru.

Ritošā sastāva veids	Savstarpējas izmantojamības iespēja un ritekļa tips [2 cipari]	Ritekļa reģistrācijas valsts [2 cipari]	Tehniskie raksturlielumi [4 cipari]	Sērijas numurs [3 cipari]	Pārbaudes cipars [1 cipars]
Vagoni	00–09 10–19 20–29 30–39 40–49 80–89 [papildu informācija 6. daļā]	01–99 [papildu informācija 4. daļā]	0000–9999 [papildu informācija 9. daļā]	000–999	0–9 [papildu informācija 3. daļā]
Piekabināmie pasažieru ritekļi	50–59 60–69 70–79 [papildu informācija 7. daļā]		0000–9999 [papildu informācija 10. daļā]	000–999	
Vilces ritošais sastāvs un vilciena sekciju vienības pastāvīgā vai iepriekšnoteiktā formējumā	90–99 [papildu informācija 8. daļā]		0000000–8999999 [šo ciparu nozīmi nosaka dalībvalstis, iespējams, slēdzot divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus]		
Īpašie ritekļi			9000–9999 [papildu informācija 11. daļā]	000–999	

Konkrētā valstī pietiek ar tehnisko raksturlielumu un sērijas numura 7 cipariem, lai unikāli identificētu ritekli, kas pieder piekabināmo pasažieru ritekļu un īpašo ritekļu ⁽¹⁾ grupai.

Numuru papildina burtu marķējums:

- ar savstarpējas izmantojamības iespēju saistīts marķējums (*papildu informācija 5. daļā*);
- ritekļa reģistrācijas valsts saīsinātais apzīmējums (*papildu informācija 4. daļā*);
- ritekļa turētāja marķējums (*papildu informācija 1. daļā*);
- tehniskos raksturlielumus apzīmējoši saīsinājumi (*papildu informācija 12. daļā par vagoniem, 13. daļā par piekabināmajiem pasažieru ritekļiem*).

Numura piešķiršana

Eiropas ritekļa numurs jāpiešķir saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Komisijas Lēmumā 2007/756/EK ⁽²⁾.

Eiropas ritekļa numuru maina, ja tas ritekļa tehnisku pārveidojumu dēļ neatspoguļo savstarpējās izmantojamības iespējas vai tehniskos raksturlielumus saskaņā ar šo papildinājumu. Šādu tehnisku pārveidojumu dēļ var būt vajadzīga jauna ekspluatācijas atļauja saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 20.–25. pantu.

⁽¹⁾ Īpašo ritekļu numura unikalitāte konkrētā valstī jānodrošina tehnisko raksturlielumu pirmajam un 5 pēdējiem cipariem un sērijas numuram.

⁽²⁾ OV L 305, 23.11.2007., 30. lpp.

1. DAĻA. RITEKĻA TURĒTĀJA MARĶĒJUMS

1. RITEKĻA TURĒTĀJA MARĶĒJUMA (RTM) DEFINĪCIJA

Ritekļa turētāja marķējums (RTM) ir burtu kods, ko veido 2–5 burti ⁽¹⁾. Ar RTM apzīmē katru dzelzceļa ritekli, norādot to līdzās Eiropas ritekļa numuram. RTM identificē ritekļa turētāju, kā norādīts valsts ritekļu reģistrā.

RTM ir unikāls un derīgs visās valstīs, kurās ir spēkā šī SITS, un visās valstīs, kas noslēdz nolīgumu, kurā paredzēta ritekļu numurēšanas un ritekļa turētāja marķējuma sistēmas izmantošana, kā aprakstīts šajā SITS.

2. RITEKĻA TURĒTĀJA MARĶĒJUMA FORMĀTS

RTM apzīmē ritekļa turētāja pilnu nosaukumu vai tā saīsinājumu pēc iespējas tā, lai tas būtu identificējams. Var izmantot visus 26 latīņu alfabēta burtus. RMT burtus raksta kā lielos burtus. Burtus, kas nav turētāja nosaukumā ietilpstošo vārdu pirmie burti, var rakstīt ar mazajiem burtiem. Pārbaudot unikalitāti, mazos burtus uzskata par lielajiem burtiem.

Burtiem var būt diakritiskās zīmes ⁽²⁾. Pārbaudot unikalitāti, šajos burtos izmantotās diakritiskās zīmes neņem vērā.

Ritekļiem, kuru turētājs atrodas valstī, kurā neizmanto latīņu alfabētu, aiz RTM, atdalot ar slīpsvītru (“/”), var norādīt RTM tulkojumu šā turētāja izmantotajā alfabētā. Datu apstrādē tulkoto RTM neņem vērā.

3. NOTEIKUMI PAR RITEKĻA TURĒTĀJA MARĶĒJUMA PIEŠĶIRŠANU

Ritekļa turētājam var piešķirt vairākus RTM, ja:

- ritekļa turētājam ir oficiāls nosaukums vairākās valodās,
- ritekļa turētājam ir pamatots iemesls savā organizācijā atsevišķi nodalīt dažādus ritekļu parkus.

Vienotu RTM var piešķirt uzņēmumu grupai, kas:

- pieder pie vienotas korporatīvas struktūras (piemēram, holdinga sabiedrības struktūra),
- pieder pie vienotas korporatīvas struktūras, kurā viena organizācija ir norīkota un pilnvarota risināt visus jautājumus pārējo organizāciju vārdā,
- ir pilnvarojusi vienu atsevišķu juridisko personu risināt visus jautājumus šīs uzņēmumu grupas vārdā, un šādā gadījumā minētā juridiskā persona ir turētājs.

4. RITEKĻU TURĒTĀJU MARĶĒJUMU REĢISTRS UN MARĶĒJUMU PIEŠĶIRŠANAS KĀRTĪBA

RTM reģistrs ir publisks reģistrs, un to atjaunina reālā laikā.

Pieteikumu RTM saņemšanai iesniedz pieteikuma iesniedzēja valsts kompetentajai iestādei un nosūta ERA. RTM var izmantot tikai pēc tam, kad ERA to ir publicējusi.

RTM turētājam pēc RTM izmantošanas beigām jāinformē valsts kompetentā iestāde, kas nosūta šo informāciju ERA. RTM anulē, tiklīdz turētājs ir pierādījis, ka visiem attiecīgajiem ritekļiem ir nomainīts marķējums. To atkārtoti nepiešķir 10 gadus, ja vien to atkārtoti nepiešķir tā sākotnējam turētājam vai citam turētājam pēc sākotnējā turētāja pieprasījuma.

RTM var nodot citam turētājam, kas ir sākotnējā turētāja tiesību pārņēmējs. RTM saglabā derīgumu, ja turētājs maina savu nosaukumu uz tādu nosaukumu, kuram nav līdzības ar RTM.

⁽¹⁾ Attiecībā uz NMBS/SNCB var turpināt izmantot ar apli apvilktu atsevišķu B burtu.

⁽²⁾ Diakritiskās zīmes ir “uzsvāra zīmes”, piemēram Ā, Ç, Ö, Č, Ž, Å utt. Īpašo burtu, piemēram, Ø un Æ, atveidē izmanto vienu burtu; pārbaudot unikalitāti, Ø uzskata par O un Æ uzskata par A.

Ja turētāja maiņas rezultātā mainās RTM, attiecīgie vagoni jāmarķē ar jauno RTM trīs mēnešu laikā pēc turētāja maiņas reģistrācijas valsts ritekļu reģistrā. Ja ir neatbilstība starp RTM marķējumu uz ritekļa un valsts ritekļu reģistrā reģistrētajiem datiem, valsts ritekļu reģistra ieraksts ir noteicošais.

2. DAĻA. NUMURA UN AR TO SAISTĪTĀ BURTU MARĶĒJUMA UZRAKSTS UZ VIRSBŪVES

1. VISPĀRĪGI NOSACĪJUMI ĀRĒJAM MARĶĒJUMAM

Lielie burti un cipari, kas veido marķējuma uzrakstus, ir vismaz 80 mm augsti, rakstīti ar sarakstes kvalitātes bezserifa rakstzīmēm. Mazāka augstuma rakstzīmes var izmantot tikai tad, ja marķējumu nav iespējams izvietot citur kā uz ratiņu gareniskajām sijām.

Marķējumu neizvieto augstāk par 2 metriem virs sliežu līmeņa.

2. VAGONI

Marķējumu uz vagona virsbūves raksta šādi:

23	TEN		31	TEN		33	TEN
80	<u>D</u> -RFC		80	<u>D</u> -DB		84	<u>NL</u> -ACTS
7369		553-4	0691		235-2	4796	
Zcs			Tanoos			Slpss	100-8

Vagonus, uz kuru virsbūves nav pietiekami daudz vietas šādam marķējumam, jo īpaši platformas vagonus, marķē šādi:

01 87 3320 644-7

TEN F-SNCF Ks

Ja uz vagona raksta vienu vai vairākus valsts nozīmes marķējuma burtus, šis valsts marķējums jānorāda aiz starptautiskā burtu marķējuma un jāatdala no tā ar defisi:

01 87 3320 644-7

TEN F-SNCF Ks-xy

3. PASAŽIERU VAGONI UN PIEKABINĀMIE PASAŽIERU RITEKĻI

Numuru norāda uz katras ritekļa sānsienas šādi:

F-SNCF 61 87 20 - 72 021 - 7
B¹⁰ tu

Ritekļa reģistrācijas valsts un tehnisko raksturlielumu marķējumu norāda tieši pirms, aiz vai zem Eiropas ritekļa numura.

Pasažieru vagoniem, kam ir vilciena vadītāja kabīne, Eiropas ritekļa numuru norāda arī kabīnes iekšpusē.

4. LOKOMOTĪVES, MOTORVAGONI UN ĪPAŠIE RITEKĻI

Eiropas ritekļa numurs uz vilces ritošā sastāva katras sānsienas jānorāda šādi:

92 10 1108 062-6

Eiropas ritekļa numuru norāda arī katras vilces ritošā sastāva kabīnes iekšpusē.

Turētājs var pievienot savu ekspluatācijā izmantojamo numura marķējumu (to parasti veido sērijas numura cipari, ko papildina burtu kods), norādot to ar lielākiem burtiem nekā Eiropas ritekļa numuru. Turētājs var izvēlēties vietu, kur norādīt savu numuru, tomēr vienmēr jābūt iespējai atšķirt EVN no turētāja numura marķējuma.

3. DAĻA. NOTEIKUMI PĀRBAUDES CIPARA NOTEIKŠANAI (12. CIPARS)

Pārbaudes ciparu nosaka šādi:

- par to ciparu vērtību, kas pamata numurā atrodas pāra pozīcijās (skaitot no labās puses), pieņem to decimālo vērtību,
- ciparus, kas pamata numurā atrodas nepāra pozīcijās (skaitot no labās puses), reizina ar divi,
- tad aprēķina summu, saskaitot ciparus pāra pozīcijās un visus tos ciparus, kas veido no nepāra pozīcijās esošajiem cipariem iegūtos starpreizinājumus,
- no šīs summas patur vieninieku ciparu,
- saskaitāmais, ar kuru saskaitot vieninieku ciparu, summā iegūtu 10, ir pārbaudes cipars; ja vieninieku cipars ir nulle, arī pārbaudes cipars ir nulle.

Piemēri

1 – Pamata numurs	3	3	8	4	4	7	9	6	1	0	0
Reizinātājs	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	6	3	16	4	8	7	18	6	2	0	0

Summa: $6 + 3 + 1 + 6 + 4 + 8 + 7 + 1 + 8 + 6 + 2 + 0 + 0 = 52$

Šīs summas vieninieku cipars ir 2.

Tātad pārbaudes cipars ir 8, un pamata numurs kļūst par reģistrācijas numuru 33 84 4796 100-8.

2 – Pamata numurs	3	1	5	1	3	3	2	0	1	9	8
Reizinātājs	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
	6	1	10	1	6	3	4	0	2	9	16

Summa: $6 + 1 + 1 + 0 + 1 + 6 + 3 + 4 + 0 + 2 + 9 + 1 + 6 = 40$

Šīs summas vieninieku cipars ir 0.

Tātad pārbaudes cipars ir 0, un pamata numurs kļūst par reģistrācijas numuru 31 51 3320 198-0.

4. DAĻA. RITEKĻU REĢISTRĀCIJAS VALSTU KODI (3. UN 4. CIPARS UN SAĪSINĀJUMS)

Informācija par trešām valstīm sniegta tikai informācijai.

Valsts	Valsts burtu kods (!)	Valsts ciparu kods	Valsts	Valsts burtu kods (!)	Valsts ciparu kods
Albānija	AL	41	Bulgārija	BG	52
Alžīrija	DZ	92	Ķīna	RC	33
Armēnija	AM	58	Horvātija	HR	78
Austrija	A	81	Kuba	CU (!)	40
Azerbaidžāna	AZ	57	Kipra	CY	
Baltkrievija	BY	21	Čehijas Republika	CZ	54
Beļģija	B	88	Dānija	DK	86
Bosnija un Hercegovina	BIH	49	Ēģipte	ET	90

Valsts	Valsts burtu kods (1)	Valsts ciparu kods	Valsts	Valsts burtu kods (1)	Valsts ciparu kods
Igaunija	EST	26	Melnkalne	ME	62
Somija	FIN	10	Maroka	MA	93
Francija	F	87	Nīderlande	NL	84
Gruzija	GE	28	Ziemeļkoreja	PRK (1)	30
Vācija	D	80	Norvēģija	N	76
Grieķija	GR	73	Polija	PL	51
Ungārija	H	55	Portugāle	P	94
Irāna	IR	96	Rumānija	RO	53
Irāka	IRQ (1)	99	Krievija	RUS	20
Īrija	IRL	60	Serbija	SRB	72
Izraēla	IL	95	Slovākija	SK	56
Itālija	I	83	Slovēnija	SLO	79
Japāna	J	42	Dienvidkoreja	ROK	61
Kazahstāna	KZ	27	Spānija	E	71
Kirgizstāna	KS	59	Zviedrija	SE	74
Latvija	LV	25	Šveice	CH	85
Libāna	RL	98	Sīrija	SYR	97
Lihtenšteina	FL		Tadžikistāna	TJ	66
Lietuva	LT	24	Tunisija	TN	91
Luksemburga	L	82	Turcija	TR	75
Maķedonija	MK	65	Turkmenistāna	TM	67
Malta	M		Ukraina	UA	22
Moldova	MD (1)	23	Apvienotā Karaliste	GB	70
Monako	MC		Uzbekistāna	UZ	29
Mongolija	MGL	31	Vjetnama	VN (1)	32

(1) Saskaņā ar burtu kodu sistēmu, kas aprakstīta 1949. gada Konvencijas par ceļu satiksmi 4. papildinājumā un 1968. gada Konvencijas par ceļu satiksmi 45. panta 4. punktā.

5. DAĻA. BURTU MARĶĒJUMS, KAS NORĀDA SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS IESPĒJU

“TEN” – riteklis, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

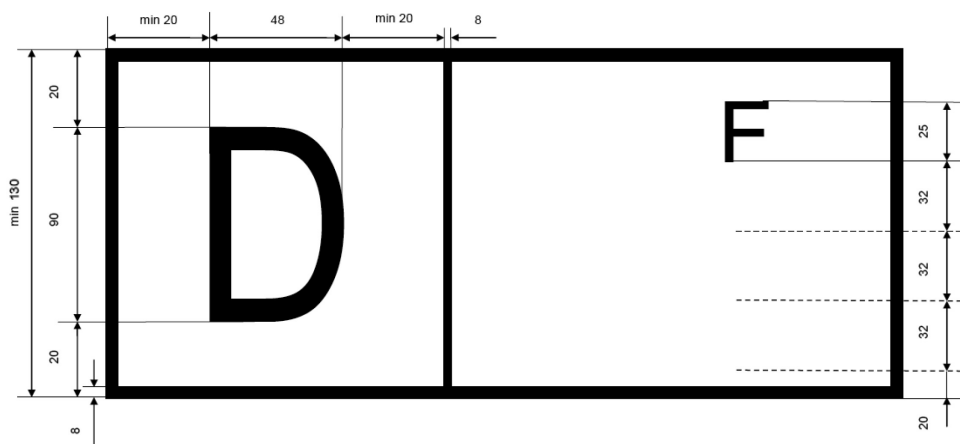
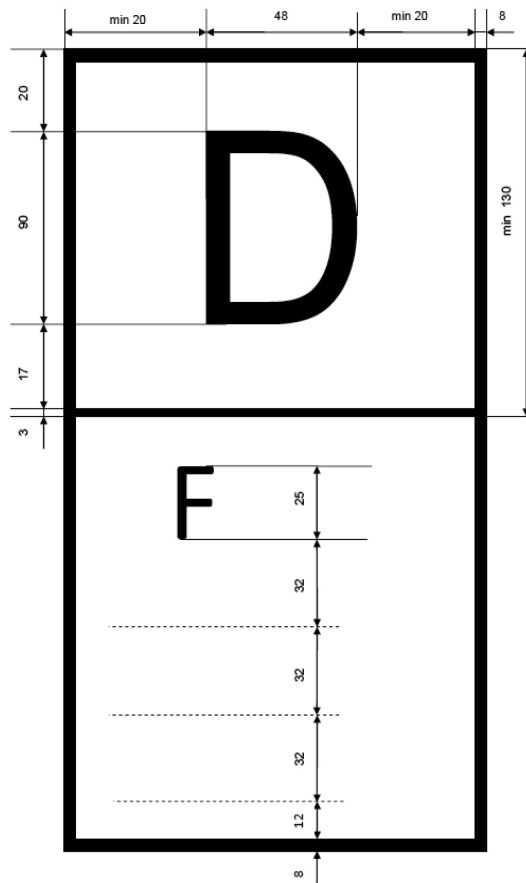
- tas atbilst visām attiecīgajām SITS, kas ir spēkā brīdī, kad ritekli nodod ekspluatācijā, un to ir atļauts nodot ekspluatācijā saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 22. panta 1. punktu, un
- tam ir piešķirta atļauja, kas derīga visās dalībvalstīs saskaņā ar Direktīvas 2008/57/EK 23. panta 1. punktu.

“PPV/PPW” – riteklis, kas atbilst PPV/PPW vai PGW nolīguma prasībām (Dzelzceļu sadarbības organizācijas (OSJD) valstīs)

(oriģinālvalodā – PPV/PPW: ППВ (Правила пользования вагонами в международном сообщении); ПГВ (Правила Пользования Грузовыми Вагонами)).

Piezīmes:

- a) ritekļi ar marķējumu "TEN" atbilst P papildinājuma 6. daļā noteiktā ritekļa numura pirmā cipara kodam no 0 līdz 3;
- b) ritekļi, kam nav piešķirtas ekspluatācijas atļaujas visās dalībvalstīs, jāmarķē, norādot dalībvalstis, kurās tiem ir piešķirtas atļaujas. Atļaujas piešķirušo dalībvalstu nosaukumi jānorāda atbilstoši kādam no turpmākajiem zīmējumiem, kur D apzīmē dalībvalsti, kas ir piešķirusi pirmo atļauju (šajā gadījumā Vāciju), bet F apzīmē otro atļauju piešķirušo dalībvalsti (šajā gadījumā Franciju). Dalībvalstu kodi ir saskaņā ar 4. daļu. Tas var attiekties tiklab uz ritekļiem, kas atbilst SITS, kā uz ritekļiem, kuri neatbilst SITS. Šie ritekļi atbilst 6. daļā noteiktā ritekļa numura pirmā cipara kodam 4 vai 8.

6. DAĻA. SAVSTARPĒJAS IZMANTOJAMĪBAS KODI VAGONIEM (1. UN 2. CIPARS)

	1. cipars		2. cipars		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	2. cipars	1. cipars	
		Gabarīts	fiksēts vai maināms		fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts	maināms	fiksēts vai maināms	Gabarīts	
TEN ^(a) un/vai COTIF ^(b) un/vai PPV/PPW	0	ar asīm	Neizmanto	TEN ^(a) un/vai COTIF vagoni	Neizmanto ^(d)								PPV/PPW vagoni (maināms gabarīts)	ar asīm	0		
	1	ar ratiņiem			ar ratiņiem	1											
TEN ^(a) un/vai COTIF ^(b) un/vai PPV/PPW	2	ar asīm	TEN ^(a) un/vai COTIF vagoni	PPV/PPW vagoni (fiksēts gabarīts)	ar asīm	2											
	3	ar ratiņiem			ar ratiņiem	3											
Citi vagoni	4	ar asīm ^(c)	Ar tehnisko apkopi saistīti vagoni	Citi vagoni	Vagoni ar īpašu numerāciju attiecībā uz tehniskajiem raksturlielumiem; šos vagonus nenodod ekspluatācijā ES	ar asīm	4										
	8	ar ratiņiem ^(c)				ar ratiņiem	8										
		Satiksmē	Iekšzemes satiksme vai starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu														
	1. cipars		2. cipars		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	2. cipars	1. cipars	

^(a) Vagoni, ko atļauts marķēt ar "TEN" marķējumu, sk. 5. daļu.

^(b) Tostarp vagoni, kas saskaņā ar spēkā esošiem noteikumiem ir marķēti ar šajā tabulā noteiktajiem cipariem. COTIF – ritekļis, kas atbilst COTIF noteikumiem, kuri ir spēkā brīdī, kad ritekli nodod ekspluatācijā.

^(c) Fiksēts vai maināms gabarīts.

^(d) Neizmanto jauniem ekspluatācijā nodotiem ritekļiem, izņemot I kategorijas vagonus (ar temperatūras kontroli).

7. DAĻA. KODI PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU STARPTAUTISKAS SATIKSMES IESPĒJU NORĀDĪŠANAI (1. UN 2. CIPARS)

2. cipars 1. cipars	Iekšzemes satiksme	TEN ^(a) un/vai COTIF ^(b) , un/vai PPV/PPW					Iekšzemes satiksme vai starptautiska satiksme saskaņā ar īpašu nolīgumu	TEN ^(a) un/vai COTIF ^(b)	PPV/PPW		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
5	Ritekļi iekšzemes satiksmei	Ritekļi ar fiksētu gabarītu bez gaisa kondicionēšanas (tostarp vagoni automobiļu pārvadāšanai)	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520) bez gaisa kondicionēšanas	Neizmanto	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1668) bez gaisa kondicionēšanas	Vēsturiski ritekļi	Neizmanto ^(c)	Ritekļi ar fiksētu gabarītu	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520), ar maināmiem ratiņiem	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520), ar pielāgojamu asu platumu	
6	Dienesta ritekļi	Ritekļi ar fiksētu gabarītu un ar gaisa kondicionēšanu	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1520) un ar gaisa kondicionēšanu	Dienesta ritekļi	Ritekļi ar pielāgojamu gabarītu (1435/1668) un ar gaisa kondicionēšanu	Vagoni automobiļu pārvadāšanai	Neizmanto ^(c)				
7	Hermētiski ritekļi ar gaisa kondicionēšanu	Neizmanto	Neizmanto	Hermētiski ritekļi ar fiksētu gabarītu un ar gaisa kondicionēšanu	Neizmanto	Citi ritekļi	Neizmanto	Neizmanto	Neizmanto	Neizmanto	

^(a) Atbilstība piemērojamajām SITS, sk. P papildinājuma 5. daļu.

^(b) Tostarp vagoni, kas saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem ir marķēti ar šajā tabulā noteiktajiem cipariem. COTIF – ritekļis, kas atbilst COTIF noteikumiem, kuri ir spēkā brīdī, kad ritekļi nodod ekspluatācijā

^(c) Neizmanto jauniem ritekļiem, izņemot pasažieru vagonus ar fiksētu gabarītu (56) un pielāgojamu gabarītu (66), kas jau ir ekspluatācijā.

8. DAĻA. VILCES RITOŠĀ SASTĀVA VEIDI UN VILCIENA SEKCIJU VIENĪBU VEIDI PASTĀVĪGĀ VAI IEPRIEKŠNOTEIKTĀ FORMĒJUMĀ (1. UN 2. CIPARS)

Pirmais cipars ir "9".

Ja otrais cipars raksturo vilces ritošā sastāva veidu, obligāti jāizmanto šādi kodi.

Kods	Vispārīgais ritekļa veids
0	Dažādi
1	Elektrolokomotīve
2	Dīzeļlokomotīve
3	Elektrovilciens (ātrgaitas) sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
4	Elektrovilciens (izņemot ātrgaitas) sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
5	Dīzeļvilciens sekcija [motorvagens vai piekabvagens]
6	Specializēts piekabvagens
7	Manevru elektrolokomotīve
8	Manevru dīzeļlokomotīve
9	Īpašais ritekļis

9. DAĻA. VAGONU STANDARTA CIPARU MARĶĒJUMS (5.–8. CIPARS)

Šajā papildinājumā norādīts ciparu marķējums, kas attiecas uz vagona galvenajiem tehniskajiem raksturlielumiem un ko publicē ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

Jauna koda reģistrācijas pieteikumu iesniedz reģistrācijas iestādei (kā minēts Lēmumā 2007/756/EK) un nosūta ERA. Jaunu kodu var izmantot tikai pēc tam, kad ERA ir to publicējusi.

10. DAĻA. PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU TEHNISKO RAKSTURLIELUMU KODI (5. UN 6. CIPARS)

Šā papildinājuma 10. daļu publicē ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

Jauna koda reģistrācijas pieteikumu iesniedz reģistrācijas iestādei (kā minēts Lēmumā 2007/756/EK) un nosūta ERA. Jaunu kodu var izmantot tikai pēc tam, kad ERA ir to publicējusi.

11. DAĻA. ĪPAŠO RITEKĻU TEHNISKO RAKSTURLIELUMU KODI (6.–8. CIPARS)

Šā papildinājuma 11. daļu publicē ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

Jauna koda reģistrācijas pieteikumu iesniedz reģistrācijas iestādei (kā minēts Lēmumā 2007/756/EK) un nosūta ERA. Jaunu kodu var izmantot tikai pēc tam, kad ERA ir to publicējusi.

12. DAĻA. BURTU MARĶĒJUMS VAGONIEM, IZŅEMOT VAGONUS AR ŠARNĪRA SAKABI UN VAGONU SEKCIJAS

Šā papildinājuma 12. daļu publicē ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

Jauna koda reģistrācijas pieteikumu iesniedz reģistrācijas iestādei (kā minēts Lēmumā 2007/756/EK) un nosūta ERA. Jaunu kodu var izmantot tikai pēc tam, kad ERA ir to publicējusi.

13. DAĻA. PIEKABINĀMO PASAŽIERU RITEKĻU BURTU MARĶĒJUMS

Šā papildinājuma 13. daļu publicē ERA tīmekļa vietnē (<http://www.era.europa.eu>).

Jauna koda reģistrācijas pieteikumu iesniedz reģistrācijas iestādei (kā minēts Lēmumā 2007/756/EK) un nosūta ERA. Jaunu kodu var izmantot tikai pēc tam, kad ERA ir to publicējusi.

14. DAĻA. ĪPAŠO RITEKĻU BURTU MARĶĒJUMS

Svītrotā

Q papildinājums

Neizmanto

R papildinājums

Neizmanto

S papildinājums

Neizmanto

*T papildinājums***BREMZĒŠANAS VEIKTSPĒJA****A. INFRASTRUKTŪRAS PĀRVALDĪTĀJA LOMA**

IP informē DzPU par katram maršrutam vajadzīgo bremzēšanas veiktspēju un sniedz informāciju par maršruta raksturlielumiem. IP jānodrošina, lai vajadzīgajā bremzēšanas veiktspējā tiktu ņemta vērā maršruta raksturlielumu un ar sliežu ceļu saistīto robežvērtību ietekme.

Vajadzīgo bremzēšanas veiktspēju parasti izsaka kā bremzes vidējo izsvērto procentuālo daļu, ja IP un DzPU nav vienojušies par citu bremzēšanas veiktspējas izteikšanas mērvienību (piemēram, bremzēšanas veiktspēja, kas izteikta tonnās, bremzēšanas spēki, palēninājuma vērtības, palēninājuma profili).

Ja DzPU to pieprasa, attiecībā uz vilcienu sekcijām un pastāvīgiem vilcienu sastāviem IP norāda bremzēšanas veiktspējas prasības palēninājuma vērtībās.

B. DZELZCEĻA PĀRVADĀJUMU UZŅĒMUMA LOMA

DzPU nodrošina, lai katrs vilciens atbilstu IP noteiktajām bremzēšanas veiktspējas prasībām vai tās pārsniegtu. Tādēļ DzPU aprēķina vilciena bremzēšanas veiktspēju, ņemot vērā vilciena sastāvu.

DzPU jāņem vērā ritekļa vai vilciena sekcijas bremzēšanas veiktspēja, kas noteikta, nododot to ekspluatācijā. Jāņem vērā ar ritošo sastāvu saistītās robežvērtības, piemēram, bremžu drošums un darbgatavība. Regulējot vilciena apstādināšanai un nostiprināšanai vajadzīgo bremzēšanas veiktspēju, DzPU jāņem vērā arī informācija par maršruta raksturlielumiem, kas ietekmē vilciena darbību.

Bremzēšanas veiktspēju, kas iegūta, faktiski pārbaudot vilcienu (piemēram, vilciena sastāvu, bremžu darbgatavību, bremžu iestatījumus), izmanto kā ievades vērtību, kura ir pamatā visiem uz vilcienu turpmāk attiecināmajiem ekspluatācijas noteikumiem.

C. BREMZĒŠANAS VEIKTSPĒJAS NESASNIEGŠANA

IP jāizstrādā noteikumi, ko piemēro, ja vilciens nesasniedz vajadzīgo bremzēšanas veiktspēju, un šie noteikumi ir jādara pieejami DzPU.

Ja vilciens nesasniedz vajadzīgo bremzēšanas veiktspēju maršrutos, kurus tas izmanto, DzPU jāievēro ar to saistītie ierobežojumi, piemēram, ātruma ierobežojumi.

U papildinājums

ATKLĀTO PUNKTU SARAKSTS

B PAPILDINĀJUMS (SK. ŠĪS SITS 4.4. PUNKTU)

Citi noteikumi, kas ļauj nodrošināt saskaņotu ekspluatāciju.

4.2.2.1.3.3. PUNKTS

Kravas vilcieni, kas nešķērso dalībvalstu robežas.

V papildinājums

Neizmanto

W papildinājums

SKAIDROJŠĀ VĀRDNĪCA

Skaidrojošajā vārdnīcā sniegtas šajā OPE CR SITS izmantoto terminu definīcijas.

Termins	Definīcija
Avārija/Accident	Sk. Direktīvas 2004/49/EK 3. pantā izmantoto termina “nelaimes gadījums” definīciju.
Vilcienu kustības atļaušana/ Authorising the movement of trains	To iekārtu ekspluatācija signalizācijas centros, elektriskās vilces strāvas padeves kontroles telpās un satiksmes vadības centros, kuras nodrošina vilcienu kustību. Tas neattiecas uz tiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu darbiniekiem, kas atbild par resursu, piemēram, vilcienu apkalpju vai ritošā sastāva, pārvaldību.
Kompetence/Competence	Veicamo pienākumu drošai un uzticamai izpildei vajadzīgā kvalifikācija un pieredze. Pieredzi var iegūt mācību procesā.
Bīstamās kravas/Dangerous goods	Kā noteikts 2008. gada 24. septembra Direktīvā 2008/68/EK par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem.
Traucēts ekspluatācijas režīms/ Degraded operation	Ekspluatācija tāda neplānota notikuma rezultātā, kas neļauj sniegt dzelzceļa pakalpojumus normālā režīmā.
Dispečera pienākumi/Dispatch (= dispatch)	Sk. “Vilcienu dispečera pienākumi”
Vilciena vadītājs/Driver	Sk. Direktīvas 2007/59/EK 3. pantā izmantoto termina “vilciena vadītājs” definīciju
Īpašas kravas/Exceptional loads	Kravas, piemēram, konteineru, noņemamu virsbūvju, pārvadājumi ar dzelzceļa ritekli vai cita veida satiksme, ja dzelzceļa ritekļa izmēra un/vai ass slodzes dēļ vajadzīga īpaša kustības atļauja un/vai īpašu pārvadājuma nosacījumu piemērošana visā braucienā vai tā daļā.
Veselības un drošības nosacījumi/ Health and Safety Conditions	Šis SITS kontekstā tas attiecas tikai uz apakšsistēmas attiecīgo elementu ekspluatācijai nepieciešamo medicīnisko un psiholoģisko piemērotību.
Sakarsusi bukse/Hot axle box	Ass bukse un gultnis, kuru temperatūra pārsniedz paredzēto maksimālo ekspluatācijas temperatūru.
Starpgadījums/Incident	Sk. Direktīvas 2004/49/EK 3. pantā izmantoto definīciju.
Vilciena garums/Length of train	Visu ritekļu, ieskaitot lokomotīvi(-es), kopējais garums virs buferiem
Darba valoda/Operating Language	Valoda vai valodas, ko infrastruktūras pārvaldītājs lieto ikdienas ekspluatācijā un kas publicētas tā tīkla pārskatā, un ko infrastruktūras pārvaldītāja un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu personāls izmanto, lai apmainītos ar ziņojumiem, kuri saistīti ar ekspluatāciju vai drošību.
Pasažieris/Passenger	Persona (kas nav darbinieks ar īpašiem pienākumiem vilcienā), kura brauc ar vilcienu vai pirms vai pēc brauciena ar vilcienu atrodas dzelzceļam piederošā īpašumā.
Darbības efektivitātes uzraudzība/ Performance monitoring	Sistemātiska vilcienu un infrastruktūras darbības efektivitātes uzraudzība un reģistrēšana, lai panāktu vilcienu un infrastruktūras darbības efektivitātes uzlabojumus.
Kvalifikācija/Qualification	Veicamo pienākumu izpildei vajadzīgā fiziskā un psiholoģiskā piemērotība un zināšanas.
Reālais laiks/Real time	Spēja apmainīties ar informāciju un apstrādāt datus par konkrētiem notikumiem vilciena brauciena laikā (piemēram, pienākšana stacijā, garāmbraukšana stacijai vai atiešana no stacijas) tad, kad šie notikumi notiek.
Atskaites punkts/Reporting point	Vilcienu kustības grafika punkts, kurā jāziņo par pienākšanas, atiešanas vai garāmbraukšanas laiku.
Maršruts/Route	Konkrētais dzelzceļa līnijas posms vai posmi.

Termins	Definīcija
Drošībai būtiski pienākumi/ <i>Safety-critical work</i>	Darbs, ko veic personāls, kontrolējot vai ietekmējot ritekļu kustību, un kas var ietekmēt personu veselību un drošību.
Personāls/ <i>Staff</i>	Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmuma vai infrastruktūras pārvaldītāja darbinieki vai līgumdarbinieki, kas veic šajā SITS norādītos pienākumus.
Pieturvietas/ <i>Stopping point</i>	Vieta, kas vilciena kustības grafikā noteikta kā plānota apstāšanās vieta, parasti, lai veiktu noteiktas darbības, piemēram, ļautu vilcienā iekāpt vai no tā izkāpt pasažieriem.
Kustības grafiks/ <i>Timetable</i>	Dokuments vai sistēma, kurā sniegta sīka informācija par vilcienu kustību noteiktā maršrutā.
Laika punkts/ <i>Timing point</i>	Vieta, kas vilciena kustības grafikā noteikta kā vieta, kurā atzīmē konkrētu laiku. Šis laiks var būt pienākšanas vai atiešanas laiks vai garāmbraukšanas laiks, ja vilciena kustības grafikā šajā vietā nav paredzēta apstāšanās.
Vilces vienība/ <i>Traction unit</i>	Ritekļis ar energoapgādi, kas spēj pārvietoties pats un pārvietot citus, tam piekabinātus ritekļus.
Vilciens/ <i>Train</i>	Vilciens ir vilces vienība vai vienības ar vai bez piekabinātiem dzelzceļa ritekļiem, par kuru ir pieejami vilciena dati un kas kursē starp diviem vai vairākiem noteiktiem punktiem.
Vilcienu dispečera pakalpojumi/ <i>Train despatch</i>	Norāde personai, kas vada vilcienu, ka visas darbības stacijā vai depo ir pabeigtas un ka, ciktāl tas attiecas uz atbildīgo personālu, vilcienam ir piešķirta kustības atļauja.
Vilciena apkalpe/ <i>Train crew</i>	Vilciena personāls, kura kompetence ir sertificēta un kuru dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums ir norīkojis konkrētu, īpašu, ar drošību saistītu pienākumu, piemēram, vilciena vadītāja vai pavadona pienākumu, veikšanai vilcienā.
Vilciena sagatavošana/ <i>Train preparation</i>	Pārlicināšanās, ka ir izpildīti visi vilciena ekspluatācijas sākšanai vajadzīgie nosacījumi, vilciena iekārtas ir pareizi izvietotas un vilciena formējums atbilst tam piešķirtajam ceļam. Vilciena sagatavošanā ietilpst arī tehniskās pārbaudes, ko veic pirms vilciena ekspluatācijas sākuma.
Abreviatūra	Skaidrojums
AC	Maiņstrāva
CCS	Vilcienu vadības iekārtas un signalizācija (<i>Command Control Signalling</i>)
CEN	Eiropas Standartizācijas komiteja (<i>Comité Européen de Normalisation</i>)
COTIF	Konvencija par starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem (<i>Convention relative aux Transports Internationaux Ferroviaires</i>)
CR	Parastais dzelzceļš (<i>Conventional Rail</i>)
dB	Decibeli
DC	Līdzstrāva
DMI	Vilciena vadītāja un mašīnas saskarne (<i>Driver Machine Interface</i>)
EK	Eiropas Kopiena
EKG	Elektrokardiogramma
EIRENE	Eiropas integrētais dzelzceļa radio paplašinātais tīkls (<i>European Integrated Railway Radio Enhanced Network</i>)

Abreviatūra	Skaidrojums
EN	Eiropas standarts (<i>EURONORM</i>)
ENE	Energoapgāde (<i>Energy</i>)
ERA	Eiropas Dzelzceļa aģentūra (<i>European Rail Agency</i>)
ERTMS	Eiropas Dzelzceļa satiksmes vadības sistēma (<i>European Rail Traffic Management System</i>)
ETCS	Eiropas vilcienu kontroles sistēma (<i>European Train Control System</i>)
ES	Eiropas Savienība
FRS	Funkcionālo prasību specifikācija (<i>Functional Requirement Specification</i>)
GSM-R	Globālā mobilo sakaru sistēma dzelzceļiem (<i>Global System for Mobile Communications — Rail</i>)
HABD	Sakarsušu bukšu atklāšanas ierīce (<i>Hot Axle Box Detector</i>)
Hz	Hercs
IP	Infrastrukturās pārvaldītājs
INF	Infrastruktūra (<i>Infrastructure</i>)
OPE	Satiksmes nodrošināšana un vadība (<i>Traffic Operation and Management</i>)
OSJD	Dzelzceļu sadarbības organizācija (<i>Organisation for Co-operation of Railways</i>)
PPV/PPW	Abreviatūra no krievu valodas <i>Правила Пользования Вагонами в международном сообщении</i> (Noteikumi dzelzceļa ritekļu izmantošanai starptautiskajā satiksmē)
RST	Ritošais sastāvs (<i>Rolling Stock</i>)
DzPU	Dzelzceļa pārvadājumu uzņēmums
DPS	Drošības pārvaldības sistēma
SPAD	Bīstama pabraukšana garām signālam (<i>Signal Passed at Danger</i>)
SRS	Sistēmas prasību specifikācija (<i>System Requirement Specification</i>)
TAF	Kravas pārvadājumu telemātikas lietojumprogrammas (<i>Telematic Applications for Freight</i>)
TEN	Eiropas tīkls (<i>Trans-European Network</i>)
SITS	Savstarpējas izmantojamības tehniskā specifikācija
UIC	Starptautiskā dzelzceļu savienība (<i>Union Internationale des Chemins de fer</i>)
RTM	Ritekļa turētāja marķējums